

POLSKA ZACHODNIA

Dziennik poświęcony sprawom narodowym i społecznym na Kresach Zachodnich.

Telefon 16-98.
Telefon redakcji nocnej 4-26.
Konto P. K. O. Nr. 303 551.

Administracja: ul. Jagiellońska 5. — Redakcja: ul. Kopernika 14
Telefon 16-98. Katowice. Telefon 303.
Redaktor naczelny: Edward Rumun.

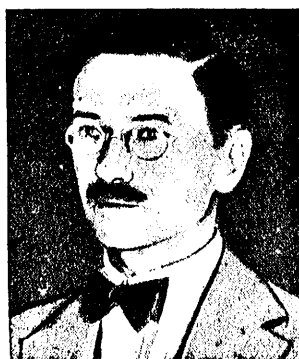
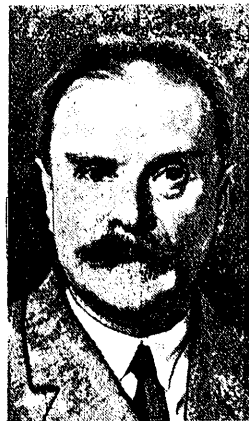
Abonament miesięczny: przez pocztę
oraz w Administracji 3.00 zł.
z doręczeniem do domu przez pocztę

Twórcy Konstytucji 3 Maja.

W pierwszym rzędzie: ks. Hugo Kollataj, podkanclerzy koronny, wielki obrońca praw mieszczań i chłopów, jeden z głównych współtwórców Konstytucji; Jan Deckert, prezydent m. Warszawy, w pośrodku król. Stanisław August, u dołu na lewo ks. Stanisław Komarski, zasłużony na polu szkolnictwa działacz, z którego szkół wyszli twórcy Konstytucji 3 maja, Stanisław Potocki, brat Ignacego, wybitnego działacza w okresie Sejmu 4-letniego, również wybitny mąż stanu, poseł na Sejm 4-letni, oraz Stanisław Małachowski, marszałek Sejmu Wielkiego.

Członkowie nowego Rządu.

W górze od lewej strony Minister Poczty i Telegrafów Boerner, obok premier Świtalski, Minister Pracy i Opieki Społecznej pułk. Prystor, Minister Skarbu Matuszewski, w drugim rzędzie Minister Spraw Wewnętrznych gen. Składkowski, obok Marszałek Józef Piłsudski, Minister Spraw Wojskowych, dusza obecnego Rządu, Minister Moraczewski (roboty publiczne) i obok Minister Sprawiedliwości Car.

W dolnej połowie w górnym rzędzie od lewej Minister Spraw Zagranicznych Zaleski, w środku Minister Reform Rolnych Staniewicz i obok Minister Rolnictwa Niezabytowski, w dole Min. Komunikacji Kultury i Handlu Kwiatkowski.

Sport w obrazkach.

W 3 minutach
wfrizonana.

Atias

To pani też potrafi: — Poproszę napudrować trzeba włosy „Suchym Szampoorem z Czarną Główką”, wyszczotkować dokładnie, a włosy staną się tak przyjemnie wonne i lśniące, że za ledwie je pani pozna. Proszę spróbować choć raz. Pudełko z praktycznym puszkiem, wystarczające na czas długi, za zł. 2.50.

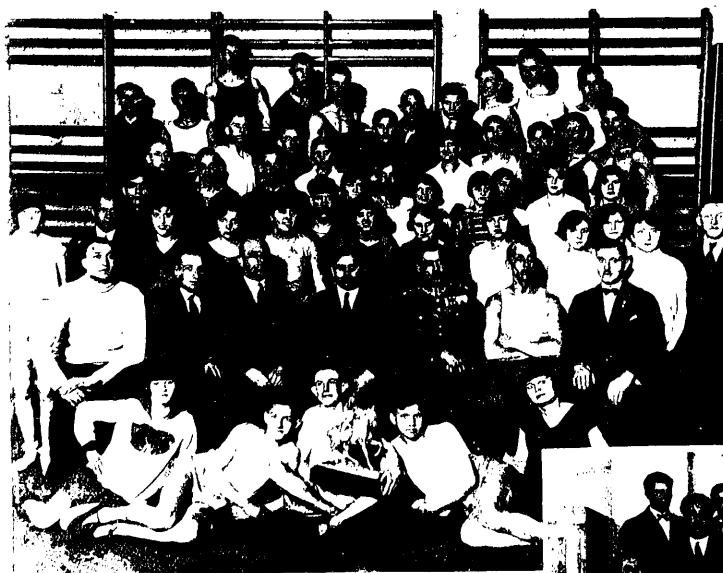
Do gruntownego mycia głowy proszę używać „Shampooon z Czarną Główką”.

Suchy Szampoony z Czarną Główką

Piękne włosy w trzech minutach.

Wszędzie do nabycia, gdzie niema, wprost u firmy: Aptekarz Drancz i Ska, Bielsko.

góry: Delegaci państwowych Związków Sportowych zebrani na walnym zgromadzeniu w dniu 14 kwietnia 1929 r. w Warszawie z pułk. Ulychem na czele. W dole: Zawodnicy w biegu na przełaj urządzonym w dniu 7 kwietnia 1929 r. przez K. S. „Powstaniec-Niedzwiedźnicę” przed startem. (X) Organizator-instruktor p. Jan Skrzywiec.
 Lewy górny róg: Grupa lekkoatletyczna K. S. Stadion w Król. Hucie: (1) trener państwowy p. Jacobsen. W środku grupy zarząd klubu z p. prez. (X) Spaltensteinem. Prawy górny róg: Drużyna ćwicząca Tow. Gimn. Sokół w Mysłowicach z mecznikiem p. Spalkiem. Lewy dolny róg: Zawodniczki biegu na przełaj KS. Powstaniec-Niedzwiedźnicę” z instrukt. p. Skrzywciem.
 Prawy dolny róg: Członkowie gniazda mysłowickiego Tow. Gimn. Sokół z prez. p. Nowakowskim.

Z wystawy pulk. A. Laszenki „Egipt“ w Katowicach.

Targ w Embabel.

A. Laszenko.

Fata morgana.

A. Laszenko.

Targ daktyli w Luxorze.

A. Laszenko.

Na Spacerek (szkie).

A. Laszenko.

W uznaniu zaslug, P. Marii Ciesiolkowej, mieszkance Katowic, urodzonej w Krotoszynie w ostatnich dniach przyznaly wladze Medal Pamiatkowy za Wojne. P. Ciesiolkowa brata udzial w walkach powstanczych pod Kedzierzynem i Gora sw. Anny, jako siostra Czerwonego Krzyza. P. C. brala takze czynny udzial w akcji plebiscytowej; niewieziona przez Niemcow osadzona zostala w wiezieniu w Opolu. Naprawo: Czlonkowie grupy Zw. Powst. Sl. Jaworzno.

„Hela“ aparat
do kapieli wewnętrznych zapobiega wszelkim chorobom kobiecym. Cena aparatu komplet 25 zł. wysyła za pobraniem poczt.
B. PRUSIEWICZ POZNAŃ
Młyńska 9. lp 9793
Prospekty wysyłam na życzenie.

Komfortowy salon fryzjerski dla pań i panów „PARYŻANKA” Katowice ulica Wita Stwosza 1, róg pl. Miarki

Specjalność: Tłoczenie, farbowanie włosów i brwi najnowszymi środkami oraz odciążająca wodna i trwała :: Manicure wykonuje się obczkami !!

w salonie „Paryżanka” pracują pierwszorzędne siły W salonie „Paryżanka” pracują pierwszorzędne siły

Uroczystości mickiewiczowskie w Paryżu.

Warszawa, 28. 4. (AW.) Uroczystości mickiewiczowskie zapowiadają się nad wyraz imponujące. Zdaniem dzienników będzie można je uważać za najrozsławniejszą manifestację francusko-polską od chwili powstania Państwa Polskiego. Długo szereg artykułów już zamieszczonych w czasopiśmie i dziennikach francuskich a poświęconych pamięci Mickiewicza, potwierdza wspólność ideową obu bratnich narodów.

Paryz, 28. 4. (Pat.) W dzisiejszych dziennikach ukazały się artykuły poświęcone Mickiewiczowi oraz uroczystości związanej z odsłonięciem jego pomnika. „Journal des Debats” drukuje i przesyła przez Clemenceau, marszałka Franchet d'Espèray i dr. Ludwika Góreckiego, wnuka Adama, listy z wyrażeniami hołdu pamięci wieszczca. Clemenceau w liście swym zaznacza: Mickiewiczowi oddaje dziś hołd Francja, w której przed laty znalazł przytulenie i zaufanie dla obrony sprawy polskiej i powszechnej wolności. Mickiewicz wiedział, że Ojczyzna jego mogłaby być włączone na nie przez wojnę narodu z narodem, lecz przez wojnę powszechną, która jedynie potrafiłaby zapewnić pokój, dający wolność ludowi nie gniebiąc żadnego z nich. Marsz Franchet d'Espèray wyraża swój zachwyt nad księgiem piekarnictwa, oświadcza, że są to prawdziwe akty wiary w losy Ojczyzny wieszczca. Letnia dziełki potęde jego poezji zachowała niekiedy w swym sercu pragnienie wolności, aby w odpowiedniej chwili zajął się w pełni jeszcze większego uroku i stał się rodnią ogólnie miłości.

ul. Pocztowa 2 J. Rund w Ratuszu wa nr. 2 Tel. 2242

Katowice w pierwszorzędnych

Angielskich i Bielskich materiałach po przystępnych cenach.

Ujęcie szpiegów.

Wilno, 28. 4. Ówegdaj wieczorem na pograniczu polsko-litewskim zatrzymano kilku osobników, którzy nielegalnie przekroczyli granicę. Ponieważ nie chcieli oni podać powodu nielegalnego przybycia na terytorium polskie, skierowano ich do dyspozycji odpowiednich władz. Jak się wyjaśniło, są to wysłańcy litewskiego sztabu generalnego, którzy przybyli na terytorium polskie celem szpiegowania.

Śpiewacy rumuńscy w Polsce.

Lwów, 28. 4. (Pat.) Dzisiaj przed południem przybył do Lwowa pociągiem bukareszteńskim zespół śpiewaków rumuńskich w liczbie sto kilkadziesiąt osób.

Komunikacja między Polską a Litwą.

Kowno, 28. 4. (Pat.) Pisma donoszą że komunikacja graniczna pomiędzy Polską a Litwą będzie wznowiona w 2 tygodnie po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych, umowy o ruchu granicznym tj. w dniu 5 maja rb.

Dyktator bolszewicki w obawie przed zamachami.

Moskwa, 28. 4. Wielka sensacja w sowieckich kołach politycznych wywołało przedstawienie się właściwego dyktatora Rosji sowieckiej generalnego sekretarza sowieckiej partii komunistycznej Stalina z Kremia do małego Gorki w okolicach Moskwy, gdzie w 1922 r. umarł Lenin.

W majątku otoczony jest Stalin specjalną strażą czekistów. Powodem przedstawienia się Stalina z Kremia do Gorki jest obawa przed zamachem ze strony opozycji na tle wzmożonych represyj przeciwko opozycjonistom.

Wielki lot Włochów.

Rzym, 28. 4. (AW.) W sierpniu rb. odbędzie się wielki rajd lotniczy po Europie na trasie Paryż—Lublin—Marsylia—Turyń—Mediolan—Werccia—Budapeszt—Bukareszt—Warszawa—Berlin—Amsterdam—Bruksela—Paryż. Włochy biorą udział w 3 samolotami turystycznymi, które prowadzone będą przez najlepszych pilotów włoskich.

Koniec przesilenia gabinetowego w Austrii.

Wiedeń, 28. 4. (AW.) Ze względu na mającą nastąpić ugodę, w rokowańach w sprawie przesilenia gabinetowego nastąpiła krótka przerwa. Kandydaturę posła Ströruwita prawie cała prasa powitała z zadowoleniem. Nominacja nowego gabinetu nastąpi prawdopodobnie dopiero z końcem przyszłego tygodnia.

Turecki minister w Rzymie.

Rzym, 28. 4. (Pat.) Przybył tu dziś turecki minister spraw zagranicznych Tefik Ruff Bey.

Z prac Pana Prezydenta.

Warszawa, 28. 4. (AW.) Dzisiaj przed południem p. Prezydent Ruffel przyjął na Zamku członków Komitetu badowy pomnika Bolesława Chrobrego w Opatowie, którzy zaprosili p. Prezydenta na uroczystość odsłonięcia tego pomnika, zapowiadana na dzień 30 maja rb.

Warszawa, 28. 4. (AW.) Dzisiaj o godz. 12-iej w południe p. Prezydent Ruffel w towarzystwie

pp. ministrów Staniewicza i Niezabyłowskiego oraz swojej żony przybył do gmachu Centralnego Towarzystwa Polniczego celem obejrzenia ekspozycji, przygotowanych na Powstanie Wystawę Krajową w Poznaniu, a finansujących stan hodowli w kraju oraz prace stowarzyszeń rolniczych. U wejścia przywitał p. Prezydenta p. prezes Fudałowski. Pan Prezydent zabawił w gmachu C. T. R. przeszło pół godziny.

Polski lot przez Atlantyk nastąpi w maju.

Dublin, 28. 4. Lotnik polski kpt. Adam Kowalczyk zwiedził lotnisko w Baldonel, przyczem poddał szczegółowym badaniom tor startowy, z którego ma wylecieć do wielkiego lotu transatlantyckiego na samolocie Caproni.

Startu do Ameryki należy się spodziewać, jak oświadczył pilot, pod koniec maja. Po opuszczeniu lotniska kpt. Kowalczyk odwiedził polskiego konsula generalnego w wolnym Państwie Irlandzkim.

Młodzieńcza cera!

Kto posiada piękną i świeżą cerę, ten powinien dbać stale o jej konserwację. Najlepszym sposobem zachowania młodzieńczo świeżej cery jest używanie mydła i kremu Elida Favorit.

Mydło Elida Favorit: czyste, łagodne, o subtelnym zapachu.

Krem Elida Favorit: nowy, nieporównany krem beztłuszczowy, wnikający idealnie w skórę i nadający jej gładkość i świeżość.

ELIDA Favorit KREM i MYDŁO

Nie 3 maja lecz 11 listopada

ukazę się lista odznaczonych.

Warszawa, 28. 4. (Tel. wł.) Dowiadujemy się, że w roku bieżącym w dniu święta państwowego 3 maja nie jkaze się, jak zwyczajnie, lista odznaczonych orderem „Polonia Restituta”. Rada Ministrów bowiem,

chcąc dokładnie rozpatrzyć napływające Kapituły Orderu wnioski o odznaczenie, postanowiła przesunąć termin dekoracji orderem „Polonia Restituta” na 11 listopada br.

Rewizje i aresztowania

przed pierwszym majem.

Warszawa, 28. 4. (Tel. wł.) Warszawskie władze bezpieczeństwa przeprowadziły w ostatnich dniach szereg rewizji wśród osób prowadzących propagandę komunistyczną. Ówegdaj wieczorem wykryto znowu 500 kilogramów białej komunistycznej, przygotowanej w workach do wysyłki do poszczegól-

nych dzielnic Warszawy oraz transport orzecznicy dla Katowic i Sosnowca. Odkrycie centralnego składu białej komunistycznej pociągnęło za sobą dalsze rewizje i aresztowania. Aresztowano między innymi członków centralnego komitetu komunistycznego.

Królowa Rumunji w Madrycie.

Alcozras, 28. 4. (Pat.) Królowa Rumunji oraz księżniczka Heana przybyły tu z Ceuta i odjechały wieczorem do Madrytu.

Śmierć w czasie bankietu.

Sztokholm, 28. 4. (AW.) Poseł angielski w Sztokholmie sir Vaughan został tknięty apopleksją podczas mowy na bankiecie, urządzonym na cześć bawiącej w Sztokholmie komisji przemysłowej angielskiej. Poseł Vaughan poniósł natychmiast śmierć. Był on poprzednio posem angielskim w Estonii i Lotwie.

Ostatnie nowości!

Józef Weyssenhoff — Jan bez ziemi, romans Josphin Péladan — Serca w udreće, powieść — Maeterlinck życie przestrzni

Księgarnia Ludwika Fiszera, Katowice

Poprzečna 2. tel. 1071.

Pierwszy maj w Hiszpanji.

Madryt, 28. 4. (AW.) Rząd hiszpański wydał zakaz demonstracji i obchodów w dniu 1 maja. Natomiast pozwolił na to, aby w fabrykach, z wyjątkiem przedsiębiorstw publicznych, nie pracowano.

60 tys. strajkujących.

Londyn, 28. 4. (AW.) Z Bombaju donoszą, że strajk robotników przedzalnianych przybiera coraz to większe rozmiary. Obecnie strajkuje już 60 tysięcy robotników.

Generalna Agentura „Polski Zachodniej”

na Zagłębie Dąbrowskie w Sosnowcu, ul. Chłodna Nr. 4 Tel. 12-50

p. Teodor Ślawiec

przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia

Walka policji z komunistami w Berlinie.

Berlin, 28. 4. Wczoraj przyszło do ponownych starć między policją a komunistami, demonstrujący przeciwko zakazowi odbywania w dniu 1 maja pochodów ulicznych.

W rozmatlanych punktach miasta usiłowali demonstranci utworzyć pochody, lecz za każdym razem próby te likwidowały oddziały policyjne. Komuniści próbowali kilkakrotnie przerwać kordon policyjny.

Awantury trwały do późnej nocy. Policja aresztowała 33 demonstrantów.

Szeł „czekii” sparaliżowany.

Ryga, 28. 4. Według ostatnich wiadomości z Moskwy, stan zdrowia szefa G. P. U. Mienżyńskiego, który jak wiadomo ciężko zachorował na serce, jest beznadziejny. Mienżyński jest częściowo sparaliżowany. Konsylium lekarzy według danych urzędowych bez przerwy obraduje u łóża chorego. W Poltbiurze odbyła się prywatna narada celem wyznaczenia następcy Mienżyńskiego. Wyniki narady trzymane są w tajemnicy. Ogólnie jednak przypuszczają, że następcą Mienżyńskiego będzie osoba zbliżona do Stalina. Między innymi wymieniał szefa ukraińskiego G. P. U. Bawickiego

Ogłoszenie!

Szanowna Klientele! Zawiadamiamy, że w miesiącach letnich, t. j. od 1 maja do końca września br. godziny urzędowe w naszej administracji są od 8-mej rano do 18-tej wieczorem, godziny kasowe do 17-tej wieczorem.

Administracja Polski Zachodniej.

Obóz Targowicy.

Historyczne analogie.

Przed 138 laty. Rok 1791.

Rzeczpospolita Polska po długim okresie upadku zaczyna się dźwigać. Obóz partyjny, do którego przyłącza się król, postanawia dokonać dzieła „sanacji”, odrodzenia państwa. Potrzeba poskromienia wybujałego partyjniactwa i sejmowładztwa, podkopującego był państwa, potrzeba wzmocnienia władzy. Opinia narodu rozumie doniosłość tych konieczności. Lud warszawski publicznie manifestuje swą łączność z obozem odrodzenia. Jest jednak opozycja, która sprzeciwia się reformom, godząc w ich „złota wolność” i ich pojęcia „demokracji”. A poza kulismami działają ambasadorowie Rosji i Prus, nie szcedząc złota dla przywódców „demokratycznej” opozycji.

Lecz opinia publiczna jest silniejsza. Opozycja zostaje stłumiona. Dochodzi do skutku wielkopomny akt konstytucyjny 3 Maja, wprowadzający w pierwszym rzędzie silny rząd i niezależną od wpływów partij administrację państwa. Przywódcy opozycji są na tem posiedzeniu sejm, lecz wobec entuzjazmu ludu warszawskiego siedzą cicho i nie odzywają się. Zmiana ustroju zostaje uchwalona drogą zamachu stanu.

Mija szereg tygodni. Złoto moskiewskie i pruskie strugami płynie do kas przywódców „demokratycznej” opozycji, którzy opuszczają stolicę i udają się na Ukrainę. Tam w miasteczku Targowicy pod protektorem Rosji powstaje Związek (Konfederacja) „demokracji” dla obrony „zagrożonej wolności obywatelskiej”. Za opozycją stoją bagnety rosyjskie. Na ich czele wypowiadają „demokratyczna opozycja” wojnę własnemu państwu i rządowi. Następuje wojna roku 1792. Pod przemocą przeważających sił rosyjskich „demokratyczna opozycja” — obóz Targowicy zwycięża. „Wolność obywatelska” zostaje uratowana. Opozycja z triumfem wkracza do stolicy, obala rząd „sanacji” i obejmuje rząd.

A w kilka miesięcy później następuje drugi rozbiór Polski, zatwierdzony przez sejm w Grodnie, mający olbrzymią większość „obronców zagrożonej przez obóz odrodzenia demokracji” — za pieniądze rosyjskie i pruskie. „Demokracja” zwyciężyła. Przywódcy napelnili trzasy. Ale Polska upadła. Dziś hańba i przekleństwo ścigają ówczesnych „obronców demokracji” — zdradziecki obóz Targowicy.

Po 138 latach. Rok 1929.

Rzeczpospolita Polska zmartwychwstała, po długim okresie upadku zaczyna się dźwigać. Obóz patriotyczny, obóz sanacji moralnej pod wodzą Pierszszego Marszałka Polski i Prezydenta Rzeczypospolitej, postanawia dokonać dzieła odrodzenia państwa. Potrzeba poskromienia wybujałego partyjniactwa i sejmowładztwa, podkopującego był państwa, potrzeba wzmocnienia władzy rządowej. Opinia narodu rozumie doniosłość tych konieczności i manifestuje swą łączność z obozem odrodzenia.

Jest jednak opozycja, która sprzeciwia się reformom, godzącym w ich „złota wolność” i ich pojęcia o „demokracji”. A cicho, niewidocznie, poza kulismami działają agencje obcych państw, nie szcedząc złota dla przywódców „demokratycznej” opozycji. Za obce pieniądze powstają pisma, nazywające się polskimi. Partia dotąd bokami robiąca, że stała pustymi kasami, z subwencją pismem, nagle rozbudowuje swe pismo, ogromne sumy wydaje na agitację i propagandę, przywódcy jej rozrzucają pieniądze na lewo i na prawo. Inny przywódca i obrońca „demokracji” i praw „ludu” — robi to samo.

Skąd mają pieniądze? Nie wiemy. Wiemy tylko, że przed trzema mie-

Ułgi podatkowe.

Warszawa, 28. 4. (Tel. wł.) Ministerstwo Skarbu wystosowało do Izby Skarbowych i Urzędów podatkowych okólnik w sprawie ulg przy ściganiu podatku obrotowego. W zarządzeniu tem wyraziło Ministerstwo Skarbu zgodę na to, aby różnice między kwotami wymierzzonego podatku od obrotów za rok 1928 a zaliczkami przepisanymi na tenże rok zostały wpłacone bez odroczenia wary za zwłokę i odsetek za odroczenie w dwóch ratach do 15 maja i 15 czerwca br. Włącznie. Do tych terminów nie ma zastosowania 14-dniowy termin ulgowy. Nieuiszczenie w całości lub częściowo kwartal-

nych zaliczek przepisanych na rok 1928, podlega natychmiastowemu przymusowemu ściganiu wraz z karami za zwłokę. Jednocześnie odroczone terminy płatności zaliczek na podatek przemysłowy od obrotów za pierwszy i drugi kwartał 1929 roku. Zaliczka za pierwszy kwartał winna być uiszczona do 15 lipca, zaś za drugi kwartał do 15-go sierpnia. Niedotrzymanie któregokolwiek z wyżej podanych terminów pociąga za sobą pozabawienie ulg i natychmiastowe przymusowe pobranie zalegających kwot wraz z karami za zwłokę.

Ratyfikacja konwencji polsko-francuskiej.

Warszawa, 28. 4. (Tel. wł.) Nowa konwencja polsko-francuska, dotycząca spraw handlowych będzie ratyfikowana we Francji przez Prez. Doumergue'a. W Polsce natomiast wymaga konwencja ratyfik. parlamentu, co nastąpi prawdopodobnie na najbliż-

szej sesji. Ministerstwo Spraw Zagranicznych wystąpi już w najbliższym czasie do Rady Ministrów z wnioskiem przedłożenia Izbie Ustawodawczym powyższej konwencji.

Polska linia okrętowa.

Warszawa, 28. 4. (Tel. wł.) Przed kilkoma dniami została uruchomiona nowa linia okrętowa Gdańsk — Londyn — Hull. Na linii tej kursują cztery statki, zaopatrzone w specjalne chłodnie dla przewozu mięsa, jaj

i masła. 75 proc. udziału w tej linii posiada Towarzystwo „Żegluga Polskiej”, które dołoży wszelkich starań, aby transporty eksportu polskiego odbywały się jaknajsprawniej. Statki kursują co cztery do pięciu dni.

Japoński generał Matsui w Warszawie.

Warszawa, 28. 4. (Tel. wł.) Wczoraj po południu przyjechał do Warszawy szef japońskiego oddziału II sztabu generalnego, gen. Matsui. W dniu dzisiejszym odbędzie się przyjęcie prywatne na jego cześć w poselstwie japońskim, zaś jutro, w dzień Japońskiego święta narodowego, gen. Matsui dołoży szereg oficjalnych wizyt różnym dożonikom wojskowym. Poza tem gen. Matsui przyjęty będzie w czasie swego pobytu w Warszawie przez Marszałka Piłsudskie-

go. Dnia 30 bm. szef sztabu gen. wydaje śniadanie na cześć gościa w hotelu Europejskim. Przed śniadaniem udekoruje go krzyżem „Polonia Restituta” II. klasy. W dniu 1 maja odbędzie się śniadanie w poselstwie japońskim z udziałem wyższych oficerów polskich, wieczorem zaś podejmować będzie gen. Matsuię obiadem na jego cześć Marszałek Piłsudski. Gen. Matsui zatrzymuje się w Warszawie kilka dni w swej podróży europejskiej.

Pracę polskich oficerów marynarki badał komandor Swirski.

Toulon, 28. 4. (Pat.) Komandor Swirski, szef kierownictwa marynarki wojennej przybył tu celem zbadania warunków, w jakich pracują oficerowie polscy w tutejszych szkołach, oraz odbywający „staje” na pokładzie statków. Komandor Swirski pełni swą misję w towarzystwie wyższego oficera sztabu generalnego i prefekta morskiego. Po złożeniu przez komandora Swirskiego szeregu wizyt przedstawicielom władz morskich Toulonu, prefekt morski wieciamił Windry wydał na jego cześć wielkie przy-

jęcie, w którym wzięli udział również liczni oficerowie polscy, uczący się w szkołach francuskich. Ze swej strony komandor Swirski zaprosił na śniadanie w Grand Hotelu prefekta morskiego, kontradmirałów Morrisa Brearta i de Boissaingera, kpt. Berthelota, członków trybunału morskiego, szefa sztabu 3-go rejonu morskiego i wielu innych. W czasie śniadania wniesione zostały liczne toasty za powodzenie i przyjaźń marynarki francuskiej i polskiej.

Rozbrojenie dyskusje.

Genewa, 28. 4. (Pat.) Szwajcarska Agencja Telegraficzna podaje: Na posiedzeniu komisji przygotowawczej konferencji rozbrojenowej delegat norweski i szwedzki wyrazili ubolewanie, że widocznie nie udaje się włączyć do ograniczenia zbrojeń również wyszkolonych rezerw, jednakże obaj delegaci oświadczyli, że są gotowi zrezygnować ze swej dotychczasowej opozycji. Litwinów wyraził nadzieję, że opinia publiczna zapewni sobie postęci i że konferencja rozbrojenowa sama zmniejszy liczebność wyszkolonych rezerw. Lord Cushlen od oświadczył, że Anglia w celu umożliwienia dojścia pomiędzy mocarstwami do jednomyślności, zrezygnuje z ograniczenia zbrojeń również wyszkolonych rezerw, ma jednak niezłomną nadzieję, że wszystkie mocarstwa dojdą później i do tego, że zre-

zygnują z powszechnego obowiązku służby wojskowej. Z kolei komisja postanowiła większość głosów, nie zamieszczać w projekcie konwencji ograniczenia wyszkolonych rezerw.

Genewa, 28. 4. (Pat.) Po załatwieniu sprawy rezerw wyszkolonych komisja przygotowawcza konferencji rozbrojenowej przystąpiła do omówienia projektu chińskiego, dotyczącego zniesienia obowiązkowej służby wojskowej. Delegat Chin w dłuższym przemówieniu wywołał, że zniesienie obowiązkowej służby w wojsku — to zapewnienie pokoju. Natomiast powszechna służba wojskowa rodzi militarystę i nacjonalizm, a nadto sprzeciwia się celom gospodarczym państwa. Dalszy ciąg dyskusji odbędzie się w poniedziałek.

siąciami zapowiedziano wybuch strajku generalnego w dobre rywalizacji węgla polskiego z angielskim i niemieckim. Przyjeżdżali wówczas na Śląsk emisarjusze z Niemiec, dalekiej Anglii i Sowiełtów, ofiarując „pomoc dla strajkujących”. Bo strajk leżał w ich interesie.

Strajki nie wybuchi. Co się z ich planami stało? Nie wiemy i nie chcemy wiedzieć.

Ale „obroncy demokracji i praw ludu” mają dość pieniędzy. I wiemy jeszcze, że jeden z tych „obronców” wyraził się wówczas, że muszą oni przystąpić do akcji przeciw rządowi, chociażby to miało się odbyć na interesach państwowych zagranicą, że „dzisiaj już na wszystko zdecydowani. Powiedzieli tak lub podobnie. Sens jego powłóczenia był taki.

Włec obce agencje? — jak mówił Marszałek Piłsudski w Kaliszu.

A dalej? Obóz sanacji, obóz odrodzenia nie ustaje w wysiłkach dla ugruntowania państwa. Opozycja krzyczy, że wszystko jest źle, że „demokracja i prawa ludu” są zagrożone, bo przywódcem jej zabrano posady w Radach nadzorczych, odebrano dostawy, zmniejszono dochody. Muszą się ratować. Potrzeba im pieniędzy. Włec pieniądze mają. Lecz skąd i od kogo?

Zbliża się dzień obchodu święta państwowego 3 Maja, dzień upamiętnienia zwycięstwa obozu odrodzenia nad obozem „obronców demokracji i praw ludu” przed 138 laty, który potem sprowadził Polskę do upadku.

I dziś znowu — jak wówczas —

Przewidziew nowoczesnym środkiem do pielęgnowania dzieci jest
HYGENOL
puder dla dzieci

spadkobiercy tej samej opozycji buntują się... Jedni głoszą, że należy uciekać do Gdańska i tam tworzyć nowy rząd „demokratyczny”. Za czyje pieniądze? Wiadomo. Drugi odgrajązają się, że będą apelowali do Ligi Narodów. Ci drugi są nieszczęśliwi u nas — na Śląsku. Chcąc iść do obcych mocarstw przeciw własnemu państwu. Jak przed 138 laty ich poprzednicy apelowali do Rosji i Prus. I ogłaszają bojkot święta narodowego i państwowego. Ogłaszają bojkot państwa.

Pytamy się publicznie: Dla kogo się to robi i za czyje pieniądze?

Przeprowadziliśmy porównanie wypadków dzisiejszych z wypadkami z przed 1791. Ale porównanie jest niezupełne, bo nieskończone. Wówczas obóz „obronców demokracji i prawa ludu” — obóz Targowicy, działający za pieniądze obcych państw zwyciężył, a Polska upadła.

Dziś obóz Targowicy, głoszący bojkot państwa, nie zwyciężył. Z tą samą hańbą, z jaką przeszedł do historii pierwszy obóz Targowicy, — skończy się obóz drugiej Targowicy. Ta sama pogarda towarzyszyć im będzie. A Państwo polskie będzie się rozciągać i iść ku potędze wbrew ich woli i ich działaniom.

Mamy przed sobą dwa obrazy tak tragicznie do siebie podobne: jeden z okresu upadku dawnej Polski, drugi doby naszego odrodzenia. Musimy z tego wysnuć wnioski.

Gdy drugi obóz Targowicy woła: „Nas w pochodzie 3 Maja nie będzie!” — my wołamy: „My takich ludzi w obchodzie nie zniesiemy. Gdyby się próbował zjawić, my ich z naszego grenu wyrzucimy. Postawili się przez swe czyny poza obręb uczciwego społeczeństwa. Stali się spadkobiercami obozu Targowicy, obozu „obcych agentur”.

Musimy dążyć do upraszczenia życia politycznego. Nazywają nas obozem sanacji moralnej. Zgadamy się na to. Jesteśmy bowiem obozem odrodzenia państwa i narodu.

Ale dlatego ten drugi obóz, nazywający się „obroncami demokracji i prawa ludu”, a w istocie podkopujący — jak ich poprzednicy z przed 138 lat — podstawy państwa, nazywamy stale i wszędzie, w pismach i gazetach, na wleczach i zgromadzeniach, zebraniach i w rozmowach prywatnych, — obozem Targowicy. Niech w tej nazwie zamknie się cała pogarda dla nich i ich hańba, odziedziczona po ich poprzednikach z doby pierwszej Targowicy.

Stoją dziś przeciw sobie dwa obozy: obóz sanacji i obóz Targowicy. Każdy Polak musi dokonać wyboru. My o wybór ludu śląskiego i o przyszłość państwa jesteśmy spokojni.

Quidam.

Chronić Wasze dzieci przed okularami!

Dajcie im dla ich prac szkolnych dużo dobrego i jasnego światła.

Zamknięte wystawy „Egipt” dziś wieczorem.

Katowice, 28. 4. (Tel. wł.) Według informacji z wystawy „Egipt” (w świetle sali przy królicy Najsw. Marii Panny) w ciągu ubiegłego tygodnia zostało sprzedane kilka średnich i większych obrazów, natomiast najpiękniejsze, większe kompozycje, stanowiące rdzeń wystawy, jeszcze nie znalazły u nas nabywców. Wystawa „Egipt” jedzie zagranicę skąd — rzecz pewna — obrazy te do Polski już nie powrócą. Wielka szkoda! Wystawa będzie zamknięta nieodwołalnie dziś wieczorem.

Wczoraj o godz. 4-1 J. E. ks. biskup Lisiecki w gronie najbliższego swego otoczenia zwiedził wystawę. Zagalcał artystę J. E. wyraził się o wystawie z dużym uznaniem.

Pare zasadniczych spostrzeżeń i porównań na tle ostrości walki partyjnej na Śląsku.

Pisza nam z kół czytelnińskich: Wobec ostrości dzisiejszych walk partyjnych na Śląsku wielu ludzi przypuszcza, że chodził w nich jedynie o osobiste porachunki pomiędzy Wojewodą Grażyńskim a Korfantem. A są i tacy, którzyby chcieli jednego i drugiego usunąć z życia publicznego, spodziewając się po ich usunięciu, że nastanie spokój, że nie będzie więcej marnowania sił na walki partyjne. Tymczasem jedni i drudzy mylą się w swych koncepcjach i wykrzyknikach, i jakkolwiek można ubolewać nad rozbiłem społeczeństwa, zwłaszcza na kresach, gdzie więcej, niż gdzieś indziej w kraju zachodzi potrzeba solidarności — to ubolewanie to niezdolna przywrócić okresów zgody i jednolitości, gdyż życia i jego prądu cofnąć nie można.

Świadcząby o naiwności, gdyby ktoś np. obecne położenie gospodarcze chciał porównywać i zrównywać z sytuacją gospodarczą z okresu przedwojennego. Porównywalna takie mogą mieć jedynie wartości historyczna dla stwierdzenia, że takie stosunki gospodarcze istniały. Nie ma zaś żadnej mocy, któraby zdołała pierwotny stan rzeczy w całej pełni przywrócić. Zjawiska bowiem mogą się powtarzać, będą to pozory tylko, gdyż wewnętrzna ich treść będzie zawsze różna. Tak samo dzieje się w życiu politycznym. I zawsze na podłożu dnia dzisiejszego obmyślać i budować trzeba przyszłość.

Tej prawdy niektórzy ludzie na Śląsku nie mogą zrozumieć, albo też nie chcą uznać. Stąd słyszy się tyle sądów sprzecznych, tyle złorzeczeń, z których po części wyrasta względnie potęguje się wzajemna nienawiść partyjna. Wszelka zaś nienawiść działa destrukcyjnie.

Wszelkie zestawienie Wojewody Grażyńskiego z Korfantem wywiera na tych, którzy znają stosunki jak i tych, którzy z rzetelną dobrą wolą bez wszelkiej osobistej zachłanności pracować pragną dla państwa — na takich zestawienie tych dwóch nazwisk jak przeciwnych biegunów wywiera wrażenie humorystyczne. Kogo i co reprezentuje Wojewoda — a kogo i co Korfanty?

Pan dr. Grażyński, abstrahuje od tego, że szedł drogą nauki, że był docentem uniwersytetu, — wyszedł z ideologii Marszałka Piłsudskiego, i ten system na Śląsku reprezentuje. Pan Korfanty przez całe swoje życie był agitator, w okresie zaborów agitator, o zabarwieniu wyłącznie negatywnym — i to było i jest jego zasługa. Agitacja negująca wszystko wobec zaborców, wychodziła na korzyść Polaków. W Polsce wolnej Korfanty pozytywny być nie umiał. Od zarania niepodległości naszej Ojczyzny Korfanty jest stale negatywny. Pomijam to, że Korfanty zmieniał swoje zapamiętanie „partyjne” jak rekawiczki, że wojował ze sp. Napierałskim, że założył na Śląsku Towarzystwo Demokratyczno-Narodowe — a potem poszedł do sp. Napierałskiego na

Polska Państw. Loterja Klasowa
dale ogromne szanse wygrania i wzbogacenia
rok rocznie tysiące ludzi.

Losy I. klasy

poleca kolektura

„DAR” Kraków, Florjańska 32

Ogólna suma wygranych przeszło 28.000.000 zł

61. wygr. po zł 750.000 400.000 350.000
150.000 100.000 80.000 75.000 60.000
50.000 40.000 35.000 25.000

Co drugi los wygrywał

ciągnięcie już 23-go i 24-go maja br.

Ceny losów:

cały los zł 40	połówka zł 20	ćwiartka zł 10
-------------------	------------------	-------------------

Zlecenia zatawiają się szybko i ściśle.

W tem miejscu wyciąć i wypełnione nam przesłać

Karta zleceniowa.

Do Kolektury

„DAR” Kraków, Florjańska nr. 32

Niniejszem zamawiam losów całych po zł 40,—
..... losów poówek po zł 20,—
..... losów ćwiartek po zł 10,—

Należność złotych uszczę do otrzymania losów.

Celem zaoszczędzenia porta proszę po losów załączyć blankiet nadawczy PKO.

Imię i nazwisko

Adres

szlucze, pomijam i to, że z wybuchem wojny oświadczył się za państwami centralnymi i w tym kierunku usiłował urabiać pod byłym zaborem pruskim opinię publiczną, a potem przerzucił się na stronę ententy, pomijam nawet to, że w pierwszym Sejmie Rzeczypospolitej był prezesem klubu Związku Ludowo-Narod., a potem znowu przedzierzgał

się w jego wroga, wstępując do Chrześ. Demokracji, która musiała się go wyrzec z wiadomych powodów. Pan Korfanty zjawia się stale i wszędzie jako zaprzeczyciel, a w kierunku pozytywnym okazał wybitny talent jedynie w robieniu majątku. Napewno w Polsce żaden poseł, żaden polityk nie zrobił i nie dorobił się takiego majątku, co

Korfanty. Hojnie więc nagrodziła Polska Korfantego, który w zamian za to, dotąd poza stała negocja, nie umiał dać Ojczyźnie żadnej nowej myśli twórczej. Nie reprezentuje on przecież żadnej idei!

W społeczeństwie normalnym i zdrowym taki p. Korfanty nie ostałby się ani 24 godzin. W Anglii i Ameryce półn. ludzie najpierw pracują, zarabiają, a gdy się już dorobią majątku, wtedy dopiero zaczynają działać politycznie. W Polsce jest odwrotnie, najczęściej dra się do „działalności” politycznej, aby później zbić majątki. Dlatego też często żyją z idei, chociażby i cudzej, ale nie żyją dla idei.

Skłonność do negacji jest u Korfantego niejako stałą cechą psychiczną. Zwalzał on każdy rząd, którego nie był członkiem. Dotąd ani jeden rząd w Polsce nie znalazł łaski u Korfantego. Każdy gabinet był w oczach jego zły i szkodliwy. Negacja jest poniekąd jego drugą naturą, chorobą chroniczną, z której już się nie wyleczy. I sądząc z całej jego dotychczasowej działalności, odnosi się wrażenie, że u Korfantego zatarła się zupełnie linja między złem a dobrem. Wszak trudno uwierzyć w szczerze głoszonych przez niego ideałów katolickich. Wszak nie może mieć znaczenia jego pokazywanie się ostentacyjne w kościele, lub jego ubieranie się w tożę purytańska, jeśli „Polonia” słowa Ojca Kościoła, sławnego mędrca, św. Hieronima, karzącego lekkie obyczaje kobiet, nazywa „anachronizmem”! I taki człowiek zdołał przylepić się do kleru, stanowiącego większość w Zw. Śląskich Akademików, który zamierza gościć ideały katolickie!

Negatywiści zaletrzewienia zwykle nie przebierają w środkach. Korfanty do nich należy. Ujeżdża obecnie konika partykularystycznego, przycem zapomina, że on sam najwięcej Ślązakom szkodzi. Polska nie może znać charakteru Ślązaków, ale domyślać się może jaki jest ten charakter, biorąc wzór z „największego” Górnoślązaka Korfantego, którego poznała, bo wszak nieraz sięgał chciwą ręką po najwyższą władzę w państwie, i którego sąd marszałkowski Sejmu polskiego moralnie potępił. Na szczęście Ślązacy nie mogą odpowiadać za Korfantego, ani też charakterem Korfantego nie można mierzyć wartości Ślązaków, lecz jakąż etyka i pozycja jest tych, którzy się z nim stykają i przebywają w jego towarzystwie?

Wszelkie więc zestawienie p. Wojewody Grażyńskiego z Korfantem jest użyczeniem dla pierwszego, który w zmienionych warunkach politycznych plasuje najwyższy urząd w województwie naszym, i reprezentuje idee, obejmujące całą Polskę. Sprawdzenie na Śląsku wszelkich walk partyjnych do tych dwóch nazwisk, jako do dwóch mianowników, jest nonsensem, gdyż w zakresie organizowania państwa Korfanty nie reprezentuje żadnej idei, nie okazał dobrej i bezinteresownej woli, ani też dotąd nie dorzucił żadnej nowej myśli. Problem organizowania państwa, zwłaszcza na zasadach nowych, zaprzęta wszystkie umysły w całej Polsce. Jedynie Śląsk, wskutek krzykactwa Korfantego, temi zadaniami mało się zajmuje, względnie ma od nich odwróconą uwagę, a tem samem pozabawia się wpływu na bieg najważniejszych zagadnień państwowych. Sadowski.

SINTAIR I STEEMAN.

Trzynaste uderzenie północy.

Przekład autoryzowany Haliny Bokserówny.

(68) (Ciąg dalszy.)

— Co pani wie? Co tu ma do rzeczy Blankenberghe? Skąd pani zna tego pana Crochet?

Nie było odpowiedzi.

— Dobrze. Wiem, co mam uczynić. Baron zadzwonił. Zjawił się służący. — Zawołaj Indian — rozkazał de Casterive.

Po chwili Indianie byli w gabinecie. — Odprowadźcie panią w wiadome miejsce i zróbcie, co należy.

Indianie skłonili się i zbliżyli do Katarzyny. Jeden z nich objął ją wpół, zgiął kolana, położył ją, przechylając jej głowę w tył. Spojrzył jej głęboko w oczy. Powoli twarz młodej kobiety rozjaśniła się i wyraz przestrachu znikł z jej twarzy.

Indianin spojrzął na swego pana.

— Bardzo dobrze — rzekł Bruno de Casterive. — Zmusimy go do mówienia różnie. Tymczasem naszym jest, żeby odeszła jaknajprędzej. Szczyśliwej podróży!

Indianie dali znak młodej kobiecie, żeby poszła za nimi. Uczyniła to posłusznie. Bruno de Casterive uśmiechnął się. Wziął list napisany przez gospodynię, przeczytał i chciał go podrzeć, gdy wtem wybuchnął śmiechem.

Złożył starannie kartkę, wsunął do koperty, nakleił znaczek pocztowy. Potem wyszedł i wrzucił sam list do skrzynki.

Katarzyna Rablon wprowadzona do Blankenberghe została zamknięta w „Przekletej Górce”.

Bruno de Casterive, zebrawszy swych ludzi, starał się napróżno uzyskać jakiegoś wyjaśnienia, dotyczącego dziwnego zachowania się młodej kobiety, stosunków, jakie ją łączyły z Crochetem i związku jej z dramatem z ulicy Zielonego Strzelca. Zdawało się, że uwielżona posiada specjalną siłę, która pozwalała jej znieść wszystkie niedostatki. Widząc, że złością nie można nic wy dobyć od Katarzyny Rablon, Bruno de Casterive postanowił zastosować inny środek. Na trzeci dzień zaprowadzono ją do sali drogich kamieni. Ubrano ją w jedwabie, dostarczono ciekawej lektury, starano się ją rozerwać różnymi sposobami. Eks-gospodyni nie mogła się skrzyżić na nic na nikogo. Tak stan trwał tydzień.

Pewnego ranka jeden z Indian wszedł do pokoju, trzymając się za głowę.

— Co ci się stało? — spytała Katarzyna.

Człowiek objaśnił jej na migi, że wpadł mu coś do oka i że sprawa mu to wielki ból.

— Chodź do mnie — rzekła.

Indianin zbliżył się. Katarzyna posadziła go na otomanie i skreśliła róg chusteczki.

— Otwórz szeroko oczy.

Katarzyna badała chore oko. Żrenica była nieruchoma. Zdawało się, że była fosforyzująca. Młoda kobieta poczuła, że ogarnia ją dziwna niemoc. Gdy zrozumiała co to znaczy, było już za późno, nie mogła się oprzeć władzy Indianina i zasypiając, pozwoliła się położyć na otomanie.

Bruno de Casterive wszedł do sali. Trzymał w ręku ołówki i kartkę papieru. Zwracając się do Indianina, rozkazał mu, aby zapytał uwielżoną, kim był dla niej Crochet; odpowiedź miała napisać na kartce.

Indianin stanął przy otomanie, rozłożył ręce nad młodą kobietą, którą przebiegł dreszcz od stóp do głów. Potem podniósł powoli ręce; Katarzyna uczyniła to samo, wyprostowała się, usiadła.

Człowiek wpatrywał się w nią uporczywie. Dzięki swej władzy zmusił ją, aby wzięła kartkę papieru i ołówki barona de Casterive. Jak lunatyczka wstała, zbliżyła się do biureczka i położyła na niem papier. Potem napisała kilka słów i podała kartkę baronowi.

Uśmiech triumfu rozjaśnił mu twarz

— Wszystko rozumiem! — zawołał — Możecie ja zostawić w spokoju. Ale nie chce, żeby sobie przypominała to co uczyniła przed chwilą. Zróbcie zatem, co należy.

Sługa skłonił się. Bruno de Casterive wyszedł z pokoju, zacierając ręce

Indianin poszedł do szafki, otworzył ją, wyjął stamtąd szkatułkę, długą fajkę, spirytusową lampkę oraz igłę; wszystko to położył na srebrnej tacy, którą postawił na okrągłym stoliku. Zapalił lampkę, zanurzył igłę w brunatnej substancji, którą zapalił nad lampą i potem wprowadził igłę do główki fajczanej.

Zbliżywszy się do Katarzyny, zmusił ją, żeby powąchała. Młoda kobieta nieświadoma tego, co czynił, usłuchała. Indianin powtórzył kilkakrotnie to samo i obudził ją dopiero po upływie kilku godzin.

Eks-gospodyni otworzyła odmieławające oczy i potarła ręką czoło. Miała jakiś ciepki smak w ustach, czuła okropne mdłości. Wyczerpana zamknęła oczy i zapadła w ciężki sen.

Najazutrz Indianin powtórzył scenę hypnotyzmu i zmusił Katarzynę do palenia opium. Cały dzień upłynął bez żadnego wydarzenia. Zasnęła znów spokojnie. Obudziła się rozdrażniona, zdenerwowana, zbolęła.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

W Watykanie.

(Wrażenia P. de Laszlo z audyencji prywatnej z Ojcem Św.)

Wyjazd Papieża poza granice Italii nie jest prawdopodobny. — Wspomnienia o Oxfordzie. — Audyencja w Watykanie.

Wszystkie kraje katolickie spodziewają się otrzymać upragnioną wiadomość o przyjeździe Ojca Św. teraz, gdy zawarty układ między Watykanem a Kwirynałem zwraca papieżom wolność ruchów, którą sami ograniczyli od lat 60. Tak więc, przy obecnym udogodnieniu i technice podróży, która jest raczej wygodną i przyjemną, tu i tam, w wielu krajach katolickich ludzono się nadzieją, iż wierni będą mogli powitać gołnie i kornie głowę katolicyzmu.

Gdy czekał wraz z ojcem (słynny malarz Filipp de Laszlo, przyp. red.) w salonach Watykanu na znak udania się do prywatnych apartamentów Jego Świątobliwości, postawiłem zapytanie w tej kwestii znanemu mi wyztemo dygnitarzowi watykańskiemu. Oświadczył mi w odpowiedzi, iż wyodr. Ojca Św. poza granice Italii jest jeszcze nieprawdopodobna, a to ze względu na komplikacje, jakie mogłaby wywołać w krajach katolickich kwestia pierwszeństwa odwiedzin, prócz innych kwestji ubocznych, stąd wynikających.

W trakcie łaskawie udzielonej nam audyencji Ojciec Św. wyraził swą radość z powodu napływu depesz gratulacyjnych i adresów ze wszystkich krajów świata.

W rozmowie ojciec mój poruszył kwestję portretu Jego Świątobliwości, który namalował dla biblioteki w Oxfordzie. Portret ten znajduje się obecnie na wystawie dzieł ojca mego w Paryżu.

„Bardzo miłe wspomnienia wiążą mnie z Oxfordem, rzekł Papież, lubię atmosferę młodości i szczerą wesołości, która panuje w tem siedlisku wiedzy, łączą się one i harmonizują doskonale z powagą wieku i tradycją uosobioną w sędziwych i pięknych gmachach. Oxford jest pięknym miastem.”

Tu Ojciec Św. zamyslił się na chwile, i zatrzymał wzrok na półkach uginających się pod ciężarem ksiąg, nawiązał rozmowę do tematu, który Go zawsze interesował.

„Leonardo da Vinci był jednym z największych geniuszy świata, przede wszystkim dzięki wielostronności swej wiedzy i zainteresowań. Do wielu jego zasług należy zaliczyć i tę, iż był on pionierem wiedzy i techniki lotniczej. Już przed wielu wiekami odkrył on, iż tajemnicą opanowania powietrza polega nie na budowie maszyn lżejszych, lecz cięższych od powietrza, t. j. na budowie maszyn, które utrzymywałyby się w powietrzu dzięki własnej sile rozpędowej. Do tego wniosku doprowadziło go badanie lotu ptaków”.

Ojciec mój przedstawił Papieżowi szkic do obrazu, zamówionego przez króla Egiptu, Fuada. Papież zainteresował się szkicem i zauważył:

„Król Fuad jest bardzo zdolnym człowiekiem, można podziwiać zwłaszcza jego zdolności lingwistyczne, językiem włoskim włada jak urodzony Włoch”.

Ojciec św. mówi z wolna, po francusku, głosem przytłumionym nieco. Zegnął się z nami, Plus XI podał nam do ucałowania pierścień apostołski.

Watykan robi głębokie wrażenie na każdym, kto wstępuje w jego progi. Pracujące wieków śnią pod sklepieniem tych gmachów.

Dom oświatowy Towarzystwa Czytelników Ludowych w Katowicach.

W roku przyszłym przypada złoty jubileusz Towarzystwa Czytelników Ludowych. Jubileusz pięćdziesięcioletniej pracy rozległej o twórczej, wielkiej i doniosłej w skutkach, błogostawionej w dziejach odrodzenia narodowego.

Czemże było Towarzystwo Czytelników Ludowych czasu niewoli — wiadomo: nieoficjalnym lecz istotnym ministerstwem oświaty polskiej! Czuwano ono ustawicznie, ofiarnie, przetrzymując całą tę część narodu, zmuszoną do życia pod jarzmem pruskim. Książka — a gdzie można było i żywym słowem budziła ducha polskości od Pucka do Myśłowic i na obczyźnie w Brandenburgii, Westfalii i Nadrenji, w Bremie, w Hamburgu i w Saksonji. Wszędzie, gdzie tylko znalazła się garstka Polaków, stawała T. C. L. na straży. — Iluż uratowało od germanizacji, iluż dało świadomość polskości, iluż wydarło ze szponów niemieczyzny i przywróciło na łono Ojczyzny! I jakie zastępy formowało najlepszych i nieustraszonego bojowników polskości, budując ten sam i umacniając fundament pod gmach państwowości polskiej.

A następnie czasu wolności i niepodległości państwa polskiego T. C. L. na każdym kroku zaznacza swój celowy, systematyczny, owocny i chlubny wysiłek — na Śląsku, na Pomorzu, w Wielkopolsce.

W Uniwersytetach Ludowych Towarzystwo Czytelników Ludowych wykują młodych, świadomych i pożytecznych obywateli dla Polski.

Książką i żywym słowem wyrwa duszę z objęć gnuśności, obojętności i beznamiętności — i pomnaża świadomością użytecznych obywateli Państwa Polskiego.

Przeto, gdy nadchodzi rok złotego jubileuszu — zdołajmy się wszyscy świadomi obywateli Polski — na zbiorowy wysiłek!

Towarzystwo Czytelników Ludowych w ciągu swej półwiekowej pracy, spełniając zaszczytne swoje wytyżone i ofiarne posłannictwo, nie mogło myśleć o stworzeniu sobie odpowiedniej siedziby tu na Ziemi Śląskiej — o domu własnym. I dlatego Towarzystwo Czytelników Ludowych nie posiada w Województwie naszym własnego gmachu.

A jednak dom taki w dzisiejszych warunkach jest koniecznością dla dalszej i skutecznej pracy naszej. Z niego, jak z ogniska będą promieniować na cały Śląsk siła, kierunek i zapal do pracy w

rozlicznych placówkach T. C. L. rozsiadanych w Województwie naszym.

Stwórzmy przeto w stolicy Województwa Śląskiego własny „Dom oświatowy Towarzystwa Czytelników Ludowych. Dom, który umożliwi jeszcze większy rozmach w pracy dla Polski.

Dom, który będzie pomnikiem dla potężnej pracy oświatowej w pierwszym 50-leciu T. C. L. Dom, który świadczyć będzie o rozumnej i patriotycznej wdzięczności pokolenia dzisiejszego dla instytucji a zarazem świadczyć będzie o sile i tężynie duchowej dzisiejszego pokolenia, żyjącego pod hasłem: Wszystko dla Polski!

Zarząd Główny
Towarzystwa Czytelników Ludowych
Ks. Antoni Ludwiczak.

Rada Okręgowa T. C. L. na G. Śląsk Członkowie nadzwyczajni: dr. Michał Grażyński, wojewoda śląski, ks. dr. Arkadiusz Lisiecki, biskup śląski, Konstanty Wolny, adwokat; marszałek Sejmiku Śl., gen. dr. Józef Zajac, dow. 23 dyw. p.

Prezydium: prezes: Tadeusz Stark, em. prezes Sądu Apel., adwokat, wiceprezes: Bronisław Podolecki, sędzia okręgowy, sekretarz: Jan Kędzior, dyr. Wydziału Powiatowego.

Członkowie: Brunon Baron, inspektor szkolny, M. Basista, prezes Rady M. w Rybniku, Franciszek Błach, kier. szk., Stanisław Brelinski, przemysłowiec, dr. Ernest Farnik, wizytator szkół średnich, ks. dziekan Kudara, prob. w Brzezinie, Jan Przybyła, nac. gminy, dr. Ludwik Regorzywiec, nac. Wydziału Ośw. Publ., Teodor Rudnicki, naucz. gimn., Jan Sikora, redaktor, inż. Kazimierz Suszyński, dyr. kopalni, dr. Adam Zechenter, wiceprezes Sądu Apelacyjnego.

Prezydium Komisji Finansowej budowy Domu Oświatowego T. C. L. w Katowicach: Wincenty Spaltenstein, prez. m. Król. Hut, Jerzy Wojnar, gen. dyr.

Lista ofiar na budowę Domu Oświatowego T. C. L. w Katowicach.

Na cele budowy Oświatowego w Katowicach złożyli pp.: inż. Józef i Zofia Kiedronowice, Siemianowice 1.000 zł., gen. dyr. inż. Jerzy i Marja Wojnarowice, Katowice 1.000 zł., inż. Jan Widuch, Katowice 3.000 zł., inż. Stanisław Tabeński i inż. Józef Rybicki 1.000 zł. Hojnych ofiarodawców zaliczyło Towarzystwo Czytelników Ludowych w poczet założycieli Domu Oświatowego T. C. L. w Katowicach i składa Swym Dobrodziejom jaknajserdeczniejsze podziękowanie.

Niniejszym zawiadamiamy, że zastępstwo naszej fabryki na Górny Śląsk powierzylimy firmie:

„TECHNUM” s.t.
Fow. Techniczno-Przemysłowe
Sp. z ogr. odp.
KATOWICE
ul. Mickiewicza 12, tel. 25-49

Fabryka kabli
Zahm, Stach i Ska.
Sp. z ogr. odp.
Dzielnice

W sprawie spoczynku świątecznego w zawodzie fryzjerskim.

(?) W Dzienniku Ustaw Województwa Śląskiego z dnia 28 marca br. ukazało się następujące rozporządzenie Wojewody Śląskiego, regulujące kwestję spoczynku świątecznego w zawodzie fryzjerskim:

Katowice, dnia 28 marca 1929.

Rozporządzenie

Wojewody Śląskiego w przedmiocie odpoczynku niedzielnego i świątecznego w rzemiośle fryzjerskim i perukarskim.

Na podstawie § 105 niemieckiej ordynacji przemysłowej zarządzam, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie Prezesa Rejencji Opolskiej z dnia 21 marca 1895 r., obowiązujące dotychczas na górnoląskiej części Województwa Śląskiego, traci swą ważność z dniem 31 marca 1929 roku, odtądnie następujących miejscowości: miasto Katowice, Mysłowice, Siemianowice, Król. Huta, Chorzów, Wielkie i Nowe Hajduki, Świętochłowice, Ruda, Lubliniec, Tarn. Góry, Pszczyna i Rybnik.

§ 2.

Wece wspomnianych § 1 miejscowościach wolno zatrudniać pracowników w rzemiośle fryzjerskim i perukarskim:

1. w drodze święta Wielkiej Nocy, Zielonych Świąt i Bożego Narodzenia w czasie od godz. 8 do 12-ej.

2. w niedziele i święta, o ile to jest potrzebne dla przygotowania publicznych przedstawień teatralnych i innych przedstawień.

Pozatem wszelkie zatrudnienie pracowników fryzjerskich i perukarskich w niedziele i święta w tych miejscowościach jest zakazane.

Zakaz ten jest ważny również przy obsłudze klientów w ich własnym domu i dla tych rzemieślników, którzy nie mając sklepu, wykonują swój zawód w mieszkaniu klienta.

O ile prace niedzielne trwają dłużej niż 3 godziny, pracownicy w niedziele muszą być uwolnieni od prac w każdą trzecią niedzielę na cate 36 godzin lub w każdą drugą niedzielę na czas od godz. 6-ej do 18-ej lub też w jednym dniu roboczym w tygodniu, najpóźniej od godziny 13-ej.

O ile pracownicy z powodu pracy niedzielnej nie mogą iść do kościoła na nabożeństwo, należy im w każdą niedzielę dać wolny czas, aby mogli pójść na nabożeństwo.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dnem 14 kwietnia 1929 roku.

Wojewoda Śląski:

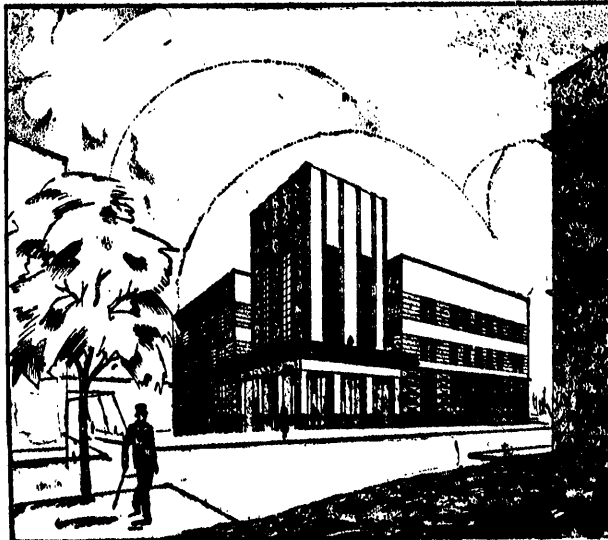
w z. (—) Żurawski, mp. wicewojewoda.

W związku z powyższym, jak informuje nas Przymusowy Cech Fryzjerów w Król. Hucie, wydał Cech odtądnie rozporządzenie obwodowym zarządom Cechu, aby w jak najkrótszym czasie zwołali zebranie właścicieli zakładów fryzjerskich w swoim obwodzie i poinformowali ich o treści zarządzenia Wojewody Śląskiego.

Jak się okazało, nie podobało się to obwodowemu cechowi w Świętochłowicach, bowiem na zebraniu poddano ostrej krytyce to rozporządzenie.

Powyższy fakt znalazł echo w prasie niemieckiej, a mianowicie w „Oberschl. Kurier” z dnia 19 bm., na którego łamach nieznanzi autorzy ostro występowali przeciw wspomnianemu rozporządzeniu Wojewody Śląskiego, zapowiadając, że na przyszłym zebraniu kwartalnym Cechu dojdzie z tego powodu do ostrych zaburzeń.

Przymusowy Cech Fryzjerski w Królewskiej Hucie zwraca zainteresowanym uwagę, że o ile właściciele zakładów obwodu świętochłowickiego nie zastosują się do rozporządzenia, to Cech, niezależnie od ewentualnych dalszych w tym kierunku urzędowych rozporządzeń, skieruje tę sprawę do Rady Nadzorczej Cechu, która znajdzie dość środków do skierowania budnego protestu obwodu świętochłowickiego.

Projekt Domu Oświatowego T. C. L. w Katowicach.

Gräbsch
Kroł. Huta
ul. Wolności 5 Tel. 245
Aparaty fotograficzne wszelkich firm i przyrządy fotograf.

Przed Świętem Narodowym 3 Maja.

Wszyscy do szeregów pochodowych!

Rodacy!

W dniu 3-go maja obchodziliśmy będziemy uroczystość 138-ma rocznicę wstąpienia do Konstytucji 3-go Maja. Przewodząc innym państwom, Polska pierwsza stworzyła dzieło demokratyczne będące wzorem dla ustroju innych narodów, a podwalną prawnopodpaństwową stosunków w naszym kraju. Dzisiejsza nasza Konstytucja oparta jest w znacznej mierze na tym akcie, będącym pomnikiem idei Wolności, Równości i Braterstwa. Nic też dziwnego, że cała Polska czci dzień 3-go maja, jako święto narodowe i państwowe, jako pamiątkę zwrócenia się do pracy nad dobrem Rzeczypospolitej.

Rodacy! Niech nikogo nie brakuje w uroczystym obchodzie tego dnia! Niech uroczystość nabożeństwa, pochody i zebrania wypadną imponująco! Niech domy Wasze będą udekorowane chorakami i oknach państwowych, jako pamiątkę zwrócenia się do pracy nad dobrem Rzeczypospolitej.

Rodacy! Uczciecie ten dzień, jako święto zbratania! Niech uciną wasze narty! Niech jedność i miłość braterska! Niech obcy rozumieją, że jesteśmy wiernymi dziećmi Ojczyzny, na której zwołano cię wotownymi stanąć ramie przy ramieniu, zdecydowani oddać za nią życie i mienie.

Komitet Wojewódzki obchodu święta 3 Maja
Prezydium honorowe: Woj. Śląski Dr. M. Grażyński, biskup Śląski, ks. dr. Arkadiusz Lisiecki, Marszałek Sejmu Śl. Konstanty Wolny, prezes Sądu Apelacyjnego dr. Frencl, dow. dyw. śl. gen. dr. J. Zajac, prezydent miasta dr. A. Kocur, prezes Rady Okręg. TCL. na G. Śląsk T. Stark, emery. prezes Sądu Apel.

Komitet Wykonawczy: Prezes: T. Stark, wiceprezes: dr. L. Rogorowicz, nac. Wydz. Ośw. Publ., insp. Zółtaszek, kł. komend. policji, przewod. Komisji pochodowej, prezydent miasta dr. A. Kocur, przewodniczący Komisji sportowej, dr. Miednik, wiz. szkół średnich, przewodn. Komisji teatralnej, dr. Dobrowolski, przewodn. Komisji prasowej, Fr. Czerwiński, przewodn. Komisji festynowej, Z. Zniniewicz, przewodn. Kwesty ulicznej, inż. K. Suszyński, prezes Komitetu TCL w Katowicach-Brynowiu, inż. BednarSKI, prezes Komitetu TCL w Katowicach-Ligocie, Holona, kier. szkoły prezes Komitetu TCL w Katowicach-Zawodziu, Klimek, prezes Komitetu TCL w Katowicach-Bożnicach, Górnikiewicz, kier. szkoły, prezes Komitetu TCL w Debie, St. Ryszowski, prezes Komitetu TCL w Katowicach-Za-żu.

Program uroczystości 3 Maja w Katowicach.

Dnia 2 Maja wiecz. o godz. 9: capstrzyk wojskowy; 3 maja rano o godz. 6: pobjudka orkiestr wojskowej i policyjnej na ulicach miasta; o godz. 9:30: uroczyste nabożeństwo polowe na placu przy parku Kościuski celebrowane przez Jego Eksc. ks. biskupa dr. Lisieckiego. Po nabożeństwie pochód i defilada na ul. 3 Maja, oraz zebranie manifestacyjne na Ryнку. Po południu: zawody sportowe i festyn ludowy w parku Kościuski; wieczorem: uroczyste przedstawienie w teatrze oraz wieczornice ludowe w Domach Związkowych przy kościele Panny Marii i Św. Piotra i Pawła, jakoteż w poszczególnych dzielnicach miasta Katowice. Ażby obchód Święta Narodowego 3 Maja wypadł jaknajspanialej i był żywiołową manifestacją uczuć narodowych w nabożeństwie i pochodzie winny włączyć udział wszystkie dzielnice miasta; uroczystości podoludniowe i wieczornice odbywają się w poszczególnych dzielnicach oddzielnie.

Komunikat Sekcji Pochodowej komitetu uroczystości 3-cio majowych w Katowicach.

Obchód rozpocznie się w czwartek, 2. maja br. o godzinie 20.30 capstrzykiem orkiestr wojskowej, policyjnej i kolejowej. Po ukończeniu capstrzyki odegrała wszystkie 3 orkiestry wspólnie kilka utworów na Ryнку.

W piątek, 3. maja o godz. 6 pobjudka orkiestr wojskowej i policyjnej na ulicach miasta. O godzinie 9.30 odejdzie się uroczyste nabożeństwo polowe na placu pod parkiem Kościuski. W nabożeństwie tem weźma udział organizacje wojskowe, P. W., policja, oraz związki. Ustawieniem organizacji na placu pod parkiem Kościuski zajma się porządkowi siłom w myśl przesłanych poszczególnym organizacjom szkiców.

po skończeniu nabożeństwa o godz. 11 rusza wszystkie organizacje do pochodu ulicami: Kościuski, Zielona, Mickiewicza, Matejki. Plac Wolności 3 Maja, gdzie nastąpi defilada i wyjście ulicy Wawelskiej. Pochód zatrzyma się na Ryнку. Ustawieniem na Ryнку zajma się porządkowi zwoleń ze szkiecam, jakie szkola pochodowa przesłała poszczególnym organizacjom. Po wyłożeniu przemówienia z ręki Teatru Polskiego, nastąpi rozwiązanie pochodu.

Porządek pochodu:

Sekcja pochodowa na zebraniu, odbytem w dniu 18. kwietnia 1929 roku przy udziale przedstawicieli związków i organizacji społecznych, kulturalnych i oświatowych ustaliła następujący porządek pochodu w dniu 3-go Maja: 1) oddziały wojskowe, 2) oddziały Wzrósłobnia Wojskowego, 3) Policja Województwa Śląskiego, 4) oficerowie rezerwy, 5) podoficerowie rezerwy, 6) Związek Powstańców Śląskich, 7) Związek Legionistów, 8) Związek Strzelecki, 9) Związek Halalerski, 10) Związek Marynarzy, 11) Liga Morska, 12) Sokół, 13) Harcerze, 14) Bractwo Kurkowe, 15) Inwalidi wojskowi, 16) Uchodźcy, 17) Straż pożarna, 18) Zespół Zrzeszeń Pracowników Publicznych Województwa Śląskiego z Zarządem na czele. Za zarządtem postępują następnie związki umundurowane: a) kolejowy, b) pocztowy, c) wiezienny, d) celny oraz niemuundurowane: a) sadowy b) emerytowy, c) urzędniców państwowych i samorządowych, 19) Cechy, 20) szkoły, 21) organizacje kobiece, 22) Związek młodzieży polskiej 23) Związki z Brynowa, Ligoty i Zaleskiej Haldy, 24) Związki z Zawodia i Bożnic, 25) Związki z Zależa i Debu, 26. Sportowcy.

Organizacje, które nie biora udziału w nabożeństwie pod parkiem Kościuski, ustawa się w dniu 3. maja o godz. 10.30 na niżej wyznaczonych punktach i następnie włączają do pochodu kolejnościami, jak wyżej podano, a mianowicie:

1) Szkoły ustawiają się na placu Miarki i ulicy Kościuski, czoło przy ulicy Zielonej, a włączają do pochodu za czełami.

2) Związki z Zawodia i Bożnic ustawa się na ulicy Andrzeja, czoło przy ulicy M'kolnowskiej i włączają do pochodu za związkami z Brynowa, Ligoty i Zaleskiej Haldy.

3) Związki z Zależa i Debu ustawa się na placu Wolności, czoło przy ul. Matejki i włączają do pochodu za związkami z Zawodia i Bożnic.

Ustawieniem na placu pod parkiem Kościuski, na Ryнку, oraz porządkiem podczas pochodu zajma się porządkowi zaopatrzeni w biało-czerwone opaski na lewym ramieniu. Do wskazówek ich należy się stosować.

W Łagiewnikach.

Dnia 2 maja o godz. 20 zbiórka wszystkich związków półwolskich na podwórzu szkolnym, skąd o godz. 21 nastąpi wymarsz ulicami: Bytomska, Piotra, Sienkiewicza, Urzędowa, Krzyżowa, Sienkiewicza. Szkoła do podwórza szkolnego, gdzie nastąpi rozwiązanie pochodu.

Dnia 3 maja o godz. 5 pobjudka, w której biora udział Tow. Gimn. Sokół i Harcerstwo. O godz. 9 zbiórka wszystkich towarzystw i związków na podwórzu szkolnym, skąd nastąpi o godz. 9.45 wymarsz do kościoła narań, na uroczyste nabożeństwo, odprawiane przez miejscowego prob. ks. Puchera z okolicznościowym kazaniem. Po nabożeństwie zwołenie wiecna na placu „Nieznany Powstańca” przez Komitet Obchodu 3 Maja. Przy zwołeniu wiecna przemówi komisarz nac. gminy Rzymian Alfred. Po zwołeniu wiecna defilada. O godz. 12.30 wiec na orzeź 3500 m. W biegu weźma udział organizacje należące do P. W. W. F. Nagrody w postaci dyplomów i żetonów. O godz. 13 zawody w pilkę nożną na boisku KS. „Silesia”. O tej samej godzinie koncert przy

Urzędzie gminnym. O godz. 16 koncert w orkiestrze p. Hanusa (w razie pogody). O godz. 19 rozpocznie się w sali p. Brzóska akademja. O tej samej godzinie rozpocznie się zabawa tańeczna w sali p. Kulińskiej przedstawienie teatralne odegrane przez kółko amatorskie Hutu Hubertusa, poczem zabawa tańeczna. Oprócz tego występ Ogólna miejsc. nauczycielstwa, które odegra sztukę pt. tyt. „Gube ryby”.

Kolonja Emma i Obszary.

Przy udziale przedstawicieli władz, przemysłu i wszystkich Tow. miejscowych utworzył się Komitet celem ustalenia programu uroczystości Święta Narodowego 3 Maja. Uchwalono przygotować następujący program:

Dnia 2 Maja o godz. 16 zbiórka wszystkich Tow. i obywateli obok Urzędu pocztowego Kopalni Emma, skąd wymarsz na uroczyste nabożeństwo do Radlina i zwołenie wiecna na grobach poległych powstańców, wieczorem biwak.

Dnia 3 Maja o godz. 9.30 wylazanie z boiska na nabożeństwo do kościoła parafjalnego w Bierutówkach, popołudniu imprezy sportowe na boisku obok sypialni. Wieczorem uroczysta w sali p. Barteczki w Obszarach.

Chwałowice pod Rybnikiem.

Program jest następujący: 2 maja o godz. 18 zbiórka wszystkich związków i towarzystw kółko. Donieszmarcka i wymarsz na nabożeństwo majowe. Po nabożeństwie pochód przez wieś i przemówienie przed pomnikiem poległych powstańców, wygłosi p. Pukowicz, naucz. szkoły powsz., poczem wymarsz wszystkich powstańców na sale p. Kuczery, gdzie odbędzie się biwak. 3 maja o godz. 6 rano pobjudka. O godz. 8.45 zbiórka wszystkich związków i towarzystw kółko p. Kuczery, gdzie odbędzie się akademja, o godz. 3 popołudniu koncert na boisku i występy a w razie niepogody w sali p. Kuczery. O godz. 7-ej wiec, zostanie odegrana sztuka teatralna pt. „Konstytucja 3 maja” przez miejscowe nauczycielstwo i Zw. Powst. Śl. W czasie pochodu przygrywa orkiestra pod batutą kapelni. p. Rojka.

Chełm Wielki.

Komitet uchwałil następujący program uroczystości: wieczorem dnia 2 maja pochód dookoła wsi, w którym udział weźma starsza dziatwa szkolna, muzyka i członkowie wszystkich organizacji. W dniu 3 Maja uroczyste nabożeństwo o godz. 10-ej, potem pochód, przy którego rozwiązaniu przemówi kierown. szkoły p. Badura. Wieczorem w restauracji p. Tomzła odbędzie się uroczysta akademja, na którą złoza się deklaracja i śpiewy dziatwy szkolnej, przemowa p. Janickiej o znaczeniu Konstytucji, oraz występy polskiego chóru miejscowego.

Bańgów.

Dnia 3 maja o godz. 6 rano pobjudka, o godz. 7 wiec na 400 m., o godz. 9 zbiórka wszystkich towarzystw na placu przed szkołą, o godz. 9.15 wymarsz pochodu z muzyką na uroczyste nabożeństwo w połączeniu z poświęceniem szlanki szkolnego. Pochód po nabożeństwie udaje się przed szkołę i tutaj nastąpi oddanie sztandaru przez przedstawicieli gminy, poczem pochód zostanie rozwiązany. Pochodem kieruje p. Marosz, prezes straży pożarnej. O godz. 6 wiec, uroczy-

sta wieczornica w sali p. Jendryśka. Po wieczornicy zabawa. Cena wstępu na wieczornice: rez. 1.50 zł., I. miejsce 1.00 zł., II. miejsce 70 gr., stoł. 0.75 gr. Zrzyst dochód przeznacza się na cele oświatowe w Bańgowie.

Wezwanie do inwalidów wezwaniem wych.

Zarząd Organizacji Górniczych i Hutniczych inwalidów, wdów i sierot Woj. Śl. apeluje do wszystkich inwalidów względnie pozostałych o wzięcie udziału w pochodach w dniu rocznicy Konstytucji 3 Maja. Filie należące do miasta Katowice w Katowicach, inne w swoich miejscowościach. Uczmy się do święta jak najmurozjęściej, starzy weterani pracy, gdyż o święcie tem marzyli nasi przadziadowie, za czasów długoletniej niewoli, które dopiero nam udało się zdobyć, przez krew naszą i synów naszych.

Zarząd główny Związku Górniczych i Hutniczych Inwalidów, Wdów i Sierot Woj. Śląskiego.

Piotrowice.

Dnia 2 maja: O godz. 12 wywieśnienie sztandarów, dekoracja itd., o godz. 8.30 zbiórka towarzystw, organizacji i związków, dziatwy oraz obywateli niestowarzyszonych; o godz. 19.45: capstrzyk, który rozwiązany zostanie przed sala p. Krawczyka.

Dnia 3 maja: O godz. 5.00 rano pobjudka miejscowej orkiestry; o godz. 8.30 zbiórka towarzystw, organizacji i związków, dziatwy szkolnej oraz obywateli niestowarzyszonych przed gmachem Urzędu gminnego. O godz. 9.15 wymarsz na nabożeństwo do kościoła w Panewnikach, w porządku jak następuje: dziatwa szkolna oraz młodzież, orkiestra, władze policyjne, okregowe i komunalne, Zw. Powst. Śl., Sokół, Straż pożarna, Katol. Tow. Polek, Tow. Śpiewu Jutrzenka, Kółko Rolnicze, ZOKZ, stronnictwa polityczne, pochód wieści Ochotek, pochód wieści Kostuchny, oraz obywateli niestowarzyszonych. Po nabożeństwie pochód na cmentarz celem zwołenia wiecna i oddania holdu poległym za sprawę narodową. Po powrocie formowanie pochodu i wymarsz do wioski. Rozwiązanie przed gmachem urzędowy. O godz. 15: nabożeństwo majowe przy kaplicy. Po nabożeństwie nastąpi w ogrodzie p. Krauzowej zabawa ludowa zapleciona różnemi niespodziankami. Podczas zabawy koncertuje orkiestra miejsc. ZOKZ. O godz. 18.45 rozwiązanie zabawy ludowej. O godz. 19 uroczysta akademja w sali p. Krauzowej, program złożony z występów poszczególnych miejsc. towarzystw i dziatwy szkolnej przy pomocy nauczycielstwa miejsc. Kram. obch., który się składa z przedstawicieli poszczególnych towarzystw i organizacji udziału wszystkich członków i obywateli, aby wzięli udział jak w pochodzie jak i uroczystościach. Wstęp na zabawę ludową i akademje jest bezpłatny.

- Oszczędna gospodni ułatwia sobie i przyspiesza prace stosowaniem elektrycznych aparatów dla gospodarstwa domowego.
 - Ninie na składcie sa:
 - Zelazka do prasowania od zł 37, — do zł 45
 - Płyty żarowe do gotowania od zł 32, — do zł 72, —
 - Nagrzewacze nerkowe od zł 18, —
 - Aparaty do suszenia włósów od zł 69, —
 - Odkurzacze od zł 400, —
 - Aparaty do woskowania i froterowania podłóg od zł 550, — do 760, —
- Naszym konsumentom piądu użyjemy ulg ratowych, przy wzmożonym zużyciu piądu ulży w cente piądu.

ELEKTROWNIA Bielsko-Biała
BIELSKO, ul. Batorego 13a.
Tel. 1278 i 1696
Otwarte od 8 — 12 i od 2 — 6.

Konieczność oszczędności.

Warszawa, 27. 4. (tel. wł.) W kołach rządowych zwrócono szczególnie baczną uwage na konieczność oszczędnej gospodarki państwa. Ze względu na to, że miesiące wiosenne i letnie stanowią pod względem dochodowym okres zmniejszonych wpływów i danin publicznych, a jednocześnie w tym samym czasie przypada roboty sezonowe powodujące wzmożone wydatki: ze Skarbu Państwa, Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby wszystkie urzędy państwowe ograniczyły wyży, wstrzymały się od dokonywania takich wydatków, które mogą być oszczędzone na okres jesienny bez dośkliwek szkody dla bieżącej życia państwowego. Szczerzy nacisk kładzie Ministerstwo na to, że nie należy obecnie zniószać żadnych nowych zobowiązań, powodujących płatności ze Skarbu Państwa — jedynie rozpracowane prace winny być ukończone. Ze względu na konieczność utrzymania nieprzerwanego równowagi budżetowej i równocześnie kontynuowania rozpoczętych robót inwestycyjnych zawiadania o tem zarządzeniu Mini drowstwa Skarbu wszystkie władze zainteresowane, a wolewodwie otrzymały z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych polecenie szczególnego przestrzegania wskazówek i zaleceń Ministerstwa Skarbu w sprawie poczynienia oszczędności i ograniczenia wydatków rzeczowo-administracyjnych.

to samochód, o którym mówią wszyscy!

Nowy model 1929 r. nazwany

Essex the Challenger

(Essex, rzucalacy wyzwanie do walki)

stanowi dalszy krok w dziedzinie techniki i estetyki samochodowej. Wspaniale silne samochody 6-cylindrowe, rozwijające szybkość 115 km. na godzinę z pełnem luksusowym wyposażeniem ofiarowane są nabywcom polskim w związku z otwarciem krajowej montowni po cenach

od dol. 1465, — do dol. 1690, — loco Gdańsk zależnie od typu karoserji.

Zastępowo telefonem: inż. S. Moschermann, Katowice, ul. Wita Stwosza 3 — Salon wystawowy ul. Wojewódzka i udziela wszelkich informacji i uskutecznia nieobowiązujące demonstracje.

Przed wpisami szkolnymi.

Apel do Polek i Polaków.

W dniach od 4 do 11 maja br. odbędą się na terenie Województwa Śląskiego wpisy do szkół powszechnych. Jak co roku, tysiące rodziców popieszą do szkół, by oddać swe dzieci pod opiekę wychowawców, którzy będą starać się wychować je na dzielnych i dobrych obywateli. U nas, na Śląsku, nie jest to tylko zwykłe, normalne zdarzenie w życiu kulturalno-społecznym narodu. Dzięki różnym nieprzyjawnym warunkom politycznym zwykłe zdarzenie to nabiera znaczenia doniosłego dla naszych narodowych interesów.

Okres wpisów szkolnych na Śląsku staje się zawsze okresem wyjątkowej agitacji wrogich nam kół niemieckich, grupujących się około ostawionego „Volksbundu”. Wrocie te sily starają się wszelkimi dozwoleńmi i niedozwoleńmi środkami pozyskać do niemieckich szkół mniejszościowych dzieci polskich, by móc przed zagranicą rozpowszechnić nieprawdziwe wieści o stosunkach narodowościowych na Śląsku. Metody te i środki są wszystkim dostatecznie znane. Zaraz od chwili przejęcia Śląska przez władze polskie rozpoczęła się ta agitacja, obmyślona na bardzo daleką metę. Niemcy bowiem zdają sobie sprawę z tego, że przyszłość Śląska spoczywa w rękach pokolenia, uczęszczającego obecnie do szkół. I dlatego pragną to pokolenie zdemoralizować w swej szkole niemieckiej.

Największe natężenie akcji Niemców na terenie szkolnym nastąpiło w r. 1926. Od tego czasu ujawniło się w społeczeństwie śląskim otręwienie i zrozumienie niebezpieczeństwa niemieckiego. Ofensywa niemieczyńska została załamana i rozpoczął się tryumfalny pochód ducha narodowego, który ogarnia coraz szersze warstwy naszego ludu. Wpisy szkolne w ostatnich dwóch latach przyniosły drugoczną klęskę niemieczyń. Szkoła polska zdobyła sobie bezwzględne uznanie i zaufanie najszerzych warstw.

Należy się jednak spodziewać, że i w bieżącym roku Niemcy rozwiną ogromną agitację na rzecz szkoły niemieckiej. Agitację tę uprawiają drogą nacisku i przekupstwa na jednostki słabsze moralnie. Tej szkodliwej agitacji musimy przeciwdziałać. W pracy tej musi wziąć udział całe społeczeństwo polskie bez względu na różnice polityczne i społeczne. Wpisy szkolne są u nas problemem polskości naszego kraju i dowodem naszej wewnętrznej mocy i świadomości narodowej. Wszystkie towarzystwa polskie i wszyscy Polacy muszą wziąć udział w tej pracy. Uświadomieni narodowo powinni chodzić od domu do domu i zachęcać rodziców, mających zapisać dziecko do szkoły, lub posyłających dotąd swe dziecko do szkoły niemieckiej, do wpisania swego dziecka, do szkoły polskiej.

Wymaga tego netyko interes narodowy, ale i wzgląd na korzyść osobistą i przyszłość dziecka, które może się rozwijać normalnie tylko w szkole ojczyźniej. Nie wapiemy, że jak w latach poprzednich, tak i obecnie wszyscy rodzice polscy spełnią swój obowiązek i zaplatają swe dzieci do szkoły polskiej. W ten sposób damy najlepszą odpowiedź na zakusy naszych wrogów, pragnących wyciągnąć ręce na naszą piastowską ziemię.

Nowa placówka kulturalna na Śląsku.

Założenie oddziału śląskiego Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Wykład prof. dr. Zakrzewskiego o „Znaczeniu Śląska na tle dziejów Polski Piastowskiej”.

W piątek, dnia 26 bm. odbyło się w sali posiedzeń Wydziału Powiatowego w Katowicach zebranie organizacyjne oddziału śląskiego Polskiego Towarzystwa Historycznego, na które przybyło około 50 osób z całego Województwa, interesujących się nauką historyczną. Zebranie zagal Naczelnik Wydziału Oświecenia dr. Regorowicz, witając przybyłego specjalnie na zebranie prezesa Polskiego Towarzystwa Historycznego, profesora uniwersytetu lwowskiego, senatora dr. Stanisława Zakrzewskiego. Prof. Zakrzewski przedstawił w obszernym przemówieniu zadania Towarzystwa Historycznego i jego oddziału śląskiego, wskazując na konieczność samodzielnego zajęcia się przeszłością Śląska dla uwolnienia nauki historycznej od dotychczasowych nie zawsze bezstronnych wpływów nauki niemieckiej.

Następnie wybrano Zarząd oddziału w następującym składzie: przewodniczący dr. Ludwik Regorowicz, naczelnik Wydziału Oświecenia, zastępca przewodniczącego dyrektor Franciszek Popiołek z Cieszyzna, sekretarz dr. Roman Lutmann z Katowic, skarbnik prof. Stanisław Warcholik z Myslowic, członkowie zarządu: dr. Tadeusz Dobrowolski, dyrektor Muzeum śląskiego, dyr. dr. Wacław Olszewicz, Konstanty Prus, bibliotekarz Województwa i prob. dr. K. Wiik ze Starego Bierunia. Dotychczas zgłosiło się na członków czynnych 54 osób m. in. Ksiądz biskup dr. Lisiecki i wojewoda dr. Grażyński. Dalsze zgłoszenia należy nadsyłać pod adresem sekretarza Oddziału Dr. R. Lutmana, Katowice, Województwo.

Bezpośrednio po tem zebraniu organizacyjnym odbyło się publiczne posiedzenie naukowe Towarzystwa Przyjaciół Nauk na Śląsku. Prezes Towarzystwa ks. kanonik dr. Szramek na wstępie podniósł zasługi zmarłych członków Towarzystwa ś. p. dr. Józefa Rostka i ś. p. ks. prałata Londzina, których pamięć uczcił zebrani przywołaniem.

Następnie prof. dr. Zakrzewski wygłosił wykład p. t. Znaczenie Śląska na tle dziejów Polski Piastowskiej. W wykładzie tym poruszył szereg problemów

historycznych, związanych z najstarszymi dziejami Śląska. Najstarsze władomości historyczne o ziemi śląskiej łączą ją z dziejami ziem polskich, tak że twierdzenia nauki czeskiej o rzekomej pierwotnej przynależności Śląska i Krakowa do Czech, jest bezpodstawne. Następnie wskazał prelegent na fatalne skutki polityki narodowościowej książąt czeskich, którzy właśnie spowodowali germanizację przeważnej części Śląska. Wnie więc za germanizację Śląska ponoszą nie książęta Piastowscy, lecz rządy i wpływy czeskie. W dalszym ciągu prelegent przeprowadził analogie między położeniem historycznym Śląska a Pomorza oraz Prus Wschodnich, wskazując na to, że właśnie ziemia górnośląska była zawsze terenem krzyżowania się wpływów międzynarodowych, wobec czego czynniki międzynarodowe, jak ówczesne państwo i cesarstwo niejednokrotnie ingerowały w tutejsze stosunki. Dalej odparł prelegent twierdzenia, jakoby po r. 1327 wszelkie węzły państwo-państwowe Śląska z Polską zostały przerwane, wykazując, że już polityka ostatnich Piastów, a zwłaszcza Kazimierza Wielkiego miała stać na oku sprawy śląskie, dążąc do zapewnienia wpływów polskich na Śląsku. Prelegent poddał rewizji dotychczasowe poglądy na działalność Władysława Opolczyka, podkreślając jej znaczenie dla stosunków w państwie polskim, oraz podniósł znaczenie kolonizacji Rusi Czerwonej przez szlachtę śląską, która w ten sposób przyczłoniła się do ścisłego zespolenia tej ziemi z państwem polskim, a żywot Śląski odegrał już po formalnym oderwaniu Śląska od Polski doniosłą rolę państwo-twórczą w życiu polskiego państwa. Rozważania swe zakończył prelegent na roku 1385/86, zaznaczając jednak, że stosunki państwo-państwowe między Polską a Śląskiem można jednak obserwować i przez dalsze wieki.

Niezwykle interesujący wykład prof. Zakrzewskiego spotkał się z dużym niemiłkaniem oklaskami licznie zebranej publiczności, a przez ks. dr. Szramek podziękował serdecznie prelegentowi za przybycie na Śląsk i za wykład.

Echa wyborów do rady załogowej w hucie Falvy.

„Volkswille” z dnia 13 kwietnia rb omawia w jednym z artykułów wybory do rady załogowej huty Falvy w Świętochłowicach. Z artykułu tego widzimy, że swa spółka, powołana w Hucie Falvy pod przewodnictwem Volksbundu, tworząc wspólny front związków zawodowych polskich i niemieckich przeciwko Generalnej Federacji Pracy, nie może zrozumieć w jaki sposób Generalna Federacja Pracy, pracująca w Hucie Falvy dopiero od 2-ch miesięcy, zdobyła się na wysunięcie samodzielnego listy w wyborach do rady załogowej. Poprzednia rada załogowa kierowała się w swej pracy własnym widziwiskiem, nie była się ze zmianem ogólnym robotników i pozwalała sobie na czyste polityczne oszustwa, o czym pisaliśmy swego czasu. Informacja o naszym posiedzeniu rady, na którym atakowano jednego z radców za to, że śmiało przystąpił do GFP. W pracy swej dawni radcowie kierowali się przede wszystkim względami natury materialnej, o czym świadczya ułotki, wydane ostatnio przez firmę Rudolf Barton. Spółka ta, panująca niepodzielnie w radzie załogowej, chciała za wszelką cenę ustąpić z poster radców ob. Piotra Mojsła, który od roku 1928 był w radzie jedynym Polakiem, przeszkadzając spółce Volksbundu w jej pracy. Mimo zaciętej agitacji przeciwko liście GFP, ob. Mojsł nie został usunięty z poster radców załogowych, ale przeszedł ponownie otrzymując jeszcze jednego współpracownika, w osobie drugiego radcy z ramienia Gen. Fed. Pracy. Agitacja przeciwko GFP nie przebiegała w środkach. Pisaliśmy już swego czasu o tem, jak to przewodniczący komisji wyborczej, p. Weber, występował na zebraniu GFP, 10-go w dniu 5 kwietnia rb., wzywając do zastawienia głosu na zebranie załogowe w stanie trzeźwości. Przyszłoby to zupełnie diametralnie do tego, co prawdopodobnie dopomogli mu tego koleży i przyjaciele. Następnego dnia ci przyjaciele p. Webera przyszli do biura rady załogowej i wyrażali p. Weberowi swe uznanie i wdzięczność przy butelce wódki. Możliwe, że panowie o nie wiedzą, że w burze rady załogowej nie wolno pić wódki. Faktem jest, że przy dotychczasowej radzie załogowej często miało to miej. ce, a niektórzy radcowie byli stale pijani.

Panowie z „Volkswille” piszą coś o „Maul und Ochren”. Ciekawe, gdzie się o panowie kultury Urylii, chyba w Berlinie.

Dalej pisze „Volkswille”, że radcowie z GFP, nie znają przepisów o wyborach i radcach załogowych. Chociaż panowie ze spółki Volksbundu uważają się za takich mądrych, to jednakże dajmy sobie z nimi radę. „Volkswille” popiera energicznie Zjednoczenie Zawodowe Polskie. Zrozumiałe to jest, bo przecież ZZZ, obronilo ich przed zupełnym upadkiem na terenie Huty Falvy. Zapytaliśmy się przy tej sposobności przywódców ZZZ, jak to wygląda łączenie się polskiej organizacji zawodowej z Niemcami? Przecież parę tygodni temu powiedzieli na pewnym zebraniu p. Walecki, że Górny Śląsk ma tylko Zjednoczeniu Zawodowemu Polskiemu do zawdzięczenia, że należy do Polski, a dziś, po 7 latach przynależności Śląska do Polski, nie zdobywają się panowie z ZZZ na tyle odwagi, aby w hucie Falvy wstąpić własną listę, udawadniając robotnikom huty i wszystkim obywatelom Świętochłowic, że ZZZ jest polska organizacja i nie będzie się łączyło z największym wrogiem narodu polskiego, z którym, jak powiada p. Walecki, przez dziesiątki lat walczyli. Przypuszczając, że ci panowie ze spółki Volksbundu, stracili głowę od chwili założenia GFP, na Śląsku. Dziś oni sami nie wiedzą, co robia i co mówia. Widzimy to szczególnie u działaczy Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, tak u p. Waleckiego jak i u p. Garbasa, prezesa, dotychczas istniejącej jeszcze filii metalowców ZZZ, w Świętochłowicach. Pan Garbas dopiero się niedawno pojawił na widowni, a weszło gdzie mieliśmy okazję słuchać jego przemówień, że trzeba było stwierdzić, że nie udaje mu się powiedzieć nawet jednego mądrego słowa, a szczerze mówiąc w ostatnich tygodniach przed wyborami do rady załogowej. Piśze również „Volkswille”, że GFP, uważa się za jedną polską organizację. — Czy istnieją nie dziłany na to dowody w czasie ostatnich wyborów na terenie huty Falvy? Panowie ze spółki Volksbundu, którzy nie macie odwagi wystąpić jako organizacje polskie na terenie huty Falvy, przypominają sobie, że największym wrogiem swego państwa jest ten, który się wstydzi i obawia przyznać do swej narodowości. Nie troszczy się Panowie o nas, bo my i tak w hucie Falvy rośniemy w sily i będziemy patrzyli na ręce Wasze i na Waszą robotę przy wódec w radzie załogowej. Robotnik.

Generalna Federacja Pracy w walce o poprawę bytu hutników.

Wczorajsza konferencja w związku pracodawców.

Katowice, 28 kwietnia. W dniu wczorajszym odbyła się w Związku Pracodawców Górnośląskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego konferencja przedstawicieli Generalnej Federacji Pracy z p. dyr. Tarnawskim w sprawie podwyżki zarobków w hutnictwie metalowem. Co do ogólnej podwyżki plac nie osiągnięto porozumienia; Związek Pracodawców godzi się jedynie na 5% zwwyżkę, podczas gdy G. F. P. domagała się podniesienia zarobków przeciętnie o jeden złoty na dtówkę, co stanowi około 10%.

Natomiast pewne porozumienie zostało osiągnięte w sprawie specjalnych dodatków dla prażalników. Przedstawiciele G. F. P. zwrócili uwagę na szczególnie ciężką i szkodliwą dla zdrowia prace robotników w prażalnicach blandy, tej kategorii pracowników, wynoszące oraz na niezmiernie niskie uposażenie średnio 10 zł. 70 gr. dziennie. Po wszechstronnem omówieniu tej sprawy p. dyr. Tarnawski uważał za rzecz możliwą udzielenie prażalnictwu specjalnej podwyżki, poza podwyżką ogólną. Poniżej jednak postulat ten w dotych-

czasowych pertraktacjach nie był rozważany i po raz pierwszy wniesiony został przez G. F. P. — przeto w tej sprawie odbędzie się jeszcze specjalna narada wewnętrzna przemysłowców cynkowych. W poniedziałek G. F. P. ma otrzymać ostateczną odpowiedź w sprawie wysokości tych dodatków.

Również co do postulatu G. F. P. dotyczącego zmniejszenia dotychczasowych XI klas zarobkowych w hutnictwie metalowem, w poniedziałek ma zapasć ostateczna decyzja. Wreszcie w sprawie czwartego postulatu, a mianowicie zmniejszenia granic wydajności, służących za podstawy do obliczania premji, pracodawcy przewidują możliwość poddania rewizji obecnie praktykowanego systemu.

W ten sposób należy mieć nadzieję, że kilka najważniejszych postulatów, wysuniętych przez gen. Federację Pracy, będzie w obecnej akcji zarobkowej zrealizowanych. Kwestje sporne rozpatrzone zostaną przez Komisję Pojednawczą i Arbitrażową, której posiedzenie wyznaczone zostało na wtorek, dnia 30 bm.

Najchętniej podaliśmy do wiadomości wszystkich zainteresowanych, że były nasz akwizytor Diamantowski Piotr został z firmy naszej wydalony za nadużycia.

Stwierdziliśmy, że Diamantowski bezprawnie inkasuje nasze należności. Jeżeli ponownie wypadok nabit miejsce, prosimy natychmiast wiadomość nabytąs postarunka policji, celem przytrzymania Diamantowskiego.

Za działalność wyżej wymienionego nie przynajemy ani moralnej, ani materialnej odpowiedzialności.

Firma

„PAR”

Polska Agencja Reklamowa Poznań
Oddział Katowice, ul. Poprzeczna 6, telefon 17-90.
(Wydawnictwo Urzędowego Spisu Abonentów Państwowej Sieci Telefonicznej Okręgu Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Katowicach.)

Racjonalna delegacja włosów
wymaga bezwzględnie naturalnej wody ziołowej

Szalony wyścig w trójkąt szachla

Nie pierwszy, ale najczystszy zapis **LOS**
do klasy 19-letniej Państwowej Loterii Klasowej najszczęśliwszej i niezawodnej kolekturze.

Świąteczny Dom Handlowy
w Katowicach ul. Jana 11
w której nikt przegrać nie może.

Główna wygrana: zł 750.000
oraz wygrane po zł. 400.000, zł. 350.000, zł. 150.000, zł. 100.000, i t. d.

Główna suma wygranych: zł. 28.772.000.

Cena losu niezmienną:
1/1 losu zł. 40, 1/2 losu zł. 20, 1/4 losu zł. 10
Ciągnięcie do I. klasy 19 Państwowej Loterii Klasowej odbędzie się już dnia 23. maja br. Zamówienia listownie zatwierdza się szybko i solidnie. Konto PKO nr. 300.649

Świątliwy Dom Handlowy, Katowice - Jana 11
Wyciąć!

Załączający do zamówienia najmniejszy wycinek, otrzyma najszczęśliwszy los.

Ich ostatnia szychta.

Dnia 24 kwietnia r. kopalnia w Radzionkowie była terenem wypadku, który pociągnął za sobą dwie ofiary w górników.
Mianowicie około godz. 5 popołudniu wybuch naboju dynamitowego pozbawił życia górnika Stanisława Pietrygę i jego towarzysza pracy, Franciszka

Niedojdka; obaj byli mieszkańcami Radzionkowa.
Pietryga — wskutek wypadku — osierocił żonę i troje dzieci, a Niedojdek żonę i dziewięcioro dzieci.
Rodzinom ofiar wypadku towarzyszy powszechny żal mieszkańców Radzionkowa.

Nalepki 3-go Maja

Zwyczajem corocznym wydawało Towarzystwo Czyteln Ludowych nalepki daleko efektowniejsze niż w latach poprzednich, które w dniu uroczystego Święta Narodowego 3-go Maja służyły mają do iluminacji okien tak budynków prywatnych jak i urzędowych. — Aby nalepki Towarzystwa Czyteln Ludowych odróżnić od pojawiających się nalepek wydawanych przez przedsiębiorstwa nie mające nic wspólnego z pracą kulturalną-oświatową, zaznaczamy, że dochód przeznaczony na cel propagandy oświaty jest tylko z tych nalepek, które są zaopatrzone napisem: „3 Maj T. C. L.“ i symbolizują godło Państwa Polskiego (łańcuszek). Cena takiej nalepki wynosi 10 groszy i nabyć je można w Sekretariacie Towarzystwa Czyteln Ludowych w Królewskiej Hucie, ul. Głowackiego 5. dalej w polskich księgarniach i składach papieru.

Z sali sądowej w Katowicach.

Z czarnych dni „Polonii“.

„Polonia“ przed parą dniami w notatce pod tytułem „Z czarnych dni „Polski Zachodniej“ pochwała się w wielkim krytykiem. „Jedyną” ten (żąda on, by go tak mianowano) nie mógł znieść Polaków, w szczególności zaś nie może zastosować się jakoś do swych obywatelskich obywatelskich w poszanowaniu władz publicznych. Z naczelnikiem urzędu okręgowego w Śmitowicach p. Wesolymu, pracującym ku zadowoleniu wszystkich stron, od dawna prowadzi już ostrą „wojnę” i to przeważnie na tle politycznym. Chce znieść się na swój sposób w Pszemyńcu, w którym zarzucał naczelnikowi, jakoby działał on stroniście w urzędowaniu. W doniesieniu tym zniewazył osobę naczelnika p. Wesolego. Oczywiście że naczelnik urzędu okręgowego, zniechęcając się dotkniętym, skierował sprawę na właściwą drogę, wobec czego sąd grezki w Mikołowie zajął się tą sprawą. Śmieciez wprost było tłumaczenie się przed sądem oskarżonego, który chciał się usprawiedliwić tem, że nie wiedział o treści podpisanego przez niego doniesienia. Nawet fikcyjnie wymarzonego adwokat jego nie mógł wyratować go z przelanej krwi. Sad też, nie mając wszelkich dowodów, przychylił się do oskarżenia. Drugą sprawę z oskarżeniem naczelnika p. Wesolego, skazał esk. Majnusz na 500 zł. grzywny, lub trzy miesiące więzienia i przenoszenie kosztów postępowania karnego. Jest to niewielkiwie dobra puszka dla p. Majnusza na przyszłość.

Słuszną karę.

Dzierżawca dworu ks. Pszemyńskiego w Śmitowicach jest obecnie niejaki Leon Majnusz, znany w tej wiosce jako zagorzany Niemiec. „Jedyną” ten (żąda on, by go tak mianowano) nie mógł znieść Polaków, w szczególności zaś nie może zastosować się jakoś do swych obywatelskich obywatelskich w poszanowaniu władz publicznych. Z naczelnikiem urzędu okręgowego w Śmitowicach p. Wesolymu, pracującym ku zadowoleniu wszystkich stron, od dawna prowadzi już ostrą „wojnę” i to przeważnie na tle politycznym. Chce znieść się na swój sposób w Pszemyńcu, w którym zarzucał naczelnikowi, jakoby działał on stroniście w urzędowaniu. W doniesieniu tym zniewazył osobę naczelnika p. Wesolego. Oczywiście że naczelnik urzędu okręgowego, zniechęcając się dotkniętym, skierował sprawę na właściwą drogę, wobec czego sąd grezki w Mikołowie zajął się tą sprawą. Śmieciez wprost było tłumaczenie się przed sądem oskarżonego, który chciał się usprawiedliwić tem, że nie wiedział o treści podpisanego przez niego doniesienia. Nawet fikcyjnie wymarzonego adwokat jego nie mógł wyratować go z przelanej krwi. Sad też, nie mając wszelkich dowodów, przychylił się do oskarżenia. Drugą sprawę z oskarżeniem naczelnika p. Wesolego, skazał esk. Majnusz na 500 zł. grzywny, lub trzy miesiące więzienia i przenoszenie kosztów postępowania karnego. Jest to niewielkiwie dobra puszka dla p. Majnusza na przyszłość.

Humor i satyra.

Rzecz dzieje się w szpitalu...
Na sal znajduje się pacjent, „o ile mógł doktor i siostra pielęgnarka.
Doktor do pacjenta opukując go: — Tu boli? P.: Oj booli...
D.: Dobrze — a tu boli?... noo?
P.: Ojoloj... boooli... bardzo.
D.: Bardzoo... toprze... no a tu? dobrze.
D. (do siostry): Ile było gorączki?
Siostra: rano 40,2...
D.: Dobrze... a popołudniu?
S.: 41 g.
D.: Bardzo dobrze... Jak tam ze stołcem?
S.: Bardzo słabo.
D.: Dobrze... kiedy był ostatni raz.
Pacjent (słabym głosem): Już szczęści dnl ang ruz.
D.: To bardzo tooprze... A apetyt — jak tam?
S.: Bardzo słabo.
D.: Dobrze.
S.: Wymiotuje.
D.: To bardzo dobrze... — Proszę siostry dyte i mierzycy gorączkę, tylko pilnie. 2 proszki aspiryny dziennie i 1/4 litr. rycyny.
Wizyta skończona.
Pacjent po południu wyzionął ducha — leży w trupiarni.
Na drugi dzień zjawia się doktor na sal.
D.: Proszę siostry, a gdzie ten chory?
S.: Proszę p. doktora, wczoraj o godz. 12.30 była silna gorączka 41,8 i...
D.: No too dobrze... no i cóż?
S.: Po południu chory umarł.
D.: No, to bardzo dobrze... —

Osobiwy opiekun samobójców.

W Paryżu zdarzyła się niedawno historia — przypominająca słynny epizod z „Bez dogmatu” Sienkiewicza.
Artystka teatralna Alphonsine Lametrie, licząca lat 31, po ogłoszeniu wyroku sądowego, zatwierdzającego jej rozwód z mężem postanowiła odebrać sobie życie. W tym celu udała się do sklepu z bronią i zażądała rewolweru. Właściciel magazynu sam obsłużył kandydatkę na samobójczynię i położył przed nią kilka małych rewolwerów, jakie noszą zwykłe młode damy. Pani Lametrie, okolkowit rozgarnięta, wybrała jeden z nich i kupiła go wraz z odpowiednieniami patronami razem opuściła lokal.
Po ostatniej samotnej kolacji w eleganckiej restauracji wróciła desperacko do hotelu, gdzie mieszkała od czasu rozstania się z mężem, napisała około dwadzieścia listów pożegnalnych, nabiła rewolwer i — przylżyła go do skroni. Broń wypalila, ale pani Lametrie naproczno oczekiwała śmierci. Ponowiła zatem strzał, i znowu nic. Tymczasem huk wystrzałów zaniepokoił gości i służbę hotelową, która wyłanala drzwi i odebrała rewolwer samobójczyni, która zdążyła już wystrzelić poraż trzeci, również bez skutku. Kiedy zjawila się policja, dama musiała przyrzec komisarzowi, że nie popełni ponownie samobójstwa, ale nie przylżyła jej to z trudnością, gdyż porzuciła już myśl o śmierci i była wdzięczna „przygodnikowi”.
Nie był to jednak przypadek. Handlarz bronią, mioduskar Marlin, sprzedał jej fałszywe patrony, takie, jakimi nabiła się dzielnice rewolwery. Wywołują one detonację, ale oprócz lekkiego zardęcia skóry nie mogą przetrzeconemu wyrazić żadnej szkody. Pani Marlin, jak objaśnił sam pani Lametrie, która przyszła go zawiadomić o „cudownym” uratowaniu, sprzedała je wyłącznie samobójcom. Obsługując sam młodych ludzi, którzy zjawiają się w sklepie i unie po zdenierowaniu poznać ich zamiary. Raz także udało mu się zapobiec morderstwu — jakie chciał popełnić na swej żonie pewien właściciel dóbr. Dziś żyje owo małżeństwo w szczęśliwej zgodzie.
Akcja pana Marlin jest bardzo szlachetna, ale czy będzie on mógł spełniać ją nadal, skoro przylżył samobójczych dowiedzieli się już o oszustwie?

Z kraju.

Półmilionowy spadek r. pucybuca. Ze w ścianach Zjednoczonych nawet zawodowy pucybuł może sobie ładny grosz uciąć, o tem najlepiej świadczy spadek, jaki swej siostrze pozostawił niejaki Constantino Raimo, który przez szereg lat pełnił funkcje pucybuta na dworcu nowożyłskim. Grand Central Terminal. Spadek ten stał się dość okrutną sumką 150.000 dolarów co w przeliczeniu na polską walutę dałoby ponad milion złotych.
Królowa Nefertiti wrócił do Egiptu. Prześliczny biust królowej Nefertiti, teściowej Tutankamena a żony Aki-en-Aten'a, „horetyka”, dostał się do berlińskiego muzeum po zrealizowaniu ekspedycji naukowej do El-Amarna. Do czasu wojny nikt nie kwestjonował prawa Niemiec do tego zabytku ale w roku 1920 władze egipskie zażądały zwrotu biustu terakotowego. Wszczęto rokowania, które speliły na niczym. Teraz, z okazji odwiedzin króla Fuada w Berlinie, Egipt spodziewa się, że Niemcy zwrócą namiatka. Królowa Nefertiti, druga żona Faraona, słynęła już w starożytności ze swej piękności, świadczy o tem napis w zrobowcu Ay'a, głównego kapłana, szambelana dworskiego i przyjaciela Aki-en-Aten'a o czymś pięknej królowej. Jest to możliwość o pozostawieniu Nefertiti w obgu jej pana męża; wspomniane tam są jej piękne ręce i łekki głos.

czek, dyrektor magistratu dr. Minasowicz z małżonkami, dyrektor i profesorowie szkół średnich z paniami państwa Fordeyowie i w. in. Kapelan „Sokoła” ks. kanonik Skudrzyk gorąca przemową skierowaną do serc katolickich po polsku czujących, poprzędził świecenie darów bożych, życząc wszem i z osobna wszelkich pomyślności. Na końcu wspólnej biesiady zarządzone doraznie dobrowlnia składkę na przez Sejm skreślony fundusz dyspozycyjny Marszałka Piłsudskiego, która przyniosła okragło 50 zł. Przy dźwiękach orkiestry zabawiali się ochotco młodzi i starsi do późnej nocy, unosząc do domu wrażenia w serdecznej atmosferze miłej spędzonych chwil.

(B) Naganna hakatystów. Miejsowy polakożerzy dziennik „Schlesische Zeitung”, organ wszechniemieckiego posta p. Roberta „Piescha” notorycznie znany jest ze swych w środkach nieprzebiegającej następnosci, a w zachętywaniu swym swem nie waha się posługiwać często i ordynarnym kłamstwem, licząc na naszą dobrodusznosc, pobłażliwość, wreszcie następnosci się trudności w odparciu takiej bezczelnej następnosci. Szczęśliwiejsza zaś opoka swa otacza pozycje miejscowa i inspektorat szkolny. Niedawno namadła się do syta na koście, obecnie wyciął na inspekt. szk. p. K. Matusiaka, imputując mu perfidnie — wbrew wszelkiej prawdzie — w swem sprawozdaniu z posiedzenia Rady miasta słowa, które padły niewątpliwie w ust jednego z głównych podpró i menowor urzawnego przezożki kierunku. U. Wicburm, p. Fuchsa, świadomie zamierzanie obwinienie podkopywane a jednak kompromisowe wykie, proponujące przemówienie radnego insp. Matusiaka w trakcie dyskusji nad oświetleniem rynku bielskiego plosnym stosem podczas apeli 3 p. s. przy sposobności świecenia 10-letnia nowostwa. Właśnie insp. Matusiak w swym charakterze okręg. komendanta straży pożarnej był tym, który bezwzględnie negatywne stanowisko p. Fuchsa swa fawowa porada przegodził i możliwie wykie podał. „Schlesische Zeitung” jednak swój cel osiągnęła, bo zanim się we wtorek przysmusowe sprostowanie ukazało, — w sobotę i niedziele popozierz nastroj obchodu „smulo się ciemne pasmo żali, za rzekome z polskiej strony rzuczone przekazy w oświetleniu uroczystości.

(B) Zatrucie alkoholem. Dnia 26 br. znaleziono pod murem hotelu Schneebaum w Dziedzicach zwłoki 53-letniego Laszczaka Jana. Zwłoki odstawiono do kostnicy w Dziedzicach na zarządzenie sędziego śledczego w Bielsku, gdzie odbędzie się sekcja zwłok w celu ustalenia przyczyny śmierci. Przynuszczałnie zachodził zatrucie wskutek nadmiernego użycia alkoholu.

Z Gieszyńskiego.

(C) Z Komisji Egzaminacyjnej dla nauczycielek robot rezychn i mistrzyni ochronek przy Państwowym Seminarjum Żołekim w Gieszynie. Podana o dopuszczeniu do egzaminu wysylak należy do wymienionej komisji namódniej do 15 maja br. Do podania dotyczy należy metryk, ostatnie świadectwo szkolne, świadectwo lek. i c. świadectwo moralności, dowód odbycia miniej sześciomiesięcznej praktyki w szkole i c. szczernej wżyl, w ochrone i dowód tożsamości osoby, o ile kandydatka nie jest znana z adużyciem z członków komisji. Przepisany wiek jest dla nauczycielek robot rezychn ukończony przed dnem egzaminu 18, dla mistrzyni ochronek 17 rok życia. Przed egzaminem ukożek należy także egzaminacyjna w kwiecie 16 zł. Ekzamin pisemny odbędzie się w sobotę, dnia 25. maja 1929 począwszy od godz. 8 rano. Termin egzaminu, ustoszek zostanie kandydatkom podany w dniu egzaminu pisemnego.

(C) Wycieczka do folwarku harcarkiego. Ubęgliej niedzieli odbyła się druga z kolei wycieczka profesorów i słuchaczy Wyższej Szkoły Gospodarskiej Wielkiego w Gieszynie do zakupionego przez harcarko folwarku Bucze koło Skoczowa, celem dokonania pomiarów terenu i ustalenia dalszych prac ziemnych.

(C) Samobójstwo. W Porabce powiesił się rzeźnik Stanisław Zaremba. Przyczyna samobójstwa stały się zawikłania, powstałe kraździa przezeń na szkole jego pracodawcy popielniona, a im. dwu skór i bielizny wartości 200 zł, które w Bielsku sprzedał i z kochanką mimo że był żonaty, przetrwał. Ody sprawa na wierzch wyszła i do sądu oddana została, Zaremba powiesił się we własnym mieszkaniu. Zwłoki dotychczas zostały do dyspozycji władz sądowych

Wytworne i tanie

PŁASZCZE NIETRZENAKALNE

PEPEGE

Polski Przemysł Gumowy T.A., Grudziądz.

Kalendarzyk zebrań.

- Niedziela, dnia 28 kwietnia 1929 r.
Stianianowice. Zebranie nadzwyczajne Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy...
Sędziszów. Miejscowe koło Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy...
Kiszyniów. Miejscowe koło Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy...
Kielce. Zjazd delegatów Z. O. K. Z. powiatu Katowickiego...
Stianianowice. Zebranie grupy miejscowej Zw. Powst. Śl. godz. 14 w lokalu p. Koźdonia...
Król. Huta. Zebranie Tow. Śpiewu „Moniuszko”...
Król. Huta. Grupa zabrzuka Zw. Powst. Śl. zebranie nadzwyczajne...
Katowice-Dab. Zebranie nadzwyczajne Tow. Wycieczkowego „Szarotka”...
Król. Huta. Miejsce zebranie Związku Strzeleckiego...
Nowe Hajduki. Walne zebranie Tow. Polek...
Zgoda. Zebranie Zw. Powst. Śl. o godz. 2-ej w sali oberży hutniczej...
Mała Dąbrówka. Walne zebranie filii Zw. Uch. Śl. o godz. 16-ej w Domu Związkowym...
Nowy Bytom. Walne zebranie filii Zw. Uch. Śl. o godz. 14-ej w sali p. Grychtola...
Kaurów. Walne zebranie filii Zw. Uch. Śl. o godz. 14-ej w Domu Związkowym...
Ląglówniki. Miejsce zebranie filii Zw. Uch. Śl. o godz. 16-ej w sali p. Brzoski...
Ląglówniki. Zebranie Zw. Powst. Śl. baonu bytomskiego...
Wielkie Hajduki. Zebranie Zw. Powst. Śl. grupy zabrzkiej...
Katowice-Zależe. Zebranie miejscowe kół Z. O. K. Z. o godz. 17-ej...
Orzegów. Zebranie Zw. Powst. Śl. o godz. 18-ej w sali p. Bruno Pyki...
Katowice-Zawodzie. Zebranie grupy miejscowej Zw. Powst. Śl. o godz. 10-ej...
Chorzów. Walne zebranie N. Ch. Z. P. o godz. 18-ej w sali p. Benkego...
Godała. Zebranie nadzwyczajne grupy szubienickiej...
Katowice. Zebranie miejscowe kół Z. O. K. Z. o godz. 17-ej...
Kochłowice. Zebranie grupy Mikulowice Zw. Powst. Śl. o godz. 4-ej...
Wodzisław. Walne zebranie członków Zw. Reemigrantów...
Głuszowiec. Godz. 2-ga po południu, lokal p. Szapki...
Marszał. Godzina 3. cia po południu, sala dworcowa...
Bogucocz. Godz. 3-cia po południu, lokal p. Kozł...
Różańsk. Godz. 3-cia po południu, lokal stajenki...
Katowice-Zależe. Nadzwyczajne zebranie Zw. Powst. Śl. grupy Kolumna Im. Przepiękna...

Wiadomości gospodarcze.

Podwyżka stopy dyskontowej w Niemczech.

W bieżącym tygodniu podniosły stopę dyskontową, dalsze trzy banki emisyjne a to Bank austriacki ze 6% na 7%, bank węgierski ze 7% na 8% i bank Rzeszy niemieckiej ze 6% na 7% procent.

Podwyższenie stopy dyskontowej w banku Rzeszy zapowiedzieliśmy już w naszym wtorowym dodatku gospodarczemu.

Trudno uwierzyć, ażeby Dr. Schacht stojący na czele banku, który w zeszłym roku tak energicznie sprzeciwiał się dalszemu załamaniu pożyczek zagranicznych...

Z jednej strony odpływ dewiz i złota i brak pieniędzy w kasach państwowych, z drugiej zaś wzrost oszczędności i wzrost emisji.

Obserwując te dziwne na pozór zjawiska nie trudno przewidzieć dalszego toku pogięcia pana Schachta. W razie powrotu do spłat według planu Davesa, odpływ dewiz i złota uniemożliwi przekazanie annuitetów...

Bacność Podoficerowie Rezerwy!

W czasie od 21—28 kwietnia br. na całym terenie Województwa Śląskiego Propagandowy Tydzień Tydzień poświęcony będzie rozszerzeniu i pogłębieniu idei Zw. Podof. Rez. i pozyskiwaniu nowych członków.

Do apelu więc pozostali koledy! Stańcie z nami do dalszej, bezpartyjnej pracy dla Okręgu!

Zadaniem wszystkich Kół już założonych jest, aby w swych miejscach powołać Koła.

Wobec bliźniego terminu otworzenia P. W. K. Ministerstwo Komunikacji utworzyło trzy wydziały wycieczkowe...

Gielda.

Cedula giełdy warszawskiej z dnia 27 kwietnia 1929 r. Waluty i dewizy. Nowy Jork 8.90, Londyn 43.27%...

Czy jesteś już członkiem Og. Zw. Podof. Rez. R. P.

Informacji dla wszystkich miejscowości udziela Zarząd Okr. Katowice, Plebiscytowa 1, Zgłoszenia do koła katowickiego przymuła: p. Gogolek, ul. Andrzeja i p. Doga, ul. Drzymały.

Czy jesteś już członkiem Og. Zw. Podof. Rez. R. P.

- Wtorek, dnia 26 kwietnia 1929 r.
Stianianowice. Zebranie N. Ch. Z. P. o godz. 19 w sali p. Pawery, przy ul. Barbary.
Wielkie Hajduki. Miejsce zebranie Og. Zw. Podofic. Rez. koła Wielkie Hajduki...
Ląglówniki. Zebranie Tow. Polek o godz. 6 wiecz. w sali p. Brzoski...
Środa, dnia 1 maja 1929 r.
Katowice. Zebranie Tow. Powst. Śl. w lokalu p. Prączyły (ul. Szopena 8).

Referaty wydeczkowe w dyrekcjach kolejowych

Wobec bliźniego terminu otworzenia P. W. K. Ministerstwo Komunikacji utworzyło trzy wydziały wycieczkowe, których zadaniem będzie opiekowanie się wszelkimi wycieczkami...

Ruch portowy w Gdyni.

Równocześnie z polepszeniem się warunków atmosferycznych, ruch portowy w Gdyni ewoluje się bardzo poważnie. W marcu przybyło do Gdyni ogółem 46 statków...

Gielda.

Cedula giełdy warszawskiej z dnia 27 kwietnia 1929 r. Waluty i dewizy. Nowy Jork 8.90, Londyn 43.27%...

Poznańska giełda zbożowa

z dnia 27 kwietnia 1929 r. Zyto 32.50—33.00, Pszenica 47.25—48.25, Jęczmień przemalowany 32.50—33.50...

Referaty wydeczkowe w dyrekcjach kolejowych

Wobec bliźniego terminu otworzenia P. W. K. Ministerstwo Komunikacji utworzyło trzy wydziały wycieczkowe, których zadaniem będzie opiekowanie się wszelkimi wycieczkami...

Z życia towarzystw.

Związek Powstańców Śląskich. Rybnik - Ligota. W dniu 21 bm. odbyło się miesięczne zebranie grupy Związku Powstańców Śląskich...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Og. Związek Podoficerów Rez. Założenie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Star. Czechle...

Cykle sportowe i wychowanie fizyczne.

7 lekkoatletyki.

G. O. Z. L. A.

Przypominając niejednemu, że bieg nastawiany 20x400 m. odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, dnia 28. bm. o godz. 11 na Stadionie w Królewskiej Hucie. Udział w biegu zgłoszyli już następujące kluby: Policjiny KS. KS. Różdzień i Stadion. Termin zgłoszeń upływa ostatecznie w sobotę, dnia 27. Zgłoszenia kierować należy pod adresem prof. Szymońskiego, proza G. O. Z. L. A. Królewska Huta, ul. Gimnazjalna 56.

Zawody lekkoatletyczne w dniu 3 Maja.

Klubowe zawody lekkoatletyczne dla uczczenia święta narodowego 3 Maja, odbędą się w tymże dniu o nagrody przechodnie w Katowicach Król. Hucie i Szopienicach. W Katowicach odbędą się zawody te na boisku Pozoń, w Król. Hucie na Stadionie, w Szopienicach na boisku KS. Różdzień. We wszystkich wyżej wymienionych miejscowościach zawody powyższe rozpoczną się o godz. 14. Zgłoszenia przysyłać należy na zawody w Katowicach pod adresem Sł. K. L. A. Katowice, św. Jana 14; w Król. Hucie na ręce prof. Halkowskiego, zamieszkałego przy ul. Narciarzy 19 III, wreszcie w Szopienicach na ręce p. Cebuli, ul. Kościuszki 10.

Największy bieg sztafetowy na Śląsku 20 x 400 m.

Na Stadionie w Królewskiej Hucie odbędzie się dziś o godz. 11 sensacyjny bieg sztafetowy 20 x 400 mtr. o nagrodę dyr. Zagórowskiego. Na starcie staną zawodnicy ośmiu klubów lekkoatletycznych, czyli razem 160 uczestników. Bieg ten stanowi największą atrakcję sportową sezonu.

Z działalności Miejskiego Komitetu W. F. i P. W. w Mikołowie.

W dniu 11. kwietnia br. odbyło się zebranie Miejskiego Komitetu W. F. i P. W. w Mikołowie celem wysłuchania sprawozdania za rok ubiegły, uchwalenia budżetu i planu pracy na rok 1929-30. Na zebraniu było obecnych 10 członków Komitetu i 12 przedstawicieli gminnych Kom. Sp. Sportowych i 12 zaproszonych gości, interesujących się sportem.

Zebrań zarząd przewodniczący komitetu p. Burmistrz Kot. charakteryzując następnie działalność komitetu, podniósł wzmiankę o pracach przy budowie stadionu w Mikołowie, co pozwala mieć nadzieję, że stadion w roku bieżącym będzie do użytku.

W sprawozdaniach gminnych komisji sportowych przejawiała się troska o zdrowie w gminach terenu pod boiska, oraz przyciągnięcia największej liczby młodzieży do udziału w Wychowaniu Fiz.

Sprawozdanie kasowe wykazało, że Komitet w ciągu roku dysponował sumą 22977,22 zł., z czego wydał na stadion 18662,50 zł., 1037 zł. na sprzęt W. F. i pozostała kwota na nagrody sportowe, utrzymanie środków lokomocji i inne wydatki związane z pracą Wych. Fiz.

Zebrań na wniosek komisji rewizyjnej uznano wydatki za celowe i użyteczne. Na skarbnika jednomyślnie powołano p. prof. Wojnę Pawła, a do komisji rewizyjnej ks. prof. Tomala.

Budżet na rok 1929-30 wynosi 29156,00 zł., który komitet uchwalił i życzył by pomysłnie jak i w roku ub. został wykonany.

W planie pracy Komitet przewiduje urządzenie świetla P. W. i W. F. w Mikołowie na uroczystość otwarcia i oddania do użytku stadionu, tj. na 29 i 30 czerwca.

Przewiduje się także zaangażowanie trenerów do lekkoatletyki i boks, w celu podniesienia klasy sportowców i doskonalenia instruktorów. Dalej plan pracy przewiduje szeroką zabawę o nagrody wodrewno, pomoc stowarzyszeniom, lecz tylko pomoc rzeczowa nie pieniężna.

Wreszcie zatwierdzono komisję sportową w Meksym.

W woliach wnioskach wywnioskowano się za przyciągnięcie do udziału w Wych. Fiz. wszystkich młodzieży, jako też w razie udzielania stowarzyszeniom zapomóg pieniężnych, żądania ścisłego rozliczenia się.

Dostarczenie sal i oświetlenia na sezon zimowy podjęli się gminy. — Oprócz tego zamówiła się sztafety, które w przyszłości w wychowaniu fizycznym własnymi środkami w porozumieniu z Komitetem W. F. *

Z życia K. S. „Odra” Szarlej.

Klub sportowy „Odra” istnieje od roku 1923. Członków posiada 170, dwie drużyny seniorów i dwie drużyny juniorów, czyli razem 77 aktywnych graczy. Drużyna „Odry” należy do jednych z najlepszych zespołów piłki nożnej w całym powiecie Świdowskim, przewyższając odczołk pod względem wyrobienia technicznego wiele zespołów z całego obwodu Województwa. Klasowo należy do B-ligi. Spodziewać jednak należy się, że po ukończeniu tegorocznych rozgrywek piłkarskich „Odra” wejdzie do A-klasy, jeśli w składzie jej drużynowym nie zainicjuje nieprzewidziane zmiany. Uposażenie towarzyszeń w przybory techniczne jest bardzo.

Imprezy sportowe dla uczczenia Święta Narodowego 3 Maja.

Zawody lekkoatletyczne. — Mecze piłkarskie. — Pokazy sportowe. — Zawody hipiczne.

Świat sportowy Górnego Śląska uroczystie obchodził będzie w roku bieżącym Święto Narodowe 3 Maja. Powołano już do życia specjalną komisję pod nazwą „Komisja Sportowa” na której czele stanął prezydent miasta p. dr. Kocur. Dalszy skład tej komisji tworzą: Naczelnik Wydziału Prezydjalnego Wol. Śląskiego i prezes Rady Sportowej Województwa Śląskiego dr. Tadeusz Saloni, starosta dr. Seidler i kierownik Okręgowego Ośrodka Wychowania Fizycznego kapitan Uhaż.

Komisja ta po porozumieniu się z kierownictwem poszczególnych okręgowych związków sportowych nakreśliła już bardzo obszerny program imprez, na który złożą się zawody lekkoatletyczne, mecze piłkarskie, pokazy sportowe Ośrodka W. F. i P. W. oraz zawody hipiczne Polickiej Województwa Śląskiego.

Tak wygląda całokształt programu imprez sportowych dla uczczenia Święta Narodowego w dniu 3 Maja. A teraz omówimy szczegółowo imprezy w poszczególnych gminach sportu.

W trzech najważniejszych ośrodkach sportu lekkoatletycznego na Śląsku, tj. w Katowicach, w Królewskiej Hucie i w Szopienicach odbędą się zawody lekkoatletyczne.

W dwóch pierwszych miejscowościach o nagrody wodrewno prezydentów trzech miast, zaś w Szopienicach o nagrodę starostwa katowickiego. Do tych ostatnich zawodów stanąć mogą kluby sportowe, zrzeszenia i organizacje W. F. i P. W. powiatu katowickiego.

I pilną szeregami uczczą Święto Narodowe 3 Maja szerokie kręgi zawodowców, z których na specjalną uwagę zasługują jedynie zawody w Katowicach, które rozegrane zostaną pomiędzy reprezentacjami tego miasta, zestawionymi przez kapitana związkowego p. Labanda. Z graczy tych reprezentacji zamierza kapitan związkowy zestawić szkielet reprezentacji Śląska na mecz Wrocław - Śląsk, który się już odbędzie w dniu 9 maja br. w Wrocławiu.

Na pokazy sportowe Ośrodka W. F. P. W. złożyła się wzorowa lekcia gimnastyki, wykonana przez kursa W. F. Policki i Wojska, oraz zawody w piłce ręcznej (szczypiornik) pomiędzy Policją i Wojskiem.

Zawody hipiczne odbędą się na terenie położonym przed parkiem Kościuski a udział w nich weźmie obok policji również i wojsko.

Imprezy powyższe poprzedzi uroczysty pochód po mszy św. w którym niewątpliwie wezmą udział wszystkie stowarzyszenia i organizacje sportowe. Nie braknie w pochodzie ani atletów ani kolarzy, zwłaszcza ostatni przyczynia się do uświetnienia pochodu przez liczny udział na rowerach.

Komisja Sportowa nie zapomina również o wyznaczeniu i nakreśleniu cen wstępu na wszystkich boiska sportowe, by umożliwić szerokim warstwom społeczeństwa wzięcie w nich czynnego udziału.

W czasie tych imprez sportowych koncertować będą orkiestra policyjna i wojskowa.

II. Komunikat Wydziału Sędziów „Goźla”.

1) Na zawody lekko-atletyczne, które odbędą się w dniu 3. maja o godz. 15 na stadionie w Królewskiej Hucie wyznaczeni zostali następujący sędziowie: kierownik zawodów — p. profesor Halkowski, sędziowie — pp. Hamburger A., Turzański, Jan, Głabica Jan, Widera Wincenty, Sopa Hubert, Krajczyk Paweł, Widera Franciszek.

Pp. sędziowie zechcą zgłosić się o godz. 14.30 u kierownika zawodów p. profesora Halkowskiego.

2) Na zawody na boisku K. S. Pozoń. Katowice, które odbędą się dnia 3. maja o godz. 15 wyznaczeni zostali następujący sędziowie: kierownik zawodów — p. chorąży Dawidziński, sędziowie — pp. Am Ende, Anders, porucznik Gilewski, Jelonok, Kocur Król Józef, kpt. Luczak Fr., Moskal, por. Piestrzyński, Poloczek Edward.

Pp. sędziowie zechcą zgłosić się o godz. 14.30 u kierownika zawodów p. chorążego Dawidzińskiego.

3) Na zawody lekko-atletyczne na boisku KS. Różdzień - Szopienice, które odbędą się dnia 3. maja o godz. 15 wyznaczeni zostali następujący sędziowie: kierownik zawodów — p. Osk. Antoni, sędziowie — pp.: Herich, Borgowiec, Broł, Kozioł, Krautwurst, Kulik, Rozowski, Rutkowski, Weiner Winiarski, Sedner.

Pp. sędziowie zechcą się zgłosić o godz. 14.30 u kierownika zawodów p. Antoniego Osk.

Równocześnie jeszcze raz uprasza się usilnie by pp. kierownicy zawodów podawali po odbytych zawodach do Sekretariatu Wydziału Sędziów, Karol Stanek, Katowice, Powstańców 49, którzy z wyznaczonych pp. sędziów na zawody się nie stawili.

(-) Stanek, sekretarz. (-) Uhaż, kap. prezes

Komunikat Nr. 9

z posiedzenia W. G. i D. z dnia 20. kwietnia br. Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia P. Z. P. W. z dnia 17. i 18. lutego br. wyznacza się na dzień 12. maja następujące zawody na rzecz P. Z. P. W.

Osobądy wymieniono na pierwszym miejscu. Gry rozpoczynają o godzinie 17.

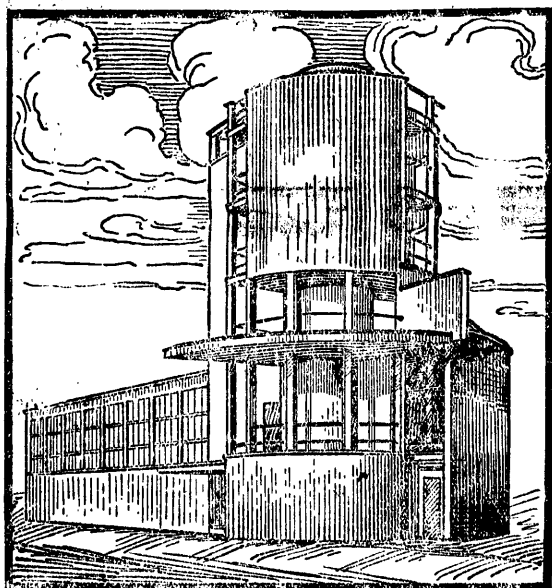
1. KS. Katowice 06 — KS. Kresy Król. Huta.
2. KS. Pozoń Katowice — KS. Pozoń Nowy Bytom.
3. KS. Odr. Siemianowice KS. Diana Katowice.
4. A. K. S. Król. Huta — K. S. Policjiny Katowice.
5. KS. 06 Mysłowice — Ziedn. Przył. Sportu Król. Huta.
6. KS. Dab — KS. Iskra Siemianowice.
7. KS. Naprzód Lipin — KS. Naprzód Zafęże.
8. K. S. Różdzień Szopienice — KS. Orzeł Welnowiec.
9. KS. Słowian Bogucice — K. S. Chorzów.
10. K. S. 22 Mała Dąbrówka — KS. Śląvia Ruda.
11. KS. Odra Szarlej — KS. Śląsk Siemianowice.
12. KS. Zgod. Belszowice — KS. Bogucice 20.
13. KS. 20 Rybnik — KS. Silesia Państwowa.
14. I. KS. Tarnowskie Góry — KS. Śląsk Tarnowskie Góry.
15. KS. Stadion Król. Huta — KS. Powstańców Klinczowice.
16. KS. Eszka Piotrowice — KS. 09 Mysłowice.
17. KS. Silesia Łagiewniki — K. S. Żarni Chronosów.
18. KS. Powstańców Brzezinka — KS. Włda Brzezinka.
19. KS. 26 Giszowice — KS. N'kisz 20.
20. K. S. Ligocianka Ligota — K. S. 24 Szopienice.
21. KS. Jedność Michalkowice — K. S. Bytków.
22. KS. Orkan Wielka Dąbrówka — W. K. S. Tarnowskie Góry.
23. KS. Brzeziny Śląskie — K. S. Ruch Radziszewice.
24. K. S. Naprzód Rydułtowy — KS. Sarmata Rybnik.

(-) Cwankon Alfons, sekretarz. (-) Kordula W. przewodniczący.

Nowe wydawnictwa.

„Śpiewak” miesięcznik muzyczny. Katowice, ul. Demotrofa 4. Kwiatki, St. M. Stojński: Muzyka nowoczesna a społeczeństwo dzisiejsze. — Roman Helsing: O ponawianiu emisje główna w naszych chróbach. — Włodzimierz Zalechowski: Głupi Maciuś. Dr. J. N.: Komisje artystyczne i organizacje śpiewaczych. — Wszelchowski Zdzisław Śpiewacze w Poznaniu. — No pomnik Moniuki w Katowicach. — Opera i koncerty. — Kronika Muzyczna. — Kronika chóralna. — Nadślano nuty i książki. — Działalność Związku Śląskich Kół Śpiewaczych za rok 1928 (Dokł. części). — Komunikaty i wiadomości z Polskich Związków Śpiewaczych. — Czasopisma muzyczne. — Od redakcji. — Ogłoszenia.

„Muzyka w szkole” miesięcznik pedagogiczny - muzyczny. Katowice, Chopina 16, marzec. Od Redakcji: Padre Bernardino Rizzi: Spetan pieśń. Dr. St. Ludkiewicz: Krytyczne uwagi w sprawie nauki solfège; dyktant muzyczna, w szkołach muzycznych. Ryta Onus: Wprowadzenie tonacji molowej. Wiadomości z kraju i zagranicy. Przegląd prasy. Wydawnictwa.

POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA DZIAŁALNOŚCI PRZEMYSŁU CEMENTOWEGO.

Zarząd nosi się z zamiarem uruchomienia w najbliższym czasie sekcji lekkoatletycznej, tembardziej, że wśród członków aktywnych znajduje się spora liczba doskonalonych lekkoatletów. Dowodem tego niech będą choćby corocznie urządzane w Szarleju długodystansowe biegi okrężne, z których drużyna „Odry” zawsze wychodziła zwycięsko, zdobywając w ubiegłym roku po raz drugi z rzędu ufundowany w tym celu puchar wodrewny.

Materiałny stan towarzystwa jest dość zadawalający. Do dyspozycji stoi blisko nowo-urządzone przed dwoma laty. W zamian ubezpieczenia członków posiada towarzystwo otwarte konto w P. K. O., skąd czerpie się zapomogi dla graczy, uległych nieszczęśliwym wypadkom w czasie rozgrywek.

Od kilku już lat a zwłaszcza od czasu obieca prezesury towarzystwa przez p. Celarego, wielce zasłużonego działacza narodowego, pracuje się nad tem aby członków, pochodzących po części z dawniejszych klubów niemieckich „Sportfreunde” i „Turverein” systematycznie spolonizować, w których do wszystkich dotąd zatrudnionych można poważnie wyniki, tem więcej, że 70 proc. drużyn spokojnie zaliczyć należy do najlepszych pod względem narodowym i wojewódzkim Polaków. Używanie języka niemieckiego w czasie gry czy zebrań jest surowo zakazane. To też uprzedzenia niektórych obywateli szarlejskich do naszego K. S. „Odra” są całkowicie niemożliwe.

W skład zarządu wchodzi: pp. Celary, jako prezes; Rozanka Jan i Kobiłko Jan — wiceprezisi; Ordon Paweł — sekretarz; Sitok — skarbnik; kierownikami: technicznym oraz kierownikami drużyn seniorów jest p. Hahn Robert, drużyny juniorów prowadzi p. Stabiski.

Nadmienić jeszcze wypada, że wielu członków aktywnych służyło w wojsku polskim i prawie wszyscy wrócili do domów jako kaprale.

Dział urzędowy.

I. Komunikat Wydziału Sędziów „Goźla”.

Na bieg sztafetowy 20 x 400 m, który odbędzie się w dniu 28. bm. o godz. 11 na stadionie w Królewskiej Hucie wyznaczeni zostali następujący sędziowie:

Kierownik zawodów — p. profesor Szymoński, sędzia główny — p. Stanek Karol, sekretarz — sierżant p. Gryzbowski, gospodarz — p. Kuc Emanuel, Hamburger Alfred, Turzański Zygmunt, Hamburger Bronisław, Płonka Płocny, Szydło Juliusz, Tomala Jan, Widera Wincenty, Głabica Jan, Sopa Hubert, Krajczyk Paweł, Widera Franciszek.

Wszyscy wymienieni zechcą zgłosić się o godz. 10 u p. profesora Szymońskiego, kierownika zawodów.

Równocześnie jeszcze raz uprasza się usilnie, by pp. kierownicy zawodów podawali po odbytych zawodach do Sekretariatu Wydziału Sędziów, Karol Stanek, Katowice, Powstańców 49, którzy z wyznaczonych pp. sędziów na zawody się nie stawili.

(-) Stanek, sekretarz. (-) Uhaż, kap. prezes

Goczałkowice-Zdrój :: powiat Pszczyna :: Górny Śląsk

Dworzec kolej. na miejscu
Jedna godzina z Katowic

Siła radioaktywna solanka jodowo-bromowa, zakład wodolecznicy, kąpiele parowe, diathermia, lampa kwarcowa etc.

Wskazania: Choroby stawów, mięśni i nerwów (tętno) na tle reumatycznym i dnawem (Podagra), arterioskleroza i schorzenia mięśnia sercowego, porażenia nerwów (tabes), choroby przemiany materii. Krzyżnica (rachitis), zółty (scrophulosis), niedokrwistość, przewlekłe schorzenia kłębięce, dermatozy.

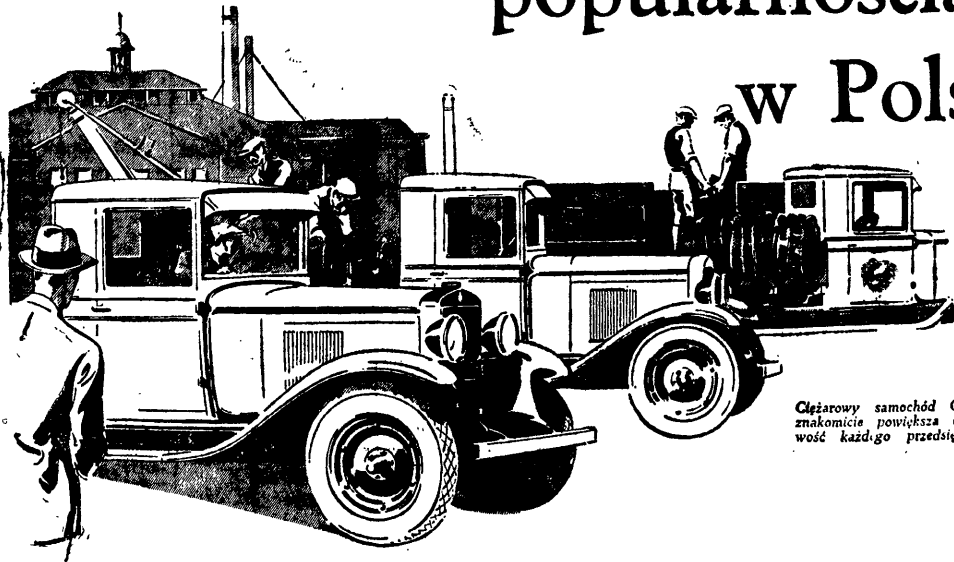
Obszerny park szpilkowy, etc.

Otwarte od maja do końca września. Do 15. 6. i od 1. 9. do końca sezonu 25 proc. zniżki.

Prospekty na żądanie wysyła

ZARZĄD.

Nowa ciężarówka Chevrolet już cieszy się największą popularnością w Polsce

Ciężarowy samochód Chevrolet
znakomicie zwiększa dochodo-
wość każdego przedsiębiorstwa

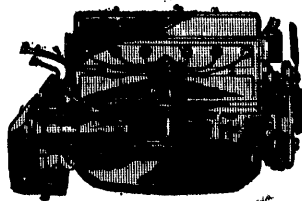
Jako niezawodny środek transportowy, przeznaczony do pracy w najróżnorodniejszych warunkach drogowych w Polsce, nowa ciężarówka Chevrolet posiada 6 cylindrowy silnik, idealnie odpowiadający temu celowi.

Silnik ten pracuje cicho i równomiernie, wobec czego minimalnie zużywa mechanizm. Odnacza się elastycznością, znakomitą akceleracją i niezwykłą łatwością uruchomienia. Moc jego zwiększona o 32,6%, oszczędność jednak w zużyciu benzyny i smarów pozostała ta sama co w dawniejszych 4 cylindrowych modelach.

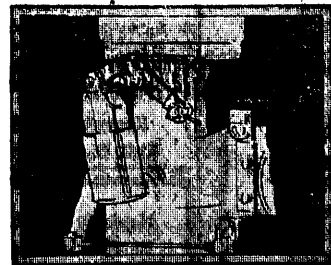
Nowa pompa przy karburatorze przyczynia się do błyskawicznej akceleracji. Działa z chwilą raptownego naciśnięcia akceleratora, zwiększając wydajnie natychmiast szybkość samochodu.

Nowa ciężarówka Chevrolet cechuje cały szereg najbardziej

współczesnych udoskonaleń, a mianowicie: pompa do benzyny z filtrem, filtr do powietrza, zupełnie nowy system wentylacji karтеру, ulepszone mechaniczne oliwienie, wzmocniony wał rozrządowy i korbowy, nowe hamulce na cztery koła, zapewniające całkowite bezpieczeństwo, zwiększony rozstaw osi o 17,2 ct. oraz wzmocniona rama podwozia.

4 biegi wprzód umożliwiają stopniowe zmniejszenie do minimum szybkości podczas przebywania najgorętszych dróg gruntowych lub uciążliwych podwyższeń

Specjalna pompa przy karburatorze zwiększa znakomicie akcelerację. Mechaniczna pompa do benzyny zapewnia stały i równomierny jej dopływ do silnika

Nowa ciężarówka zapewnia szybki transport przy niewielkich kosztach utrzymania, dostępny dla najszerszego ogółu ze sfer handlowych i przemysłowych wobec uławnego systemu płatności w porozumieniu z zastępcą.

Wyrób General Motors

CIEŻARÓWKA CHEVROLET

GENERAL MOTORS W POLSCE, WARSZAWA

Upoważnione Zastępstwa na całym terytorium Polski i w Wolnym Mieście Gdańsku

Zegarek z dewizką za zł. 5.89 z 5 letnią gwarancją

- No. 401 Zeg. kiesz. męski pt. szwał, z 5 lat. gwarancją za zł. 5.89, 2 szt. 11 48, 5 szt. 27.95 w lepszym gatunku z dew. 6.35.
 - No. 402 Zeg. kiesz. męski pt. eleg. fy. „Gro Patent” za zł. 7.95. Zeg. kiesz. w lep. gatunku za zł. 9.95
 - No. 403 Zeg. kiesz. męski pt. f. „Urbana” z 7-let. gwarancją za zł. 11.95, w lepszym gat. za zł. 13.95.
 - No. 404 Zeg. kiesz. męski pt. eleg. fv. „Radical” zł. 15.95, w lepszym gatunku zł. 17.95.
 - No. 405 Zeg. kiesz. męski pt. eleg. znanej marki „A. Moser” z 10 let. gwar. 18.90, w lep. gat. 21.95—24.95.
 - No. 406 Zeg. kiesz. męski pt. eleg. z imitacją złota 25.95, w lepszym gatunku 29.95.
 - No. 407 Zeg. kiesz. męski kryty fant. zł. 15.50, w lepszym gatunku zł. 17.50.
 - No. 408 Zeg. kiesz. męski pt. kryty fant. z imitacją złota zł. 21.95, w lepszym gatunku zł. 24.95.
 - No. 409 Zeg. męski lub damski fant. eleg. zł. 10.94 w lepszym gatunku zł. 12.95.
 - No. 410 Zeg. męski lub damski fant. eleg. z imit. złota zł. 13.95, w lepszym gatunku zł. 15.95.
 - No. 411 Zeg. męski lub damski ze świc. cyferbl. lub z perł. masz. zł. 15.95.
 - No. 412 Budzik stołowy zł. 10.65, w lep. gat. zł. 12.65.
 - No. 413 Budzik stołowy fy. „Junghaus” zł. 14.45, w lepszym gatunku zł. 17.45.
 - No. 414 Szafkowy biurkowy lub ścienny od zł. 18.—.
- Wysyłamy na listowne zamówienie do każdej miejscowości za pobraniem pocztowem. Za opakowanie i przewiózkę płaci kupujący. Dewizki do zegar. od zł. 7.50.

Adresować: FIRMA „EMKA” Warszawa, ul. Dzielna 45. P. Z.

Baczność! Rzeczka Okaz! Baczność!

Fa. budowlana, która otrzymała zlecenie nadbudowy domów w mieszkaniu rozbudowa 7 domów na III. piętro i 5 domów na IV. piętro, poszukuje współników z większym kapitałem lub dwóch do trzech współników z mniejszym kapitałem na sezon budowlany. Rzyzko wykluczone. Gdyż zarobki można przy tej sposobności podczas sezonu budowlanego wielkie sumy. Równocześnie poszukujemy kierownika biurowego dla techniczno-budowlanej firmy z kucją do Małapolski. Oferty tylko poważnych reflektantów uprasza się skierować do „Polski Zachodniej” pod Pracą.

LOSY I. Klasy 19 Loterii Państwowej

są już do nabycia
w Powiatowej Kasie Oszczędności w Tarn. Górach.
Ilość i suma wygranych zostały w obecnej Loterii znacznie powiększone. Szanse wygrania kolosalne! Co drugi los musi wygrać!
Cena losów: Cały 40,— zł pół 20,— zł ćwierć 10,— zł.
Zamówienia zamiejscowe uskuteczniamy odwrotną pocztą.

ELEKTROAMON

właśc.: Bohdan Domański i S-ka
Mechaniczny Instytut dla Światłodruku i cynkografii najnowszej typu.

Wykonujemy wszelkie roboty wchodzące w zakres światłodruku i cynkografii, czysto i dokładnie w kolor.: czarnym, czerwonym i brązowym, do szerokości 1,20 m. i długości nieograniczonej w jednym kawałku bez klejenia.

Pilne roboty wykonujemy natychmiast.
Ceny konkurencyjne.
Na żądanie wysyłamy ofertę.

Król. — Huta / Katowicka 60
Telefon Nr. 15-94.

Przystanek tramwajowy: Góra „Redena”.

Wyzsza Uczelnia Kroju i Szycia „Władysława”

KATOWICE, ul. Andrzeja 2
Katedra

Kursa kroju i szycia

Konfekcji damskiej i dziecięcej oraz białej bielejznych damskiej, męskiej, dziecięcej i dla niemowląt. Każda uczestniczka ma możliwość wycuczenia się kroju i szycia w przeciągu 6 tygodni do 3 miesięcy. W czasie kursu każda szyje i kładzie dla siebie nawet najwskowniejsze: płaszcze, bluzki, suknie, bieliznę itd. W ten sposób korzyści osiągnięte w czasie nauki pokrywają drobne opłaty.

Wyzsza Uczelnia Kroju i Szycia „Władysława” umożliwia zdobycie wiedzy z zakresu kroju i szycia.

Wpisy i informację dnia 30 kwietnia, 1, 2 i 4 maja Wyzsza Uczelnia Kroju i Szycia „Władysława” wydała podrecznik Kroju i Szycia, konfekcji damskiej i dziecięcej — wszędzie do nabycia.

Paletyna

usuwają radykalnie
piegi, plamy i liszaje.
Krem Meri
wyeliminuje
twarz i rece

Meble

Sypialnie, jadalnie, gabinety męskie, kuchnie także meble pojedyncze, wyrobów tapicerskich wszelkiego rodzaju, poleca najkorzystnie!

Warszawski Skład Mebli

Katowice, ul. — Młyńska Nr. 5.
Król. Huta, ul. Wolności Nr. 1.

Na straży zdrowia dziecka od wielu lat stoją

PUDER i MYDŁO BEBE SZOFMANA

Dyrekcja Śląskiego Zakładu Wychowawczego w Cieszyńsku poszukuje

kucharza

do prowadzenia kuchni zakładowej od 1 maja br. W Zakładzie mieszkanie, opał, światło i całkowite utrzymanie. Płaca według umowy z Dyrekcją. Pożądane jest osobiste przedstawienie się. Świadczenia z dotychczasowej pracy wymagane. Kawalerowie energiczni mają pierwszeństwo.

13. B. 20/29/7.

Opis.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

W sprawie karnel z oskarżenia prywatnej: Stanisława Janickiego, zam. w Katowicach, przy ul. Dąbrowskiego 13, oskarżyciela prywatnego przeciwko Mikołajowi Wesolowskiemu, odpowiedzialnemu redaktorowi dziennika „Polonia” w Katowicach zam. w Katowicach, przy ul. Sobieskiego nr. 11, oskarżonemu o zniewagę w prasie. Sąd Grodzki w Katowicach na posiedzeniu w dniu 22 marca 1929 r. odbytem przy udziale:

Przewodniczący: S. Gr. Lipka, I sekretarz Tracz, apl. sąd. orzekł:

Oskarżonego Mikołaja Wesolowskiego skazuje się za występki zniewagi w prasie w 2 przypadkach na grzywnę po 100 zł., a w razie nieściągalności na karę aresztu po dni 10, oraz poniesienie kosztów postępowania karnego.

Znieważonego Stanisława Janickiego w Katowicach upoważnia się do ogłoszenia sentencji niniejszego wyroku na koszt oskarżonego w czasopiśmie „Polonia” i „Polska Zachodnia” w odpowiednim miejscu i odpowiedniemi czcionkami do 1 mies. od uprawomocnienia się wyroku. Orzeka się łączną odpowiedzialność wydawnictwa czasopiśmna „Polonia” za grzywny, kosztu postępowania i opłaty.

podp. Linka, Tkacz.
polecz.: Sąd Grodzki Katowice
Opis powyższy uwiarytelnia się. Katowice dn. 16 kwietnia 1929 r.
(—) Duda sekretarz sądowy.

Wypełnić, wyciąć i przesać do Urzędu Pocztowego!

Niniejszem zamawiam przez P. T. Urząd pocztowy na miesiąc maj wychodzący w Katowicach dziennik

Polska Zachodnia.

Imię i nazwisko: _____
Adres: _____

Kwit pocztowy.
Należytość 3.— zł zapłacono.

Pleczyć: _____ Podpisa urzędnika

Obwieszczenie.

Z okazji Święta Narodowego w dniu 3-go Maja upraszamy Szanownych Obywateli miasta Katowic, zwłaszcza mieszkańców tych ulic i placów, na których odbędą się zbiórki i pochody, o udekorowanie domów przez wywieszenie chorągwi i t. p.

Katowice, dnia 26 kwietnia 1929 r.
Magistrat.

Licytacja przymusowa.

W poniedziałek, dnia 29 kwietnia br. o godz. 12 w pol. b.ędę sprzedawał w komorze sądowej w Katowicach, ul. Mikołowska 2, publicznie najwięcej dającym za gotówkę:

1 wielki obraz olejny „Król Pustyni”, 1 aparat radiowy 3 lampkowy „Niebieski Punkt”, 3 słuchawki „Niebieski Punkt”, 1 szafka do radła, 400 mtr. drutu do przewodów elektr.

Tasarek, komornik sądowy w Katowicach G. Śl., Teatralna 4.

Do rejestru spółdzielni 71 wpisano w dniu 16 marca 1929 spółdzielnię „Samopomoc Pocztowców Województwa Śląskiego” Spółdzielnia z ograni. odp. w Katowicach. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni udziałami a dodatkowa odpowiedzialność ograniczona jest do wysokości zadeklarowanego udziału. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest zakładanie i prowadzenie domów wypożyczalniczych i letnisk i innych placówek opartych na udziałach. Wysokość udziału wynosi 50 zł. Udział ma być wpłacony w całości przy przystąpieniu i podpisaniu deklaracji, lub w ciągu jednego roku licząc od dnia przystąpienia członka. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń spółdzielni jest „Gazeta Urzędowa Województwa Śląskiego” i „Polska Zachodnia”. Członkami zarządu są Augustyn Kaczyk, Józef Termin, Alojzy Kłosek — wszyscy z Katowic, zastępcami członków zarządu są: Józef Karnówka, Bernard Gittner, Alojzy Łapok — wszyscy z Katowic. Zarząd podpisuje w imieniu spółdzielni kładąc podpisy przynajmniej dwóch członków pod firmą spółdzielni. Sąd Grodzki w Katowicach.

W środę, dnia 1 maja br. o godz. 11 przed południem sprzedany będzie w drodze licytacji na dworcze towarowym w Rydułtowach

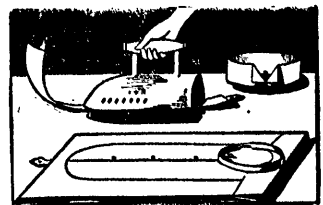
1 wagon desek sosnowych o wadze 15 500 kg. Ekspedycja Towarowa Rydułtowy.

Poszukujemy nowoczesną maszynę parową

używana, lecz w doskonałym stanie, jednocylindrowa, wentylowa o sile P. S. normalnych przy 11 atm. ciśnienia. Ostateczną ofertę z podaniem firmy, roku budowy, dokładnym opisem wykonania i szkicem rysunkowym prosimy przesać pod adresem fabryki „HENRYKOW” Warszawa 97, Elektoralna Nr. 5.

Panu Dr. Bachmannowi w Katowicach, ul. Pocztowa wyrażam za pomyślną pomoc lekarską, udzieloną mi — ziomie moje najszczerze podziękowanie

Adrian Kapica.

Ważne dla eleganckiego świata męskiego!

Snieżno biała bielizna męska :: Bez zarzutu prania i prasowana :: Pod gwarancją bez chloru tylko w nowoczesnej

PRALNII
Kozuła wierzchnia 90—110 gr.
Kołnierzyki . . . 15—25 gr.
Zjednoczone Zakłady Pralni
Telefon Nr. 113. Katowice ul. Francuska 10.

Kto chce znaleźć korzystny zbył dla swych towarów

Kto szybko pragnie znaleźć zajęcie lub sprzedać dobrze niepotrzebne przedmioty i t. p. —

Niech ogłosi się natychmiast w

POLSCIE ZACHODNIEJ

najpoczytniejszym dzienniku Górnego Śląska i Śląska Cieszyńskiego, którego — dział reklamowy — **sowiecie wynagradza** wydatki uczynione na ogłoszenia.

Jastrzębie-Zdrój

(Województwo Śląskie)
położone u podnóża Beskid (Klimat podgórski)
Solanka Jodo-Bromowa, Najśliczsza Radjoczynna z polskich wód
Sezon od 1. V. do 1. XI. Codzienne utrzymanie wraz z pokojem od 9—13 zł. — Przejętne koszty 4 tyg. utrzym. i kuracji 35 do 37 zł.
Najbardziej uroczą, wycieczkową miejscowość Śląska

Kolej, poczta w miejscu :: Komunikacja koleją i własn. autobusami z Katowic

Wszelkich informacji udziela:
Zarząd kąpielowy Tel. Nr. 2 lub Kasyne Tel Nr. 20.

Leczy skutecznie: reumatyzm stawów, młodzieńcze (skrofuloza, krzywica), choroby kości, śni. ischias, zapalenie nerwów, choroby kobiece, i skóry, stany wyczerpania umysł. i fizycz. nerwice, niedokrewność, artretyzm (dna), katary, dróg oddech., choroby serca.
Kąpiele węglikowe, solankowe, borowinowe, hydro- i elektroterapia (diatermia), kosmetyka lekarska, urządzenia nowoczesne, komfortowe, w fałdach leżalnie, apteka, dentyści, masażyst. kąpiel. stancje.
W Parku koncertuje codziennie słynny zespół orkiestry pod dyrykcją znanego kapelmistrza prof. Ant. Adamusa.

Casino Zdrołowe zaopatrzone w najlepsze wina i pierwszorzędna kuchnia warszawska jest w rękach wytrawnego nowego kierownictwa. Wieczorem w sali Casina dancing z jazzbandem i poplami artystów europejskiej sławy. Rendez-vous najlepszego towarzysztwa całego Śląska. Bilardy, gabinety, specjalne sale dla bankietów i zabaw towarzyskich. Korty tenisowe. Auto do dyspozycji. Przy Casinie pensjonaty 60 pokoi słonecznych wśród starego parku.
Na terenie uzdrowiska pensjonaty: Im. „Majl Konopnickiej“ p. E. Poszuszego i restauracja w ogrodzie, nowowbudowany pensjonat p. P. Kubańskiego, Hotel-Pensjonat p. Nowata, tel. nr. 11 i inne małe kuchnie pierwszorzędne, pokoje słoneczne, restauracje i koncerty.

Król. Huta
ul. 3-go Maja 36a
Na raty!
P. Kmieciak
Nowa Wieś, ulica Sienkiewicza 1

Na raty!

LOSY i kl. 19 Loterii Państw. LOSY
są już u nas do nabycia.

Niebywała okazja do wzbogacenia się. Wygrać można w szczęśliwym wypadku 750 tysięcy ponadto 400 tysięcy, 350 tysięcy, 150 tysięcy, 100 tysięcy, 2 po 80 tysięcy, 4 po 75 tysięcy, 2 po 60 tysięcy, 3 po 50 tysięcy i bardzo wiele, wiele innych na ogólną sumę

zł. 28.272.000.

Szansę do zdobycia fortuny kolosalnej :: Co drugi los wygrał
Ryzyko i koszt minimalny: 1/4 - zł. 10, 1/3 - zł. 20, 1/2 - zł. 30, 1/1 - zł. 40
Uszczęśliwiliśmy już tysiące rodzin!

Za kupione i wygrane u nas losy wypłaciliśmy naszym graczom miliony zł.
Z kupnem u nas losu do 1 kl. radzimy nie wlekać.

Czas nagli!!! Szczęście samo Was wzywa!!!
Kantor Wymiany i Loterii
E. Lichtenstein i S-ka, Warszawa, Marszałkowska 146, Łódź, Piotrkowska 72
Konto PKO dla Warszawy 9.374 Konto PKO dla Łodzi 64.209
Firma egz. od 1835 — Adres dla depesz: „Lichtlos-Warszawa“
Łask. zamów. prowincji załatwiamy odwrotną pocztą. Wysyłamy losy oryginal.

W tem miejscu wyciąć i nam łaskawie przesłać.

Do kolektury:
E. Lichtenstein i S-ka, Warszawa, Marszałkowska 146 (Pol. Zach.)
Niniejszem upraszam o przysłanie mi do 1. kl. 19-tej Lot. Państw.
..... losów całych po zł. 40
..... „ połówek „ zł. 20
..... „ czwartek „ zł. 10
Należność zł. wpłace po otrzymaniu losów do PKO. na Nr. 9.374
czekiem nadesłanym mi przez kolekturę.
Imię i nazwisko:
Dokładny adres:

„FALA“
Polskie Zakłady Papiernicze Sp.zo.o.
Tel. 68 **Dziedzice** Tel. 68

Masowy wyrób tektury falistej, wełna papiernicza. Specjalne opakowanie dla przemysłu chemicznego perfumowego, spożywczego, cygarowego, szklannego oraz dla likierów.

Przyjmujemy zamówienia na wszelkie

roboty stolarskie

wykonujemy takowe po cenach przystępnych i prosimy o poparcie naszego przedsiębiorstwa.

Mechaniczna Fabryka Wyrobów Drzewnych E. Czuderna, Mysłowice—Słupna
ul. Słowackiego 64 Telefon nr. 52.

Obraćki ślubne
prima wykonanie
Najlepsze precyzyjne zegarki, złote i srebrne
Prima zegary domowe i salonowe
Towary złote i srebrne: pary - nakrycia stołowe i t. d.
Emil Stiller + Jubiler
Katowice, ulica 3-go maja 36.

Rady i Pomocy

w wszelkich chorobach jak i w najtrudniejszych wypadkach, oraz dokładne zbadanie chorób

Specjalne leczenie

rastęjących chorób: reumatyzm, podagra choroby nerwowe, zwężenie arterji, cukrzyca, choroby żołądka, nerek, wątroby, serca, płuc, śledziony, astma, hemoroidy, kamienie żółciowe

choroby kobiece

i wszelkie inne choroby.

Także leczenie listowne

Pismenne zapytania będą punktualnie załatwiane.
Dokładne podanie diety i kuracji.

Zembok Józef
Lecznictwo Przyrodnicze
Królewska Huta (Śl.)
ul. Sławowa 2 przy Rynku.

Auto - Ekspres
Katowice—Nowy Bytom, przez W. Hajduki, Świętochłowice, Wirek.

Odjazd z Katowic, Rynek (Kawiarnia Liczbińska) o godz. 7.15, 8.15, 9.15, 10.15 itd. do godz. 22.15.

Odjazd z N. Bytomia, Restauracja Hutnicza, 7.15, 8.15, 9.15, 10.15 itd. do 22.15.
Jazda trwa 35 minut, ceny stosunkowo niskie, dla każdego przystępne.

Konstanty Motyka,
przedsiębiorca
Katowice

Uwaga!

Z powodu nadchodzącego święta narodowego uprasza się wszystkie towarzystwa o zamówienie szychczapek związkowych u firmy

J. WIERONSKI
Piłsudskiego 1 **Król. Huta** Piłsudskiego 1
Do nabyć także wszelkie odznaki związkowe

Specjalny skład rowerów
piewszorzędnych marek:
Corona - Diamant - Wittler - National i t. d.

Maszyny do szycia i gramofony można kupić tanio oraz na dogodnych warunkach spłaty tylko w firmie

A. Fizia
Nowa Wieś, ul. Powstańców 1

Do wynajęcia:
mieszkanie składające się z 6 pokoi, kuchni i wygodami, z ogrodem i werandą (połowe wili) od 1. lipca 1929. Zgłoszenia pod szyfr „WK. 485“ do Tow. Rekl. Międzyn. Sp. z o. o. J. r. Rudolf Mosse Katowice, Mickiewicza 4.

Śląski Handel Skór
Katowice, Marjaska 33

poleca w wielkim wyborze następujące towary: krupony, półówki, boki, karki, fahledry, rindboxy, boxcally, taktory, baranice, agopoli, formol, kauczuk, acelun, woski, czernidla, formy szewskie, kleje, cholewki gotowe i na zamówienie. — Ceny niskie, kredytu udziela się.

Na raty
miesięcznie
18 zł
Pierwsza wpłata 30.- zł

Kromczyński
Poznań
Aleje Marcinowskiego 5.

„SZAROTKA“

miesięcznik poświęcony ochronie zabytków przyrody (ojcystej). Pierwsze i jedyne tego rodzaju czasopismo w Polsce. Redakcja i Administracja Częstochowa. Kordockiego 19. Konto czekowe P. K. O. 64364.

Szarotka skupia w sobie najwspanialsze pióro uczonych i pionierów Idei ochrony przyrody.

Szarotka informuje dokładnie o postępach Idei ochrony przyrody drogą specjalnych artykułów, notatek i korespondencji.

Szarotka cieszy się wspaniałym poparciem i uznaniem czynników niarodajnych: Delegata Ministra W. R. i O. P. do spraw ochrony przyrody, Państwowego Radcy Ochrony Przyrody w Krakowie, oraz Ligii Ochrony Przyrody w Warszawie.

Szarotka czyniła i jest przez ogół kulturalny naszego społeczeństwa, a zwłaszcza przez nauczycielstwo i młodzież szkolna.

Szarotka dzięki swej poczytności nadal się do wszelkiego rodzaju ogłoszeń, anonsoów itp. Ceny ogłoszeń niskie, warunki dogodne.

Szarotka pod względem treści jest w Polsce wydanictwem bezkonkurencyjnym i wyposażoną jest w pierwszorzędne ilustracje

Szarotka dociera wszędzie w kraju i na obczyźnie dzięki lotkowi tylko umiłowaniemu cudownej przyrody ojczystej serce polskie blię.

Szarotka daleko od wielu czas numerów monograficznych, poświęconych naszym parkom narodowym oraz ogłosza liczne konkursy z cennymi nagrodami.

Prenumerata roczna z przyr. 12 zł., półroczna 6 zł. Okazuje numery wywala się po nadesłaniu 60 gr. znaczki, boczki. Przy prenumeracie 10 egzemplarzy darmo. Liczne premie i nagrody dla Czytelników i Prenumeratorów. Prenumerata przysyła wszystkie biura ogłoszeń w Polsce i zagranicą. — Do nabycia wszędzie.

Mieszkanie

1 pokój z kuchnią, słoneczne, zaopatrzony w elektrykę i gaz oraz 2 piwnice i góra naprzeciw dworca głównego w Katowicach pragnie zamieścić na 2 pokoje z kuchnią za ewentualną dopłatą również w centrum Katowic. Łaskawe oferty do Administracji „Polski Zachodniej“ pod nr. 1997.

CENNIK OGŁOSZEŃ.

Ogłoszenia: za wiersz mm lub jego mielące: na stronie tytułowej 1.— zł., w tekście 0,80 zł., za tekstem w części ogłoszeniowej 0,25 zł.
Nekrologi: w tekście 0,60 zł., w części ogłoszeniowej 0,25 zł.
Nadesłane: w tekście 0,80 zł.

Ogłoszenia drobne: za słowo 0,20 zł., dla poszukujących pracy 0,10 zł., matrymonijne 0,80 zł.
Dla sortowania Szan. P. T. ogłaszających się w naszym piśmie: wysokość strony wynosi 410 mm., jedna strona tekstowa ma 4 spłaty, a 70 mm. szerokość, jedna strona ogłoszeniowa (po tekście) ma 8 spłat, każda spłata 35 mm. szerokości. Administracja jest obowiązana do bezpłatnego powtórzenia tylko w tym wypadku, o ile omyłki drukarskie zmieniły zasadniczo tekst ogłoszenia. Zastrzeżenie: miejsce uzależniamy od względów technicznych. Rachunki nasze są płatne i zaskarżalne w Katowicach. Prawo łaskawie przysługujące tylko upoważnionym łaskawcom zaopatrzonym w odpowiednią legitymację z fotografią.

ul. Kościelna — Tel. 1044 „Małgorzata“

Lwów, Batorego 34, filia Katowice

M. Marszałka Piłsudskiego 13 II p na prawo

po cenach fabrycznych za gotówkę i na raty

E. Winkler Krynki

Czy chcesz otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe...

Kursy wyuczają listownie buchalterji, rachunkowości kaptalczej...

Akademicka przyjmie w czasie wakacji lekcyjne z gimnazjum

Bezpłatnie: Napisz imię, nazwisko, miesiąc urodzenia...

Kupuję i sprzedaję używane rowery i gramofony

Artykuł wynalazki Uroczą tancerka 3 wzory i 25 (znaczków)

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Maszyny do pisania, nowe i używane najmłodszy w świecie

Przyjmie posadę biuralistki kasjerki lub ekspedientki.

Buchalter bilansista z praktyką 10 letnia

Zaczelnik piekarni w Łodzi

Młodzieniec lat 16 ze znajomością stenografji

Ekspedientka rzutka, uprzejma, dobrze się prezentująca

Akademicka przyjmie w czasie wakacji

Inteligentny przystojny kupiec lat 42

Praktykant cukierniczy zdolny, pracowity, szuka miejsca

Pomocnik buchaltera ze znajomością korespondencji

Zamienie mieszkanie 5 pokojowe z kuchnią

Do wynajęcia w Mysłowicach, przy ul. Bytomskiej

Ślusarz poszukuje z dniem 1-go maja

Inkasenta mogący złożyć kaucję lub dać

Młynarz faktów, posiadający wiadomości

Mieszkanie składające się z dwóch pokoi i kuchni

Skradzi ona książeczki wojskowa wydana przez P. K. U.

1000 zł mieszczenie i więcej zarobki

Technik budowlany w sile wieku z praktyką

Podróżujących pań i panów do sprzedaży artykułu

Zamiana 3 pokoje z kuchnią zamieniamy na 2 pokoje

Młody pomocnik biurowy poszukuje jakiegokolwiek zajęcia

Technik budowlany w sile wieku z praktyką

Podróżujących pań i panów do sprzedaży artykułu

Zamiana 3 pokoje z kuchnią zamieniamy na 2 pokoje

Młody pomocnik biurowy poszukuje jakiegokolwiek zajęcia

Technik budowlany w sile wieku z praktyką

Poszukuje się kupca do podróży. Łask, zgłoszenia

Piekarnia skład kolonj, z mieszkanem za 2500 zł.

Kupię tresowanego psa Wilka od zaraz.

Poszukuje się młodszą siłą buchalteryjną, znającą

Diagnosta rachmistrz przebywający ostatnio w posiadzie

Poszukuje pokoju umebłowanego od 1. 5. moźl. centrum.

Pies bernardyn tresowany w zakładzie tressury psów

Poszukuje natychm. kawalerskiego nokuju

Panienka lat 15 ze znajomością stenografji

PANNA ze znajomością stenografji i pisanja

B'uralista polsko-niemiecki korespondent

Motocykl Rudce 1928 z wozkiem, świetnie utrzymany

Poszukuje dziewczyny do kryd. Oskar Poika, Dwór Bródno-Katowice.

Inteligentny młody kawaler poszukuje natchynstast

buchalterka z chlubnym świadectwami z księgowością

Składnice fabryczne i ubijające tkaninę w nowym budynku

Willa pensjonaty na letnisku a dzierżawę poszukujący na Śląsku.

Nie kupicie rowerów a żądacie przedtem bezpłatnych

Najtańsze źródło zakupu Zanatraski do czapek i tekwerek.

Młody człowiek z maturo gimnazjalną poszukuje jakiegokolwiek posadzi najchętniej w wst jako korepetytor

Pokoju z niekrepując. wejściem wprost od właściciela do mu za odstępnem

Osoba w średnim wieku znająca się dobrze na kuchni i gospodarstwie domowym

Młodzieniec lat 18 z uczelnej rodziny pragnie wstąpić na lat 2-3 do nauki

Uczyć się języków obcych! Chcesz nauczyć się szybko i dokładnie

Ogłoszenie. Przy ofertach sztywnych nie należy złączać

Pewny zarobek 500 - 600 zł miesięcznie. Potrzebni agenci do przyjmowania zamówień

Willa pensjonaty na letnisku a dzierżawę poszukujący na Śląsku.

Nie kupicie rowerów a żądacie przedtem bezpłatnych ilustrowanych cenników

Najtańsze źródło zakupu Zanatraski do czapek i tekwerek. Piłtno i skóry dla

WAHL-EVERSHARP ROZDOWIECZNIONE NA CAŁEJ KULI ZIEMSKIEJ. Pióra wieczne ołówki (zawieszki) ostry. Zdają we wszystkich szkołach i na egzaminach

1.000 złotych miesięcznie zarobk Panowie, Panie w mieście

Młodzieniec lat 16, ze znajomością polskiej stenografji

bufetowa w żyzną do miejsc kanielowych. — Złogod. — Adm. P. Z. nr. 5119.

Student poszukuje korepetycji. — Oferty do Polski Zachod. pod nr. 2995.

biurko dyplomowane 1 x 2 mtr. nadaję się tylko do większego biura

Mały domek z ogrodem w Nowej Wsi do sprzedania, pierwsza wplata 7.000 zł.

chłopiec do posyłek powyżej lat 18. Zgłoszenia przyjmują

Leśniczy egzaminowany, kawaler lat 30, mający praktykę w

LADY jest jedyną farbą dla skóry, utrzymującą trwałe jej

śluzące do sympatycznej osoby lat 20-25

Zarządczyni gospodarstwa wiejskiego na folwarku

Gluchota uleczalna. Fenomenalny wynalazek EUFONIA

Własność Katowice ul. Kościelna 14 III piętro St. Korpceki.

Zarządczyni gospodarstwa wiejskiego na folwarku, posiadająca rutynę

Gluchota uleczalna. Fenomenalny wynalazek EUFONIA

Gawędy i refleksje.

Życie i sztuka. — Nowe pisma artystyczne i literackie. — Zasłużone laury.

Gorączka organizacyjna po latach chaosu, prób i eksperymentów, przelała się we wszystkich dziedzinach, a nowa rzeczywistość przybiera realne kształty. W literaturze nowe prądy, śmiałe dzieła i bujne indywidualności przetrwały drogi poprzez marazm zubożenia na kulturę i sztukę, — pobudzili myśli i dążenia, ujawnione w szeregu poważnych dzieł młodych krytyków wchodzącego w życie społeczne pokolenia. Już położono fundamenty, buduje się zrab... organizuje energię, zdobywa nowe siły... wpręga się myśli i czyn do twórczej pracy! Szarmonizowane, zorganizowane życie tętni rytmem sztuki! Bezkarne przelewające się, w różnych jego przyjawach, życie — umiunie się w ramy koordynacji.

I dlatego to nawet w dziedzinie historii sztuki, pomimo, że działalność na tem polu w Polsce jest dość ożywiona, do niedawna jeszcze dawał się odczuwać brak skoordynowania tej pracy, a przede wszystkim brak wspólnego organu naukowego, któryby jednoczył wokół siebie wszystkich polskich historyków sztuki, organu, na łamach którego byliby nietylko omawiane poszczególne zabytki artystyczne, ale także i to w pierwszym rzędzie poddawane pod dyskusję najpoważniejsze zagadnienia polskiej przeszłości artystycznej oraz założenia i programy pracy naukowej! Stawem nie było organu, „któryby — jak się wyraził redaktor naczk. nowego pisma prof. W. Molee — zaktualizował historię sztuki w Polsce, uczynił ją żywą i stale informował o wszystkim, co się w tej dziedzinie dzieje. Brak ten już dawno odczuwano, myśl zaś założenia takiego czasopisma została przed dwoma laty wysunięta równocześnie w dwóch środowiskach; powstała ona wśród krakowskich historyków sztuki, a równocześnie wysunął ją w Poznaniu ks. prof. Dettloff. Potrzebę takiego czasopisma rozumiała doskonale Komisja Historii Sztuki Polskiej Akademii Umiejętności z p. prezesem Tomkowiczem na czele i Zarząd Akademii, który umożliwił przedsięwzięcie... projektów przez dedykację wydawnictwa p. t. **Przegląd Historii Sztuki** (zeszyt 1—2 ukazał się już z pod prasy).

Nowe wydawnictwo zarówno pod względem graficznym, artystycznym, układem materiału, jak i wytyczonego programu przedstawia się pięknie, poważnie i dodatnio, by nie powiedzieć — wprost imponująco! Ze szczególnym zaś uznaniem podnieść należy, że program naukowy **Przeglądu Historii Sztuki**, ułożony jest tak, by mógł także szerszym warstwom społeczeństwa, zajmującego się sztuką przeszłości, dawać przegląd tego wszystkiego, co w naszej nauce wpływa ze współczesnego podłoża u myślowego i jest przez to wciąż żywotne”. Przeważnie części teoretycznej, rozpraw monograficznych, komunikatów o zabytkach i odkryciach działalności muzealnej i konserwatorskiej przez krytyki i informacyjną znajdują w nowym organie odpowiednie miejsce.

Zapewne, że wszechstronny ten program odbić się musi na charakterze i jednolitości organu, — tak jak dążność do wszechstronności odbiła się ujawnie na wartości **Roczników Tow. Przyj. Nauk na Śląsku** — co więcej zachodzi obawa, iż nowy organ spotka się z tego powodu z licznymi zastrzeżeniami doktrynerów, dla których zasada teoretyczna jest świętością i absolutem, ale wbrew temu organ tak pojęty — jak to przedstawił prof. Molee — spełnić może poważne zadanie społeczne — organizatora pracy w dziedzinie historii sztuki, do której wciągając trzeba całą elitę społeczeństwa, zainteresowaną w różnych dziedzinach sztuki. **To też z redakcją przypuszczalnie należy, że dobry ten początek i celowa**

Listy z Krakowa.

Kraków odznacza się jedną niewątpliwie zdolnością... konserwowania i „walkowania” wielkich wydarzeń, skandali i sensacji. Zdolność ta wprawdzie wynika z potrzeby, ale to wcale nie zmienia jej wartości i wielkiej roli w życiu Krakowa, który dotąd zajmuje się daną sprawą, oświeca, naswieca, przeciąga i analizuje aż się nowa podobna nie zdarzy. Przypomnę tylko, że tak było z głośną niedgdy sprawą Biblioteki Jag., — nad którą „Już, już wisiła ruina” — i jej słynnego konkursu, w którym nagrodzona 3 projekty, by żadnego ostatecznie nie użytkować i nie uznać w całości.

Effektem było urządzenie wystawy projektów i wydanie pięknego numeru specjalnego (z. 2/3) **Architekta**, poświęconego konkursowi na nowy gmach Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie, który był „niewątpliwie jednym z najpoważniejszych i najbardziej interesujących, jakie przeprowadzone zostały w minionym dziesięcioleciu istnienia odrodzonej Polski”. Ostatecznie jednak sprawa do dzisiaj utknęła i pozatem, że przy sposobności konkursu rozważono głęboko problem nowoczesnego budownictwa bibliotecznego — wynikłoby realny nie wydaty. I znowu budowa Biblioteki Jag. zdaje się schodzić na grunt podobny do tego, na jakim „stoi” dziś kwestia Muzeum Narodowego w Krakowie, ale od czasu do czasu — najczęściej na łamach „Czasu” w dodatkach świątecznych — wypływa w postaci artykułów, broszur i projektów.

Nie gorzej było ze słynnym konkursem dramatycznym, który widocznie tylko za kulami znalazł swój epilog, skoro wypływa on jeszcze do dzisiaj przy walce Zborowskich w teatrach warszawskich. Kraków miał coś „na miarę europejską” — zanim w teatrze nie wybuchła nowa bomba w formie nieoficjalnego konkursu na dzierżawę. I tu przynajmniej trzeba, świetny magistrat m. Krakowa okazał się czułym dla potrzeb kulturalnych mieszkańców i naprzód pogłoski o dzierżawie i rozmowach przez Rollego z p. Leszczyńskim dementował, potem milczał, wreszcie komunikował i prostaował, by niczego ostatecznie zdecydowanie

przez przesądzenia faktu dzierżawy — nie zatkać. Zaczęły się targi radców i rajców z dyrektorem... a artyści i artyści śmieją się i grają, czekając epilogu całej komedii. Złożono oczekując (Leszczyński, Węgierek, Trzciniński, Bujalski, Zagadłowicz), ożwały się strzały i wyznania, ukazały wywiady... Pierwszy prócz prasy przemówili literaci zgromadzeni w Zawodowym Zr. Literatów, który z powodzeniem wskreśla dawne tradycje literackiego Krakowa. K. H. Rowstrowski — laureat teatru — zreferował sprawę, a z dyskusji, w której zabierały głos różne „powagi” wyłoniła się znana rezolucja zwracająca uwagę na wybór nowego kierownika i program teatru.

Równocześnie zaś, z powodu gościnnego występu A. Węgielki — kadydanta do dzierżawy — w **Pygmalionie B. Shawa** zabrano głos krytyka teatralna, która zgodni przyznaje p. Węgielce bardzo poczesne miejsce wśród reżyserów teatru. Co więcej wyrażono się, iż cechy i zalety talentu w dziedzinie reżyserji „pozwalają zestawić p. Węgielkę — bez popełnienia przesady — z najciekawszymi, współczesnymi reżyserami europejskimi”. I znowu problem, bo i Trzciniński ma swoją kartę w dziejach teatru Krakowa, a Zagadłowicz — choć sam nie aktor, a tylko początkujący kierownik teatru poznańskiego stwierdza w wywiadzie udzielonym „Głosiwi Narodu”, że sam uważa się także za znawcę teatru... A teatr w Krakowie to serce i tętno, by nie powiedzieć wszystkiego.

I pierwszy raz zbiera ilość przeciwnego widza, co też sobie „ojciec miasta” o tem wszystkim radzą i jak sobie nasze klasie, ale „typi własne” — jak śpiewają gongiatki w nowej, dobrej rewji „Gongu” p. t. **Serwus Marjanku** — z tym trudnym „kawalkiem” poradzą. Ale mniejsza o to! Prez. Role „ma głowę jak kon” — wyrażając się stylem I. Brygady — więc niech się sam trapi, bo czasby już przestać chwiać się jak trzcina i ciągle bujać nas! Pokazuje się, że i w teatrze „trudno znaleźć meza”... dla owdowiawiej Muzy. J. St. Koryński.

STANISLAW WARCHOLIK.

Z pożółkłych kart dziejów Śląska.

Część II.

Pierwszy kandydat niemiecki na tronie biskupim.

Za coraz liczniej przybywającymi kolonistami niemieckimi nadciągali i kier niemiecki, który sami koloniści sprowadzali, chociażby i w tym celu, aby uwinąć się od cieżarów i dziesięcin na rzecz kościoła, albowiem dotacje duchowieństwa na zachodzie odmiennie były urzędowo aniżeli na ziemiach polskich. Poza tem mogła tu odgrywać kwestia znajomości językowej potrzebnej przy pracy duszpasterskiej. Toż nie dziwnego, że duchowieństwo niemieckie korzystało z wszelkich sposobności, aby dostać się na urzędy kościelne co poraz przeważnie udato się nim podczas wakacji Wawrzyńca II z Henrykiem IV Szczerdym. Od tego czasu ilość kanoników pochodzenia niemieckiego w kapitule wrocławskiej stale wzrastała i pierwsze starcia ujawniły się już przy wyborze Jana Romka i Henryka z Wierzbna. Prawdopodobnie za tego ostatniego, dzięki jego polityce sprzyjającej kolonizacyjnej działalności księząt, wpływy niemieckie wzrosły do tego stopnia w kapitule wrocławskiej, że kanonicy niemieccy wystąpili po śmierci biskupa Henryka z własnym kandydatem, co prawda pochodzenia Śląskiego. Był nim Wit, kanonik wrocławski pochodzący z polskiej rodziny o przydomku „Habdank”, która prawdopodobnie uległa wpływom panoszącej się wtedy niemieczyzny. Polska część kapituły, jednakże wysunęła własnego kandydata również kanonika wrocławskiego Lutholda pochodzącego również z polskiej rodziny Wieruszów. Obie strony ustąpić nie chciały i w ten sposób

groziła kościołowi szczyzna. Próby rozważniejszej części kapituły, ażeby spór zatłumaczyć ujedogodnił na niczem, natomiast zwyciężył projekt niemiecki, aby wybory przeprowadzić w tajnym głosowaniu. To było tylko powodem ostatecznego rozdwojenia w kapitule, gdyż wynik głosowania nie dał jednoznaczności. Prawdopodobnie udato się Niemcom pod pozorem popierania kandydata pochodzącego ze Śląskiej rodziny przeciągnąć kilku kanoników kapituły na swoją stronę, skoro zdolali uzyskać nieznaną większość. Jednak i kandydat polski musiał uzyskać niewiele mniejsza ilość głosów, lub też musieli zająć jakieś nieformalności przy wyborze, skoro polska partja kanoników obstawiała przy twierdzeniu, że został wybrany ich kandydat. Przez 7 lat trwały nieporozumienia i stolica biskupa nie była obsadzona, sama zaś sprawa wyboru biskupa została skierowana do Rzymu celem rozstrzygnięcia. Wreszcie 1326 r. papież Jan XXII, rozstrzygnął spór ten na korzyść kanonika Wita. Podobno powodem rozstrzygnięcia takiego był fakt pochodzenia elekta ze Śląska, co wskazywałoby, że istotnie przy wyborach zasła jakaś nieformalność, na podstawie której wybór Wita mógł być unieważniony, gdyby nie to, że wymieniony pochodził ze Śląska, co papież w swem rozstrzygnięciu specjalnie uwzględnił. W ten sposób Wit objął rząd biskupie w Wrocławiu, jednak nie cieszył się długo swą godnością, bo już w osiem dni później umarł.

Inicjatywa spotkają się z należytym zrozumieniem i poparciem szerszych miłośników kultury i sztuki.

Niemal równocześnie z „Przeglądem Historii Sztuki” ukazało się nowe czasopismo artystyczne wydawane w Paryżu pod tyt. **L'Art Contemporain — Sztuka Współczesna**, redagowane przez W. Chłostawicz-Grabowską (dział plastyczny) i J. Brzokowskiego (literatura) w 2 językach t. j. po polsku i po francusku. Już pierwszy numer pięknego, a dla propagandy polskiej niezmiernie ważnego wydawnictwa budzi zaufanie i uznanie dla redakcji, która skupiła wokół nowego organu takich artystów nowej sztuki jak: Picasso, Leger, Czeufant, Marcensu, Tzara, Dermec, Mendrian, Desnes,

Peiper, Przyboś, Czyżowski, Starzewski, Grabowski, Ważyk i inni.

Ale to jeszcze nie wszystko! Gdy młodzi reformatorzy sztuki (Brzokowski, Peiper, Przyboś, Czyżowski) po daremnych próbach nowych kryteriów i haseł (**Zwrotnica**) próbują z Paryża znowu oddziaływać twórczo na życie kulturalne społeczeństwa, gdy młodzi romantycy społecznego radykalizmu na łamach buntowniczego **Głosu Literackiego** demaskują oblicze współczesności i walczą... choćby z urojonymi nieprzyjaciółmi — wtedy i starsi znani i uznani przedstawiciele naszej współczesnej literatury decydują się na podjęcie nowego organu, któryby wskreślił tradycje słynnych niedgdy **Pamiętników War-**

EUBE.

Deszcz.

Leją się deszczu strugi i żal
niezmierny nieca,
O bruk ulicy dźwięnią,
Świat cały łzami słońca,
Co skryształone w zrenicach, bólem
ogromnym świeca.
Leją się deszczu strugi, żalosci pluszczą
łkaniem
I serca szarpają struny
I kryją świat w całuny,
I znaczą się tęsknicy, bólu
zapamiętaniem.
Leją się deszczu strugi, głab istnieć
przenikają,
Stygmaty wieczne ryją
I słońce sobą kryją
I każdy błysk jaśniejszy z zadróżnią
pochłantają.

szawskich, Biblioteki Warszawskiej oraz **Przeglądu Warszawskiego**.

Nowy ten organ literatury, nauki, sztuki i kultury p. t. **Pamiętnik Warszawski** już pierwszym zeszytem chlubnie zapisuje się w dziejach naszej współczesnej kultury. Dość powiedzieć, że twórcami, redaktorami i współpracownikami jego są, — prócz tegorocznych laureatów literatury Wacława Berenta (który otrzymał nagrodę lit. m. Warszawy w kwocie 15 tys. zł.), oraz Z. Nalkowskiej, laureatki Łodzi, — tacy potentaci literatury i nauki jak: F. Goetel (laureat konkursu dramat.), Piotr Chojnowski, Jan Lechoń, prof. T. Zieliński, A. Brückner i wielu innych. Pragnie zaś **Pamiętnik Warszawski**, — jak się wyrażono na audycji radiowej (!), nowego czasopisma (o ileż szczęśliwszy Berent od Osńskiego, Bentkowskiego i Brodzińskiego) — literaturę zwiadczać silnie z wiedzą i życiem — pragnie przez literaturę i wiedzę oddziaływać na życie.

Znakomity laureat, najwybitniejszy obok Świętochowskiego stylista — autor **Próchna i Żywych Kamieni**, które stanowiąc będą nieśmiertelny pomnik twórczości W. Berenta — wyrażał się, iż „rekomijam tego, jak się rzecz dokonywać będzie, są nietylko nazwiska współpracowników, ale i długi szereg twych, jakie się do nich przylączają; rzecz nasza — mówi on — wierzymy, ogarnia elitę umysłowości polskiej. Nie będzie to więc gmina jedynomyślników pod czyniłem przewodem”. Dlatego też słusznie apeluje redakcja do kulturalnej elity społeczeństwa: „Oczekuje was tu jedynie współpraca myśli waszej i przyłożenie wrażliwości własnej”.

Życzyć należy, by te szczerze, proste słowa mistrza prozy polskiej znalazły żywy oddźwięk nietylko w kółkach literatów, artystów i uczonych, ale i kulturalnych sferach społeczeństwa, rozniciającego potrzebę a wartość nowego czasopisma. Pomimo bowiem całej rewolucji w naszej cywilizacji, pomimo nowych warunków i środków życia, porozumiewania i oddziaływania, pismo i prasa nie straci nigdy swych istotnych, trwałych wartości. I nie radio i teatr, ale wydawnictwa oddziaływać będą na krystalizację, rozwój i twórczość elity kulturalnej narodu, która podciąga ma społeczeństwa do wyższego poziomu.

Bo mówić o ważnych i wiecznych rzeczach jest rzeczą i obowiązkami pisarza! „Bo literatura — jak się wyraził Boy — jest sejmem narodu: ważniejszym może od tego, który tam w zamieszonym półkolu wymyśla sobie wzajem: przy ulicy Wileńskiej. Przez nią usławia: przed nią się potrzebuje i jawiska chwili; przez nią przychodzi do głosu żądania i krzywydy ludzkie. I dlatego poziom, ilość i jakość wydawnictw jest ważnym i charakterystycznym miernikiem wartości kulturalnych społeczeństwa. Poparcie i rozwój nowych wydawnictw może znacznie przyczynić się do konsolidacji psychiki i kultury dzisiejszego społeczeństwa. Jotka.

„FILM“

DODATEK TYGODNIOWY „POLSKI ZACHODNIEJ”, POŚWIĘCONY SPRAWOM FILMOWYM I KINOTEATRALNYM

Pod redakcją p. p. W. Wyszomirskiego i W. Kobiaka.

Amerykański film dźwiękowy i artyści europejscy.

Napisał B. P. Schulberg, kierownik produkcji Paramount-Studios w Hollywood.

Pragnąc dać całokształt sprawy dźwiękowego filmu, zamieszczamy artykuł na ten temat, pochodzący z kół, które film dźwiękowy starają się forsować.

Sądźmy, że takie zestawienie dla czytelników możliwość wyciągnięcia własnych wniosków.

Redakcja.

Revolucja, jaką wywołał wynalazek filmu dźwiękowego, stała się przyczyną, tak, jak zresztą każda nowość, pewnego, że tak powiem, pomieszania pojęć z osób nie poinformowanych, nie mających pojęcia o tem, co to jest produkcja filmu wogóle, a więc mówiąc krótko — wśród prawie że całej publiczności. Kursujące liczne, mniej lub więcej prawdopodobne, nowinki stały się powodem mniemań, że europejscy artyści nie będą mogli znaleźć zastosowania w amerykańskich filmach, które reprodukcją nietylko wygląd zewnętrzny i minikę, ale i głos oraz mowę aktora — artysta, nie mówiący pięknie po angielsku, nie może mieć powodzenia.

Pogląd ten jest z gruntu mylny. Wytwórczość amerykańska nie myśli bynajmniej rezygnować ze współpracy artystów europejskich, nawet jeśli by ich dykcja angielska była wadliwa. Dostała ona znajomość tego języka jest również zbędna, jeśli chodzi o wykazanie zdolności aktorskich. Cały szereg wybitnych artystów scenicznych, których głównym atutem był, pomimo wszystkiego, głos, występowało poza granicami swego kraju, mówiąc wyłącznie swym ojczystym językiem. Tak postępowała Eleonora Duse, czarując słuchaczy płeknem italskiej mowy, — tak też czyniła Sarah Bernhardt, mówiąc jedynie po francusku.

Jeśli powrócimy teraz do artystów europejskich, przebywających w Hollywood, to musimy przedewszystkiem stwierdzić, że już po krótkim pobycie po tej stronie Atlantyku, mówią oni wszyscy dość znośnie po angielsku. Stały pobyt w Ameryce i poważne studia językowe przyczyniają się z biegiem czasu do zupełnego zatarcia błędów wymowy, a co za tem idzie, umożliwiając artystom występy, połączone z deklamacją. Można, co prawda, kwestionować sprawę akcentu, który pozostaje zawsze. Osobiście jednak uważam, że pewien delikatny akcent daje wymowie cudzoziemca pewien specjalny wdzięk i mam wrażenie, że pogląd mój w tym względzie nie będzie odosobniony. Słynny śpiewak paryskich teatrów rewji, Maurice Chevalier, który pracuje obecnie w studio Paramountu, mówi płynnie po angielsku, jednak z wyraźnym paryskim akcentem, i właśnie ten szczegół dodaje jego mowie specjalnego wdzięku.

To samo można powiedzieć o Rolance, Oldze Balkanowej. Przybyła ona przed rokiem wraz z Moskiewskim Teatrem Artystycznym do Hollywood, nie mając pojęcia o języku, do tego stopnia, że stała porozumiewać się musiała przez tłumaczy. Dziś rozumie każde słowo i wyraża się netykwo płynnie, ale i pięknie po angielsku. Ody podpisywała kontrakt z Paramountem, nikomu nie przychodziło nawet na myśl, że właśnie ona tak wspaniale wywłaże się z powierzonej sobie roli w filmie dźwię-

Film dźwiękowy.

Drugi to już rok istnienia rozpoczął film dźwiękowy i w tak krótkim czasie zupełnie niemal zawojował Amerykę.

W roku bieżącym amerykańska produkcja stoi całkowicie pod znakiem filmu głosowego. Z ogólnej liczby wyprodukowanych filmów amerykańskich 60% stanowią filmy dźwiękowe. Reszta bezdźwiękowa wyprodukowano li tylko dla utrzymania rynków.

Za przykładem Ameryki poszły Anglia i Niemcy. Co prawda w krajach tych produkcja dźwiękowa filmów nie przedstawia się tak imponująco, jednak i tutaj producenci muszą się liczyć z nastrojem mas oraz konkurencją. Szczególnie Anglia jest w tem niemilem położeniu, że może słusnie obawiać się zalewu rynku amerykańskimi filmami dźwiękowymi. Konkurencja więc angielska ma swoje zupełnie słusne podłoże. Natomiast Niemcy robią to prawdopodobnie li tylko dlatego, by móc światu pokazać, że nie pozostają w tyle.

Amerykański przemysł filmowy przed wprowadzeniem filmu głosowego pszechoził bardzo ostry kryzys, który mógł doprowadzić do upadku ten potężny dzisiaj przemysł.

Zbyt wielkie inwestowano tam kapitały, by można spokojnie patrzeć na ich stratę. Nic tedy dziwnego, że pragnąc na nowo przyciągnąć masy, Ameryka stworzyła, bo musiała tworzyć, filmy głosowe.

Narazie eksperyment się udał i film amerykański poważnie się ożywił. Ale czy na długo? Prawdopodobnie nie! Produkcja filmu dźwiękowego, w formie obecnie praktykowanej, nie może się absolutnie na długo utrzymać!

Najważniejszą stroną tego zagadnienia jest język. Film, produkowany w Ameryce, może jeszcze być demonstrowany w Anglii i aczkolwiek rodowity Anglik inaczej mówi od Amerykanina, to jednak się „dogadają”, ale pozatem film ten nie ma żadnego dobrego rynku zbytu.

Trudno sobie np. wyobrazić, by głosowe filmy amerykańskie lub niemieckie, cieszyły się w Polsce, czy gdziekolwiek indziej powodzeniem. Owszem może nawet początkowo tak, może lu-

dzie będą chodzili tylko z ciekawości, ale kiedy się osłuchają, a zrozumieć w dalszym ciągu nie będą, to napewno kina będą świecić pustkami.

Ponadto instalacja aparatów filmów dźwiękowych jest tak droga, że zaledwie tylko wielkie kina mogą sobie na ten wydatek pozwolić, a one przecie wcale nie stanowią całego rynku.

Jednak jeszcze roz podkreślić należy, że czynnikiem, na którym załame się amerykańska ofensywa głosowa, będzie przedewszystkiem język. Tej przeszkody nawet amerykańskie kapitały nie pokonają.

Dotychczas praktykowany sposób produkowania równocześnie obrazów dźwiękowych i niemych jest zbyt kosztowny, żeby go na stałe utrzymać.

Już dzisiaj można mówić o tem, że amerykański eksperyment się nie udał na szerszą skalę. Ale faktem jest, że przewrót w produkcji amerykańskiej odbije się wysoce niekorzystnie na rynku europejskim.

Od dziesięciu lat Ameryka przoduje w produkcji filmów, a obraz jej były i są poszukiwane. Rozporządzając olbrzymimi kapitałami Ameryka nie dopuściła do rozwoju przemysłu filmowego w Europie. Teraz nagle zmiana produkcji zastała nas zupełnie nieprzygotowanymi, a tem samem niezdołymi do zaspokojenia rynku.

Skutkiem tego już prawdopodobnie w przyszłym sezonie odczujemy dotkliwy brak filmów niemych.

Gorsze jest, że Polska nigdy nie liczyła się z takim obrotem sprawy i jeżeli chodzi o rynek wewnętrzny, to prawdopodobnie odczujemy brak filmów dotkliwiej, dajmy na to od Niemców. Dlatego bieżący rok stwarza wyjątkową koniunkturę dla krajowego filmu.

Koniunktury tej, która zresztą może łatwo przeminać, nie powinny absolutnie zaniedbać. I aczkolwiek kończący się sezon przyniósł rodzimemu filmowi poważne rozczarowanie, to jednak nie wolno nam z założonymi rękami przyglądać się i bezczynnie czekać na to, co pokaże przyszłość.

Potega filmu.

Według artykułu ks. Nussera T. J. w „Stimmen der Zeit“, na całym świecie istnieje 51.103 kinoteatrów, które odwiedza dziennie około 10-ciu milionów ludzi. Tak olbrzymi rozwój kinematografii dokonał się w ciągu krótkiego okresu czasu trzydziestu lat. Film stał się istotnie ważnym czynnikiem w życiu kulturalnym ludzkości. Mierzyć się z nim może jedynie radio, dzięki swej zdolności oddziaływania na masy, a już stanowczo ustępuje mu prasa i teatr. Jak długo i jak często — pyta ks. Nusser — trzeba będzie często powtarzać tę rzecz, oddawna już uznana i nie dająca się zaprzeczyć, by także i katolikom uwidocznić wielkość i ważność czekających ich na tem polu zadań? Wprawdzie już i to ma znaczenie, co zrobiono w poszczególnych krajach, to, że wyzbyto się zwykłej poprzednio metody potępień i samego tylko krytykowania i przystąpiono do pracy pozytywnej. Ale ile jeszcze pozostaje do zrobienia! Przedewszystkiem należy wyrażnie uświadomić sobie ideę przewrotności: chodzi nietylko o to, żeby produkować wyłącznie filmy religijne, które zresztą zawsze powinny stać na wysokim poziomie doskonałości artystycznej i technicznej; równie ważne jest przeniknięcie do kin, które nie posiadają marki „katolickiej”. Dlatego konieczne jest filmowanie również materiału świeckiego, nie małego na celu żadnej zgory okrojonej tendencji. Muszą istnieć filmy, które z powodu swej doskonałości technicznej i fascynującej akcji będą tak samo ścigały publiczność, jak i filmy sensacyjne, słusznie przez krytykę katolicką odrzucane. Filmy takie będzie chętnie wyświetlał każdy kinoteatr. Muszą one być nie prostym zestawieniem obrazów, lecz dziełami sztuki, osnutymi na podłożu głębokiej znajomości istoty filmu i w każdym punkcie liczącymi się z katolickim poglądem na świat.

W krótko rozpocznie się

WIELKA LOTERJA FANTOWA

Powszechnej Wystawy Krajowej

4 Głównie wygrane

wartości po

75.000 zł

i wielka ilość mniejszych

Cena losu 3 zł.

Adres biura organizacyjnego

FORTUNA

POZNAŃ, Marcinkowskiego 19. Tel. 31-24.

kowym „Wilg z Wall Street“, w którym śpiewa szereg piosenek i mówi w dialogach. Debiut Balkanowej w filmie dźwiękowym powiódł się znakomicie pomimo rosyjskiego akcentu jej mowy, który jednak doskonale pasuje do roli cudzoziemki, jaką odtworza.

Węgier, Paul Lukas, grający jedną z głównych postaci w powyższym filmie mówi po angielsku tak świetnie, że z powodzeniem uchodzić może za rodowitego Amerykanina.

Również i Janningsa ujrzymy i usłyszymy wkrótce w filmie dźwiękowym, z chwilą gdy tylko wybrany zostanie odpowiedni scenariusz.

Jest rzeczą oczywistą, że w specyficznie amerykańskich filmach artyści europejscy, posiadający akcent, nie będą mogli występować, dlatego też wytwórcy starają się stworzyć specjalny typ ról, nadających się dla każdego z tych aktorów indywidualnie. W każdym razie jednak, podkreślam to jeszcze raz, amerykańskiej wytwórczości filmowej zależy dziś, tak jak i przedtem, na współpracy Europejskich, gdyż jedynie w ten sposób uzyskać można film o charakterze międzynarodowym, będą-

cym jednym z jego najważniejszych walorów.

Co się zaś tyczy demonstrowania filmów dźwiękowych, poza granicami Ameryki, to nie widzę absolutnie przeszkód, dla których nie możnaby oglądać w Polsce, w Niemczech lub w Węgrzech, filmu, w którym Chevallier śpiewa francuskie piosenki. Przyzwyczajaliśmy się do słuchania „szlagierów“ francuskich, niemieckich i angielskich na scenach kabaretu, dlaczegożby więc coś podobnego nie mogło uchodzić i w filmie? To, że film mówiony pozo stanie wyłącznością rynku angielsko-amerykańskiego, zdaje się nie ulegać wątpliwości, jednak film dźwiękowy, to jest zaopatrzony w efekty dźwiękowe i urozmaicony wkładkami śpiewaniem, może z równym powodzeniem być demonstrowany na całym świecie. Dziślejsza technika filmu łączy film z dialogiem, dźwiękami i muzyką. W wersjach, produkowanych dla zagranicy, zastępuje się dialog napisem zwykłym, pozostawiając natomiast muzykę, dźwięki i wkładki śpiewane, to jest wszystko to, co nadaje się dla rynków międzynarodowych.

Kronika filmowa.

Nowy szal Hollywoodu. Mieszkańcy słynnego miasta filmowego ogarnęli są manją szaleństw na punkcie najrozmaitszych sportów. Obecnie szczytem mody jest posiadanie własnego aparatu do przekazywania zdjęć na odległość. Modę tę wprowadził John Gilbert, który posiada świetny aparat do przesyłania fotografii przez radio na odległość 100—120 km. Wszystkie mieszkańcy Hollywoodu konkurują ze sobą w dziedzinie umiejętności manipulowania tym aparatem. Dzielnie sekundują im „gwiazdory“, wśród których najlepszym znawcą tej gałęzi wiedzy radiotechnicznej jest reżyser Tod Browning, twórca filmów z Lon Chaney'em.

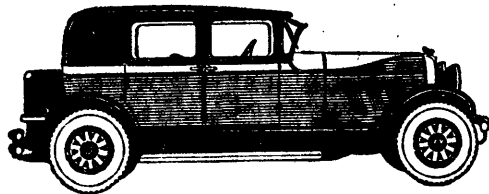
Szmitki na lodzie. Podczas ekspedycji filmowej na Tahiti rozpuściły się wszystkie szmitki Ramonowi Navarro i jego urodziwej partnerce, którzy zmuszeni byli posługiwać się farbami produkcji krajowej. Od tego czasu Ramon Navarro mile wspomina swych „przyjaciół“ ludźców, którzy go swemi szmitkami z przykrej sytuacją wyratowali. Zatem, modne panie, nie zapomnijcie zabrać „chłodni kieszonkowej“ wybierając się do tropikalnych krajin.

Wydawca: „Polska Zachodnia“. Sp. z ogr. ood. Redaktor odpowiedzialny: Wiktor Dyląg w Katowicach. — Druk: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. ood., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 8-76.

I. Dział automobilowy:

AUBURN

Nowe modele na rok 1929

Samochody osobowe:

dzięki wprowadzeniu nowych ulepszeń siła mechaniczna wzrosła

Model 80 — 6 cyl. K. M. 70

Model 90 — 8 cyl. K. M. 90

Model 120 — 8 cyl. K. M. 125

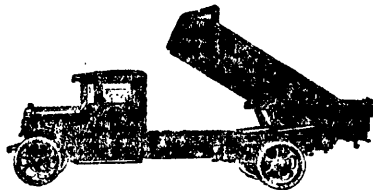
przy jednoczesnem zmniejszeniu zużycia benzyny i oliwy - Ceny bez zmiany

Wszystkie zapasowe części są zawsze na składzie

Stewart

MOTOR TRUCKS

Samochody ciężarowe:

3/4 Ton	6 cyl., 118 in., wheelbase
1 Ton	6 cyl., 128 in., wheelbase
1 1/2 Ton	6 cyl., 135 in., 145 in., 160 in. wheelbase
2 Ton	6 cyl., 132 in., 145 in., 160 in. wheelbase
2 1/2 Ton	6 cyl., 148 in., 165 in., 190 in., wheelbase
3 Ton	6 cyl., 147 in., 165 in., 190 in., 220 in. wheelbase
4 Ton	6 cyl., 147 in., 165 in., 190 in., 220 in. wheelbase

Wszystkie zapasowe części są zawsze na składzie

II. Dział techniczny:

Towarzystwo Akc. Zakł. Górn. Hutn. i Fabryk
„Staperków w Warszawie
rury żelazno-lane, odlewy ogrzewalne i inne odlewy

Fabryka narzędzi do obróbki metali
Józef Dzięwulski i Ska, S. A.
w Warszawie

gwintownice, gwintowniki, rozwiertniki, obcinacze do rur i inne.

Bracia Lilpop w Warszawie
pasy, liny stalowe, łączniki do rur, tygle

Weber, Dähne i Ska,
Fabryka Wag w Warszawie
wagi wszelkiego rodzaju

Fabryka Narzędzi Pożarnych „Strażak”
w Warszawie

sikawki ręczne i motorowe, beczkowozy, wozy rekwizywowe,
drabiny i wszelkie artykuły strażackie

Maszyny ceglarskie

Podawacze automatyczne
Mieszadła

Walce do usuwania kamieni

Walce do przerabiania gliny

Maszyny „Parforce”

Prasy do cegły, sączków i dachówek

Formy, mundsztuki

Stółki do cięcia cegły, sączków i dachówek

Urządzenia transportowe różn. syst. i

Części zapasowe do tychże

wykonują i ma na składzie

Towarzystwo Przemysłowe Zakładów Mechanicznych

„Lilpop, Rau i Loewenstein”

Spółka Akcyjna

Budowa wagonów, Odlewnia Stali i Żelaza
w Warszawie, Bema 65.

Odlewnia żelaza
i emaljnaria
w Skarżysku-Kamiennej

Kamienna

Wanny porcelanowo-
emaljowane oraz
kwaso-odporne odlewy
emaljowane, zlewy,
zmywaki, kłozety.

Biurowo Techniczno-Handlowe

Katowice, ul. Marjacka 2, Tel. 30.

inż. Edward Kłos

Przenoszenie myśli

Właściwa i odpowiadająca rzeczywistości reklama, mająca odzwierciedlić gospodynie domu o zaletach pewnego towaru, jest niczem innym, jak tylko pewnego rodzaju „przeniesieniem myśli”. Tak więc na przykład o korzyściach, jakie można osiągnąć przez używanie słynnego mydła „Kollontay z prałką” przekonać możemy się. Szanowne Panie, już przy pierwszej próbie. Nadzwyczajnej jakości mydło „Kollontay” nie należy stawiać na równi z mydłem zwyczajnym i nieznanym. Zapamiętajcie sobie również, Szanowne Panie, że wyrabiane z wyborowych tłuszczów roślinnych mydło „Kollontay”, jest nie tylko bezbarwne, czyste, aromatyczne i neutralne, ale i bez opakowania, a zatem znacznie tańsze.

Mydło **KOLLONTAY**

Złoty medal na Wystawie w Katowicach 1927 r. Jedyny Wytwórca: Eryk A. Kollontay — Fabr. chem. Katowice-Bystrów.

PRAGA — WIEN — MONACHJUM — BERLIN
metropolia świata: **PARYŻ**

Oto szlak pierwszej polskiej olbrzymiej zagranicznej naukowo-propagandowej i rozrywkowej

WYCIECZKI FILMOWEJ

1000 osób bierze udział w wycieczce. Własne aparaty — operatorzy filmowi — własne pociągi — recenzenci pism krajowych i zagranicznych jadą z wycieczką — zdjęcia filmowe i fotograficzne całej wycieczki, zdjęcia do filmu „PIŁKA SZATANA”.

Załadaj dziś jeszcze prospektu wycieczki nadsyłając 50 groszy w znaczkach pocztowych pod adresem;

Międzynarodowa Poniąganda Filmowa „EMPEFILM”
KRAKOW, Aleja Krasińskiego 16.

H. Koetz Nast. Spółka Akcyjna

parowe

Walce drogowe

motorowe

Nikołów Śl.

Piewszczę my zakład krawiecki na miejscu

Ubrania cywilne, wszelkie formy, odznaki

H. Bartschat
Katowice, Rynek 6 — Telefon 2334

Przyjmuje się także materiały nieodemnie kupione do wypracowania

Truskawiec

już otwarty!

Najwygodniejsze leczenie w I-szym sezonie.

Znakomite wiosenne wody

Wyjaśnień udziela odwrotnie
Naczelną Dyrekcją Zdrójw Truskawieckich.

PIEGI

zółte plamy, opaleniznę usuwa, bieli skórę pod gwarancją aptekarza J. Gadebusz „Axela-Krem”;
1/3 słoika zł. 2.50, 1/1 słoika zł. 4.50; - do tego mydło „Axela” kaw. zł. 1.25.

Do nabycia w aptekach i drogerjach lub wprost w firmie

J. Gadebusch, Poznań ul. Nowa 7.

Najkorzystniejszy zakup

MEBLI

wszelkiego rodzaju tylko w firmie

KAROL CHRUSZCZ
Katowice, ul. Kościuszki 13. - Tel. 1170

Za gotówkę i na raty

Ignacy Cypres

KRAKÓW, ul. Szewska L. 13 P. Z.
wysła mandoliny włoskie po 25 do 30 zł.
skrzypce szkolne ze smyczk. 22 zł. Harmonje ze regist. 29 zł. wlecińskie 1-rzędowe 38 zł 2-rzędowe 55 zł klarnety 8-klau. 38 zł, 10-klap 45 zł, 12-klap. 50 zł. Niklowy „Ge Roskop” patent z łańc. 13 zł. Niklowy płaski zegarek słyn. marki Emigna 22 zł. brzytwy po 6 i 10 zł, maszynki do włosów 10 i 14 zł. Wysyłka za pobraniem. Cennik ilustrowany zegarków i instrumentów muzycznych darmo i piątne.

Śląska Fabryka Wyrobów Cementowych
Przedsiębiorstwo budowlane

Wiktor Strużyna,
Rudowicz

Zaprzysiężony rzeczoznawca dla sądów obwodu okręgowego Katowickiego.

Królewska Huta,
ulica Kopernika 8 — Telefon Nr. 3121

Instytut Stenograficzny
Katowice

prowadzi stałe kursy stenografii, korespondencji i pisania na maszynach. Poleca absolwentów na posady stałe, zastępstwa i praktykę biurową.

Sekretariat Instytutu Stenograficznego.
ulica Marszałka Piłsudskiego nr. 13 II p.

Bestarczam:

Filzy szelenne i terakotowa - Płyty szklane i cementowe. - Licówki glazurwane i bez glazury - Klinkery żelazne brukowe i do fasad.

Wykonuję:

Kompletne okładziny szelenne i posadzki, w ubikacjach kąpielowych, w kuchniach, w sklepach, w warsztatach, w chłodniach, w sieniach. I t. d. Odwiedziny zastępcy i kazatorysą są bez zobowiązania.

Robert Streit
Katowice

Hurtownia Materiałów Budowlanych

Biurowo i Magazyn ul. Mickiewicza 19. - Tel. 2192 i 2292

Na stołne dni

nieprzemakalne płachty i opony

poleca:

Noczyński Sp. z o. o. Katowice

ulica Mariacka nr. 18a - Telefon nr. 1243 i 520

Farbiarnia i chemiczne zakłady czyszczenia

Curt Müller

Fabryka Szarlej, ul. Piekarska 13 Tel. 111

poleca się na wiosnę do czyszczenia i farbowania wszelkiej garderoby

Filje:

Katowice, ul. M. Piłsudskiego 3

Telefon 1697

Mysłowice, ulica Pszczyńska 1

Zalesie, ulica Mickiewicza 17

Król. Huta, ulica Wolności 26

Wielkie Hajduki, ul. Kościelna 14

Szopienice, ulica Szosowa 1

Pszczyzna, Nowy Targ 3

Rybnik, ulica Sobieskiego 20

Mikołów, ulica Krakowska 5

Siemianowice, ulica Bytomska 7

Tarn. Góry, ulica Zamkowa 2 i

ulica Dworcowa 11

Orzesze, Rynek

Rowery

polecają najtaniej

Ebeco, Katowice

ul. 3-go Maja 34

W. Strzałkowski, Bielsko
ul. Zamkowa 2

Pierze - Puch

bielizna pościelowa, wsypy materace w najl. gatunk.

Koldry

135/190 na biały wacie	20,-
135/200	22,-
satyn, gładkie i w desen	35,-
atłasowe i brokat	125,-
puchowe	180,-
na owczej wełnie	60,-

Przyjmuje się przerabiania i zamówienia na koldry każdego rodzaju z własnych i powierzonych materiałów.

Max Neuman, Katowice

ulica 3-go Maja 17.

Rok założenia 1870.

Telefon nr. 1893

Gaśnica

Uniwersalna Niezamarzalna

O ile chcecie mieć pewność, że Wasza gaśnica przy tak silnych mrozach w razie pożaru Was nie zawiedzie, to kupujecie tylko absolutnie niezamrażającą bo suchoproszkową gaśnicę „Uniwersalna” z oryginalnym nabojem „Uniwersalit”

Polskiej Wytwórni Przyrządów Ratowniczych w Katowicach
ul. Kochanowskiego 12 i 12a — Telefon 19-30

„Uniwersalna” gasi wszystkie rodzaje pożarów w zarodku i nie naraża gaszącego na porażenie przez prąd elektryczny.

Ofiary kwasu moczowego

URODONAL

14
wielkich
nagród

14
wielkich
nagród

LECZY:

Sklerozę naczyń
Reumatyzm
Artretyzm
Nerwobóle
Piasek moczowy
Otyłość

Oczyszcza:

nerki, wątrobę,
stawy, rozpuszcza
kwas moczowy,
wzmaga odżywia-
nie i spalanie
tłuszczów

Orzeczenia:
Akademia Medycyny
19 listopada 1908
Akademia Naukowa
14 grudnia 1908

URODONAL CHATELAIN'A

usuwa kwas moczowy zewsząd: z narządów trawiennych, które kwas obciążają, z błonek naczyńniowych arterji, które przepaja z naskórka w którym się gromadzi, jak również z komórek płucnych i tkanek nerwowych, które przeżyca.

Stąd też widzimy te wszystkie niezliczone, a zbawienne skutki, będące rezultatem gruntownego oczyszczenia organizmu.

Dr. BETTOUX
Wydział Medyczny w Montveller

W wypadkach, gdy lekarz może podejrzewać groźną uremję, atakującą serce lub nerki, lub też oba te organy razem, niewątpliwie wskazaniem jest zastosowanie URODONALU. Jest to niewątpliwie ochrona, która każdy mieć może, stosując tę kurację.

Dr. RAYNAUD
Lekarz naczelny Szpitali Wojskowych

Urodonal pobudza działanie nerek, oczyszcza wątrobę i cały organizm, uwalniając go od moczanów i od toksyn.

Dr. CABANES
Były Lekarz Szpitali Avignon

Sposób użycia przy każdym fiakonie.

➡ Prawdziwe tylko z polskimi i francuskimi napisami ➡

➡ Zadzajcie we wszystkich aptekach i składach aptecznych. ➡

ETABLISSEMENTS CHATELAIN

PARIS

Generalna Reprezentacja: **WARSZAWA, FREDRY 4** Telefon: 73-55, 152-45, 155-59

Losy

do 1-ej klasy 19-ej Loterii Państwowej wszyscy kupują w najpopularniejszej i najczęściej kolekturze Polski Zachodniej

W. Kaftal i S-ka

Katowice, św. Jana 16

Oddział: Król. Huta, Woźności 26
Oddział: Bielsko, ulica Wzgórze nr. 21.
P. K. O. 304-761

Główna wygrana **Zł. 750.000,-**

poza to 92.500 wygranych na ogólną olbrzymią sumę

Zł. 28.272.000,-

Co drogi los musi wygrać! Co drogi los musi wygrać!

Cena losów: $\frac{1}{4}$ - Zł. 10,-, $\frac{1}{2}$ - Zł. 20,-, $\frac{1}{1}$ - 40,-

Dotychczas padły u nas wygrane na **Zł. 18.000.000,-**

Tysiące wzbogaconych i uszczęśliwionych są żywym i niezaprzeczalnym dowodem naszego szczęścia i popularności i śmiało rzec możemy, że kto cierpliwie czeka swej kolejki,

w naszej kolekturze przegrać nie może!

Z powodu wielkiego popytu na nasze szczęśliwe losy, należy pospieszyć się z zamówieniami.

Orginalne plany gry bezpłatnie

Karta zamówień.

Do kolektury

W. Kaftal i Ska.

Katowice, św. Jana 16

Niniejszym zamawiam:

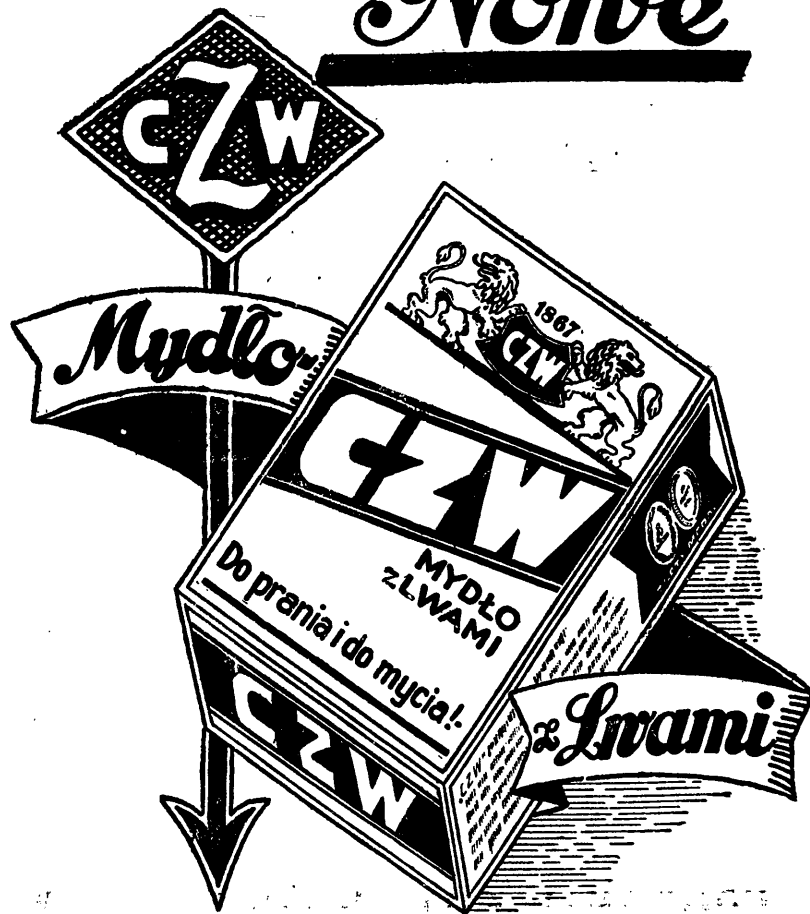
- całych po Zł. 40,-
- połówek „ Zł. 20,-
- ćwiartek „ Zł. 10,-

Należność złotych uiszczę po otrzymaniu losów blankietem nadawczym P. K. O. 304.761 przez firmę załączonym.

Imię i nazwisko:

Dokładny adres:

Nowe

*tanie -
bo najprzedniejsze
i dobra waga*

„PRAD”

P. Tschentschel

Katowice, ul. Słope'a 7 - Telefon nr. 567

Biuro Elektro - Instalacyjne

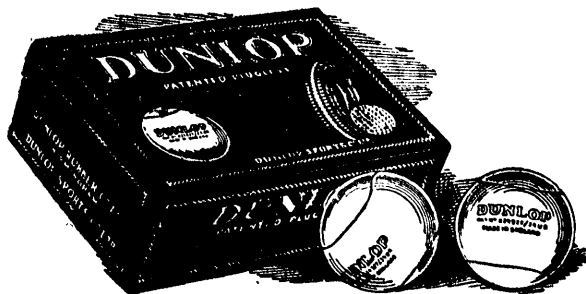
wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres elektrotechniki po niskich cenach i dogodnych warunkach zapłaty. Wypracowanie kosztorysów bezpłatnie.

Marchówka Eteralowa Czeska

Zawładniam kupujących, że mogą dostarczyć już każdą ilość dachówek Azbestowej. Gwarancja sto lat. - Wielkość płyt 40-40 cm. Kredyt 6 miesięcy. Fr. Trębac, Karłowice p. Třebzlnia, stacja kolejowa Dulo w a.

Pilki tenisowe

DUNLOP

Pilki turniejów świata

będą używane w turniejach polskich o mistrzostwo Polski i o mistrzostwo Wielkopolski

w Warszawie, Katowicach, Krakowie, Bielsku, Sopotach, Lwowie, Łodzi itd.

Polska Sp. Akc. DUNLOP Rubber Comp. S. A. Warszawa
Al. Ujazdowskie 49, tel. 428-97/98/99.

Czystość

Ilustrowany Miesięcznik Popularny

- „Czystość” Szerzy zasady higieny i notuje czyny szlachetne!
- „Czystość” Czytana jest wszędzie i przez wszystkich!
- „Czystość” Najlepiej się nadaje do ogłoszeń wszelkiego rodzaju!
- „Czystość” powinien abonować każdy, kto chce aby w Polsce higiena panowała.

Prenum. roczna Zł. 6,- Zagranicą Dok. am. 2,-
Ogl. wiersz mm. przed tekstem gr. 60 - za tekstem gr. 80

Częstochowa Warszawa Krynica
I. Najów, Marji Panny Nr. 10 Skrz. poczt. 720 podczyna sezonu letn.
Skrz. poczt. 104 P. K. O. Nr. 15-960 willa „P. Szwarc” pokój 21

W Częstochowie bliższych inform. udziela Red. Lekarska-Dia Michał Grelenc, Al. Najów, Marji Panny 10, tel. 2-30

Zastępcy wszędzie poszukujmy!

Przy chorobach nerek, pęcherza, kobiecych, kwasu moczowego, białka cukru. 1928: 22080 zwiedzających

Wildunger Helenenquelle

Kuracje domowe
W aptekach i drogeriach.
Broszury gratis:
Michał Kandel
Cieszyn

Dobor. Sortyment roślin ozdobnych

kwiśnacych zimotrwałych do gruntu (Bytlin). Jak: Piwonie, Maki Goździki, Phlox, Chrysanthe-my, Irisy itd. wiele pięknych nowych odmian. 20 szt. w 10 odmianach z opakowaniem 10 zł. Róża „Królowa Północy“ zimująca bez okrycia 10 szt. — 10 zł. Dahlie, Canny i Gladiolusy 20 szt. — 10 zł. — wysyła natychmiast za po-braniem pocztowym

Zakład Ogrodniczo-handlowy „Export“
J. Szafranski w Stanisławowie

ul. Kazimierzowska 134.
Cennik na żądanie gratis i oplatnie.

Iwonicz-Zdrój

Zakład Źródłowo-Kąpielowy i Klimatyczny

Najświeższa solanka jodowa. Szczawa żelazista — znakomita borowina. W Małopolsce, na Podkarpaciu, Woje-wództwo Łwowskie — Powiat Krosno. Sezony od 1 maja do końca października.

W roku bieżącym uruchomiono nowe źródło siarczane „ADOLFA“.

Każdy Polak

winien w dniu największego Święta Narodowego

3 Maja
iluminować okna

nalepkami. Zysk z nalepek przeznaczona się na biblioteki po wsiach i miasteczkach. Nalepki po 10 gr. nabyć można pod adresem: Sekretariat T. C. L. Królewska-Huta, ul. Głowackiego 5, Księgarnie przy większych zamówieniach otrzy-mują odpowiedni rabat.

BROSZURA

która daje wszelkie wskazówki
obchodów 3-go Maja
badź to po szkołach, badź towarzystwach, z wierszami, przemowami i sztukami scenicznymi, nabyć można w Sekretariacie T. C. L. Kró-lewska-Huta, ul. Głowackiego 5. — Cena z prze-syłką 1,50 zł.

Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego

poszukuje celem kupna lub długotrwałej dzierżawy:

placu do budowy o powierzchni od 2000 do 5000 m. kw.

położonego możliwie w centrum miasta Katowic i wa-runkach odpowiednich dla doprowadzenia bocznicy kolejowej. Ołerty z ceną i dokładnym planem sytu-acyjnym należy składać w Zarządzie Państwowej Wy-twórni Wódek nr. 3 w Bielsku Sl. Ciesz. ul. Miarki 2

Do sprzedania

na Wołyniu zaraz realność 15 hektarów, ziemia pszenno-buraczana, w jednym kawałku skoma-sowana, budynki nowe, dom o 3 pokojach, kuchni, przedpokoj, sieni i spiżarni, kryty błachą, sto-dola, stajnia, 9 kilometrów od stacji kolejowej, 5 kilometrów od miasta, wszystko obsiane. Zgło-szenia do Administracji „Polski Zachodniej“ Nr. 5120.

Ziemniaki

odporne na raka

odmiany Perla lipcowa oraz Nerka lip-cowa w ilości ca. 12.000 kg. po 20 zł. za 100 kg. loko folwark ma jeszcze do sprzedania

Majątek Zakładu Psychiatrycznego w Rybniku.

Piękne chorągiewki

do korowodów dziecięcych podczas Obchodów 3 Maja sprzedaje Sekretariat T. C. L. Królewska-Huta, ul. Głowackiego 5, po cenie 10 groszy.

Inteligentna gospodynie

do prowadzenia na własny koszt kuchni mniejszego pensjonatu w Ustroniu (daw-niejsza willa Rozenberg) poszukuje się od zaraz. Zgłoszenia kierować należy pod adresem Wydział Powiatowy Świę-tochtowice.

Szkoła Szoferów „Auto“

Katowice, Konopnickiej 5. Tel. 24-30.

Nowy Kurs zawodowy

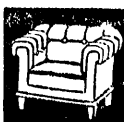
rozpoczyna się 1 Maja b. r.

Zapisy przyjmuje się codziennie w godz. 8—17. Zgłoszenia na Kurs amatorski i dokształcający przy-jmujęstale.

Zakład Sadowniczy „Glinka“

(własność krakowskiego Tow. Ogrodniczego) w Prądniku Czerwonym, p. Kraków.

Meble klubowe

wykwintne i trwałe, ka-napy, leżanki, materace i t. d. wykonuje z mate-riałów pierwszorzędnych tanio i na spłaty.

Tadeusz Wilczkiewicz

Katowice, ul. Wojewódzka 29. Telefon 16-35

Restauracja pod „Ratuszem“

w Królewskiej Hucie

Zawiadamiamy P. T. Publiczność, że z dn. 1 maja będzie koncertować **Original Labekaszhyga Bond**

Zimne i gorące zakąski w bufecie.

Lokal otwarty od 7-ej rano do 3-ej w nocy.

Najodpowiedniejsze rendez-vous w Król. Hucie.

Ogłoszenie!

Podaję niniejszem do wiadomości, że otworzyłem

interes i warsztat szklarski

Wykonuję wszelkie prace w zakresie szklarstwa wchodzące oraz reperacje po cenach konkurencyjnych.

S. Perelk, Król. Huta
ul. Wolności 6. — Telefon 4-23.

„LANCUCH“ Fabryka łańcuchów i gwoździ do szyn

Król. Huta ul. 3 maja 26
Telefon 15-53.

Łańcuchy elektrycznie spawane i ręcznie kute.

Łańcuchy kalibrowane i niekalibrow.

Łańcuchy Galla

Łańcuchy Ewarta

Łańcuchy Fleyera

Łańcuchy według rysunku i do kół zębatach

Gwoździe do szyn w każdym wy-konaniu.

Własna stacja próbna.

Specjalny Dom

galanterji skórzanej i artykułów podróżnych

Konrad Vogel!

Katowice Bielsko

ul. Poprzeczna 6 Tel. 2436 ul. Kolejowa 2 Tel. 2153

poleca swój bogaty wybór w poda-runkach na święta wielkanocne jak:

torbki damskie, portfele, portmonetki, etuiki do cygar i papie, rosów, teczki do akt, walizki z prawdziwej skóry i fibry, nece sery do podróży, obuwie do podróży, podkładki, parasolki damskie, laski, papierosnice i etui na cygara oraz inne artykuł podarunkowe wszelkiego rodzaju po szczególnie niskich cenach

Oszczędzaj!

aby zapewnić sobie i swym dzieciom beztro-ską przyszłość. — Oszczędności swe zanoś do

Banku Ludowego

Spółdz. z o. o.

w Nowej Wsi, ul. Karola Miarki 21
(własny dom)

gdzie ci zapłacą **wysoki procent**.
Bank załatwia wszelkie czynności bankowe jak: Inkaso weksli - Zakup i sprzedaż walut obcych, srebra i złota - Przekazy w kraju i poza granicę - Członkom udziela pożyczek.

Bank posiada zastępstwo Banku Polskiego do inkasa weksli!

Dywany

Ryps jutowy, nadzwyczaj trwałe towar dywan, ca 200 x 300 szt. 73,— i 85,— zł. Dywaniki przed łóżka 50x100 szt. 6,50 zł. Chodniki 67 cm. . . . mtr. 7,75 zł.

Katowice, ul. Młyńska 5. - Telef. 335